Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2024/1781

28.6.2024

UREDBA (EU) 2024/1781 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 13. junija 2024

o vzpostavitvi okvira za določitev zahtev za okoljsko primerno zasnovo za trajnostne izdelke, spremembi Direktive (EU) 2020/1828 in Uredbe (EU) 2023/1542 ter razveljavitvi Direktive 2009/125/ES

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ([1]),

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ([2]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Evropski zeleni dogovor iz sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 je strategija Evrope za trajnostno rast in njen cilj je preobraziti Unijo v pravično in uspešno družbo s sodobnim, konkurenčnim, podnebno nevtralnim in krožnim gospodarstvom ter okoljem brez strupov. Določa ambiciozni cilj, da bi Unija do leta 2050 postala prva podnebno nevtralna celina. Priznava prednosti vlaganja v konkurenčno trajnostnost Unije z gradnjo bolj pravične, zelene in digitalne Evrope. Izdelki imajo ključno vlogo v tem zelenem prehodu. Evropski zeleni dogovor poudarja, da so trenutni proizvodni procesi in vzorci potrošnje še vedno preveč linearni in odvisni od pretoka na novo pridobljenih surovin, trgovanja z njimi, njihove predelave v blago, ki je na koncu odloženo v obliki odpadkov ali emisij, ter zato opozarja, da je nujno potreben prehod na model krožnega gospodarstva, in poudarja, da je še treba doseči znaten napredek. Poleg tega opredeljuje energetsko učinkovitost kot prednostno nalogo za razogljičenje energetskega sektorja ter doseganje podnebnih ciljev do leta 2030 in leta 2050.

(2) Da bi Komisija pospešila prehod na model krožnega gospodarstva, je v okviru svojega sporočila z dne 11. marca 2020 o novem akcijskem načrtu za krožno gospodarstvo za čistejšo in konkurenčnejšo Evropo pripravila v prihodnost usmerjen načrt, katerega cilj je zagotoviti, da bo regulativni okvir primeren za trajnostno prihodnost. V akcijskem načrtu za krožno gospodarstvo je poudarjeno, „da bo državljanom krožno gospodarstvo zagotovilo visokokakovostne, funkcionalne in varne izdelke, ki so učinkoviti in cenovno dostopni, trajajo dlje časa in so zasnovani za ponovno uporabo, popravilo in visokokakovostno recikliranje“. Kot je navedeno v akcijskem načrtu za krožno gospodarstvo, trenutno ni celovitega sklopa zahtev, ki bi zagotavljale, da bi vsi izdelki, dani na trg Unije, postajali vse bolj trajnostni in prestali preskus krožnosti. Zasnova izdelka zlasti ne spodbuja dovolj trajnostnosti v celotnem življenjskem ciklu. Posledično se izdelki pogosto nadomeščajo, kar vključuje veliko porabo energije in virov za proizvodnjo in distribucijo novih izdelkov ter odstranjevanje starih. Gospodarski subjekti in državljani še vedno težko sprejemajo trajnostne odločitve v zvezi z izdelki, saj ni dovolj s tem povezanih informacij in cenovno dostopnih možnosti. Posledično niso izkoriščene priložnosti za trajnostnost in za operacije za ohranjanje vrednosti, povpraševanje po sekundarnih materialih je omejeno, sprejemanje krožnih poslovnih modelov pa ovirano.

([1]) UL C 443, 22.11.2022, str. 123.
([2]) Stališče Evropskega parlamenta z dne 23. aprila 2024 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 27. maja 2024.

(3) Krožnega gospodarstva v Uniji pa ne bo mogoče vzpostaviti brez popolnoma delujočega notranjega trga za trajnostne izdelke. Če bi na ravni Unije veljale skupne zahteve za okoljsko primerno zasnovo, bi se lahko po vsem notranjem trgu razvijali, uvajali in razširjali novi poslovni modeli krožnega gospodarstva. S takimi ukrepi bi se tudi zmanjšalo breme za podjetja, industrija in potrošniki pa bi dobili dostop do zanesljivih in jasnih podatkov, na podlagi katerih bi lahko sprejemali bolj trajnostne odločitve.

(4) V sporočilu Komisije z dne 10. marca 2020 o novi industrijski strategiji za Evropo je določen krovni cilj Unije, da se spodbudi dvojni prehod na podnebno nevtralnost in na vodilni položaj na digitalnem področju. V skladu z evropskim zelenim dogovorom poudarja vodilno vlogo, ki jo mora pri tem imeti industrija Evrope, pri čemer mora zmanjšati svoj ogljični odtis in materialni odtis ter vključiti krožnost v celotno gospodarstvo, ter opozarja, da se je treba odmakniti od tradicionalnih modelov ter korenito spremeniti način zasnove, izdelave, uporabe in odstranjevanja izdelkov, pa tudi, da je potrebna zanesljiva oskrba s surovinami. Recikliranje in uporaba sekundarnih surovin bosta pripomogla k zmanjšanju odvisnosti Unije v zvezi s surovinami. Sporočilo Komisije z dne 5. maja 2021 z naslovom Posodobitev nove industrijske strategije iz leta 2020: močnejši enotni trg za okrevanje Evrope utrjuje glavna sporočila strategije iz leta 2020 in se osredotoča na spoznanja, pridobljena med krizo zaradi COVID-19, vključno s potrebo po spodbujanju odpornosti.

(5) Ker ni prava Unije, so se že pojavili različni nacionalni pristopi k izboljšanju okoljske trajnostnosti izdelkov, od zahtev glede informacij o trajanju združljivosti programske opreme elektronskih naprav do zahtev glede poročanja o ravnanju z neprodanim trajnim blagom. To kaže na to, da bi dodatni nacionalni ukrepi za doseganje ciljev v skladu s to uredbo verjetno povzročili še večjo razdrobljenost notranjega trga. Da bi prispevali k delovanju notranjega trga in hkrati zagotovili visoko raven varstva okolja, je zato potreben ambiciozen regulativni okvir, na podlagi katerega bi se za izdelke postopno uvedle zahteve za okoljsko primerno zasnovo. S to uredbo bo tak okvir vzpostavljen z določbo, da se pristop na podlagi okoljsko primerne zasnove, prvotno določen v Direktivi 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([3]), uporablja za čim širši nabor izdelkov.

(6) Ta uredba bo podpirala vzorce proizvodnje in potrošnje, ki bodo skladni s splošnimi cilji Unije glede trajnostnosti, med drugim cilji na področju podnebja, okolja, energije, rabe virov in biotske raznovrstnosti, in pri katerih bodo hkrati upoštevane omejitve našega planeta, in sicer tako, da bo vzpostavljen zakonodajni okvir, ki bo prispeval k nastajanju izdelkov, ki bodo združljivi s podnebno nevtralnim, z viri gospodarnim in krožnim gospodarstvom, zmanjšanju količine odpadkov ter zagotavljanju, da bo uspešnost vodilnih na področju trajnostnosti postopoma postala pravilo. Z njo bi morale biti določene nove zahteve za okoljsko primerno zasnovo, da bi se izboljšale trajnost, zanesljivost, popravljivost, možnost nadgradnje, možnost ponovne uporabe in možnost recikliranja izdelkov, povečale možnosti za obnovo in vzdrževanje izdelkov, obravnavala prisotnost nevarnih kemikalij v izdelkih, povečala energetska učinkovitost izdelkov in učinkovita raba virov, tudi kar zadeva možnost predelave strateških in kritičnih surovin, zmanjšalo pričakovano nastajanje odpadkov in povečala vsebnost recikliranih materialov v izdelkih ob hkratnem zagotavljanju njihove učinkovitosti in varnosti, omogočila ponovna izdelava in visokokakovostno recikliranje ter zmanjšala ogljični in okoljski odtis.

(7) Zahteve za okoljsko primerno zasnovo bi morale zajemati tudi prakse, povezane s prezgodnjo zastarelostjo. Take prakse imajo na splošno negativen vpliv na okolje, ki se kaže v obliki večje količine odpadkov ter uporabe energije in materialov; z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo je mogoče ta vpliv zmanjšati, hkrati pa prispevati k trajnostni potrošnji.

(8) Evropski parlament je v resoluciji z dne 25. novembra 2020 z naslovom K trajnostnemu enotnemu trgu za podjetja in potrošnike ([4]) pozdravil spodbujanje trajnostnih izdelkov, ki jih je lažje popraviti, ponovno uporabiti in reciklirati. V svoji resoluciji z dne 10. februarja 2021 o novem akcijskem načrtu za krožno gospodarstvo ([5]) pa je poudaril, da bi morali trajnostni, krožni, varni in nestrupeni proizvodi in materiali na trgu Unije postati pravilo in ne izjema ter bi morali veljati kot privzeta, a tudi privlačna, cenovno primerna in dostopna možnost za vse potrošnike. Evropski parlament je poleg tega pozval k zavezujočim ciljem Unije, v skladu s katerimi bi bistveno zmanjšali odtis materialov in potrošnje v Uniji. Menil je, da se lahko s prehodom na krožno gospodarstvo zagotovijo rešitve za obravnavanje trenutnih okoljskih izzivov in gospodarske krize zaradi pandemije COVID-19. Svet je v svojih sklepih z naslovom Okrevanje naj bo krožno in zeleno, sprejetih 11. decembra 2020, tudi pozdravil namero Komisije, da bo predložila

([3]) Direktiva 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (UL L 285, 31.10.2009, str. 10).
([4]) UL C 425, 20.10.2021, str. 10.
([5]) UL C 465, 17.11.2021, str. 11.

zakonodajne predloge kot del celovitega in integriranega okvira politike za trajnostne izdelke, ki bo spodbujal podnebno nevtralnost, energijsko učinkovitost in učinkovito rabo virov ter krožno gospodarstvo brez strupenih snovi, varoval javno zdravje in biotsko raznovrstnost ter krepil vlogo potrošnikov in javnih kupcev ter jih ščitil.

(9) Ta uredba bo prispevala k doseganju podnebnih in energetskih ciljev Unije. V skladu s cilji iz Pariškega sporazuma, ki je bil sprejet 12. decembra 2015 v sklopu Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja ([6]) (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum), Unija pa ga je odobrila 5. oktobra 2016 ([7]), je v Uredbi (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta ([8]) določen zavezujoč cilj Unije glede domačega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za vsaj 55 % do leta 2030 in uzakonjen cilj glede podnebne nevtralnosti v celotnem gospodarstvu do leta 2050. Komisija je leta 2021 sprejela sveženj „Pripravljeni na 55“, da bi podnebno in energetsko politiko Unije prilagodila za doseganje teh ciljev. V ta namen je treba v skladu z načelom „energetska učinkovitost na prvem mestu“, določenim v Direktivi (EU) 2018/2002 Evropskega parlamenta in Sveta ([9]), močno hitreje izboljšati energetsko učinkovitost, da bo do leta 2030 izboljšana za približno 36 % z vidika porabe končne energije. Zahteve glede izdelkov, določene na podlagi te uredbe, bodo imele pomembno vlogo pri doseganju tega cilja, saj bodo znatno zmanjšale energetski odtis izdelkov. Te zahteve glede energetske učinkovitosti izdelkov bodo tudi zmanjšale ranljivost potrošnikov v zvezi z zvišanji cen energije. Kot potrjuje Pariški sporazum, bo imelo izboljšanje trajnostnosti potrošnje in proizvodnje pomembno vlogo tudi pri obravnavanju podnebnih sprememb.

(10) Ta uredba bo prispevala tudi k doseganju širših okoljskih ciljev. Osmi okoljski akcijski program, vzpostavljen s Sklepom (EU) 2022/591 Evropskega parlamenta in Sveta ([10]), v pravni okvir vključuje cilj Unije, da se upoštevajo omejitve našega planeta, in opredeljuje omogočitvene pogoje za doseganje prednostnih ciljev, ki vključujejo prehod na krožno gospodarstvo brez strupenih snovi. V evropskem zelenem dogovoru se tudi poziva Unijo k boljšemu spremljanju, preprečevanju in odpravljanju onesnaževanja zraka, vode, tal in potrošniških izdelkov ter poročanju o teh dejavnostih. To pomeni, da morajo biti kemikalije, materiali in izdelki varni in trajnostni po zasnovi in v življenjskem ciklu, s čimer se zagotovijo cikli nestrupenih materialov, kot je določeno v sporočilu Komisije z dne 12. maja 2021 z naslovom Akcijski načrt EU: Naproti ničelnemu onesnaževanju zraka, vode in tal in sporočilu Komisije z dne 14. oktobra 2020 z naslovom Strategija na področju kemikalij za trajnostnost – Okolju brez strupov naproti, v katerem poziva, naj se pri proizvodnji in potrošnji vključi cilj ničelnega onesnaževanja. Poleg tega evropski zeleni dogovor in akcijski načrt za krožno gospodarstvo potrjujeta, da notranji trg Unije zagotavlja kritično maso, ki lahko vpliva na globalne standarde na področju trajnostnosti in zasnove izdelkov. Zato bo imela ta uredba pomembno vlogo pri doseganju več ciljev, določenih v okviru ciljev za trajnostni razvoj iz agende Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030v Uniji in zunaj nje, zlasti ciljev v okviru cilja trajnostnega razvoja št. 12 („Odgovorna poraba in proizvodnja“).

(11) Z Direktivo 2009/125/ES je bil vzpostavljen okvir za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo. Skupaj z Uredbo (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta ([11]) je močno zmanjšala potrebo izdelkov po primarni energiji v Uniji in ocenjuje se, da se bodo ti prihranki še zviševali. Izvedbeni ukrepi, sprejeti na podlagi Direktive 2009/125/ES, so vključevali tudi zahteve glede vidikov krožnosti, kot so trajnost, popravljivost in možnost recikliranja. Hkrati imajo instrumenti, kot so znak EU za okolje, uveden z Uredbo (ES) št. 66/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ([12]), ali merila EU za zelena javna naročila, določena v sporočilu Komisije z dne 16. julija 2008 o javnih naročilih za boljše okolje, širše področje uporabe, vendar manjši učinek zaradi omejitev, ki jih prinaša pristop prostovoljnosti.

([6]) UL L 282, 19.10.2016, str. 4.
([7]) Sklep Sveta (EU) 2016/1841 z dne 5. oktobra 2016 o sklenitvi Pariškega sporazuma, sprejetega na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, v imenu Evropske unije (UL L 282, 19.10.2016, str. 1).
([8]) Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).
([9]) Direktiva (EU) 2018/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spremembi Direktive 2012/27/EU o energetski učinkovitosti (UL L 328, 21.12.2018, str. 210).
([10]) Sklep (EU) 2022/591 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. aprila 2022 o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2030 (UL L 114, 12.4.2022, str. 22).
([11]) Uredba (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2017 o vzpostavitvi okvira za označevanje z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Direktive 2010/30/EU (UL L 198, 28.7.2017, str. 1).
([12]) Uredba (ES) št. 66/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o znaku EU za okolje (UL L 27, 30.1.2010, str. 1).

(12) Direktiva 2009/125/ES je bila na splošno uspešna pri spodbujanju energetske učinkovitosti in nekaterih vidikov krožnosti izdelkov, povezanih z energijo, na podlagi pristopa okoljsko primerne zasnove, ki ga določa, pa bi lahko postopoma prispevala k trajnostnosti vseh izdelkov. Da bi se izpolnile zaveze iz evropskega zelenega dogovora, bi bilo treba ta pristop razširiti na druge skupine izdelkov in na podlagi zavezujočih zahtev sistematično obravnavati ključne vidike za povečanje okoljske trajnostnosti izdelkov. Z zagotavljanjem, da so na trg Unije dani le izdelki, ki izpolnjujejo navedene zahteve, bo ta uredba s preprečevanjem nacionalnih razlik izboljšala prosti pretok takih izdelkov in tudi zmanjšala negativne vplive izdelkov, za katere se uporabljajo navedene zahteve, na okolje v njihovem življenjskem ciklu.

(13) Da bi se vzpostavil učinkovit, na prihodnost pripravljen in harmoniziran regulativni okvir, je treba določiti zahteve za okoljsko primerno zasnovo vsega fizičnega blaga, danega na trg ali v uporabo, vključno s sestavnimi deli, kot so pnevmatike, in polizdelki. Njeno področje uporabe mora vključevati tudi digitalne vsebine, ki so sestavni del fizičnega izdelka. To bi moralo Komisiji omogočiti, da pri prednostni določitvi zahtev za okoljsko primerno zasnovo upošteva čim širši nabor izdelkov in tako čim bolj poveča njihovo učinkovitost. Pri določitvi zahtev za okoljsko primerno zasnovo bi bilo treba po potrebi določiti posebne izjeme, zlasti kadar zahteve za okoljsko primerno zasnovo niso potrebne za prispevanje k okoljski trajnostnosti specifičnih izdelkov, ali na primer za izdelke s posebno uporabo ali namenom, ki ga ni mogoče doseči ob izpolnjevanju zahtev za okoljsko primerno zasnovo, ali za izdelke, proizvedene v zelo majhnih količinah, ali ob upoštevanju posebnosti in velikosti trga izdelka. Poleg tega se ta uredba ne bi smela uporabljati za izdelke, za katere je že jasno, da zahteve za okoljsko primerno zasnovo zanje ne bi bile ustrezne, ali kadar so te zahteve določene že z drugimi okviri. To bi moralo veljati za živila in krmo, kakor sta opredeljeni v Uredbi (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta ([13]), za zdravila, kakor so opredeljena v Direktivi 2001/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([14]), za zdravila za uporabo v veterinarski medicini, kakor so opredeljena v Uredbi (EU) 2019/6 Evropskega parlamenta in Sveta ([15]), za žive rastline, živali in mikroorganizme, proizvode človeškega izvora ter proizvode rastlin in živali, neposredno vezane na njihovo prihodnje razmnoževanje, in za vozila iz člena 2(1) Uredbe (EU) št. 167/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([16]), člena 2(1) Uredbe (EU) št. 168/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([17]) ter člena 2(1) Uredbe (EU) 2018/858 Evropskega parlamenta in Sveta ([18]), in sicer v zvezi s tistimi vidiki izdelkov, za katere so zahteve določene v sektorskih zakonodajnih aktih Unije, ki se uporabljajo za navedena vozila. Na podlagi pravnih aktov Unije, kot sta direktivi 2000/53/ES ([19]) in 2005/64/ES ([20]) Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredba (EU) 2018/858, za ta vozila velja več zahtev za posamezne izdelke in različni harmonizirani sistemi homologacije. Dodatne harmonizirane zahteve za vozila bi morale biti omejene na vidike, ki trenutno niso obravnavani, na primer okoljske zahteve za pnevmatike. Vendar električna kolesa in električni skiroji ne bi smeli biti izključeni iz področja uporabe te uredbe.

(14) Z Direktivo (EU) 2024/1275 Evropskega parlamenta in Sveta ([21]) se zahteva, da države članice določijo minimalne zahteve glede energetske učinkovitosti elementov stavb, ki so del ovoja stavbe, ter zahteve za sisteme glede celotne energetske učinkovitosti, pravilne namestitve in ustrezne velikosti, prilagoditve in nadzora tehničnih stavbnih sistemov v novih ali obstoječih stavbah. S cilji te uredbe je združljivo, da lahko te minimalne zahteve glede energetske učinkovitosti v določenih okoliščinah omejujejo namestitev izdelkov, povezanih z energijo, ki so skladni

([13]) Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1).

([14]) Direktiva 2001/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. novembra 2001 o zakoniku Skupnosti o zdravilih za uporabo v humani medicini (UL L 311, 28.11.2001, str. 67).

([15]) Uredba (EU) 2019/6 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o zdravilih za uporabo v veterinarski medicini in razveljavitvi Direktive 2001/82/ES (UL L 4, 7.1.2019, str. 43).

([16]) Uredba (EU) št. 167/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. februarja 2013 o odobritvi in tržnem nadzoru kmetijskih in gozdarskih vozil (UL L 60, 2.3.2013, str. 1).

([17]) Uredba (EU) št. 168/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o odobritvi in tržnem nadzoru dvo- ali trikolesnih vozil in štirikolesnikov (UL L 60, 2.3.2013, str. 52).

([18]) Uredba (EU) 2018/858 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o odobritvi in tržnem nadzoru motornih vozil in njihovih priklopnikov ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila, spremembi uredb (ES) št. 715/2007 in (ES) št. 595/2009 ter razveljavitvi Direktive 2007/46/ES (UL L 151, 14.6.2018, str. 1).

([19]) Direktiva 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2000 o izrabljenih vozilih (UL L 269, 21.10.2000, str. 34).

([20]) Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/64/ES z dne 26. oktobra 2005 o homologaciji motornih vozil glede na njihovo ponovno uporabnost, možnost recikliranja in predelave ter o spremembi Direktive Sveta 70/156/EGS (UL L 310, 25.11.2005, str. 10).

([21]) Direktiva (EU) 2024/1275 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o energetski učinkovitosti stavb (UL L, 2024/1275, 8.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj).

s to uredbo in njenimi delegiranimi akti, če take zahteve ne povzročijo neupravičenih tržnih ovir.

(15) Da bi se izboljšala okoljska trajnostnost izdelkov in zagotovil prosti pretok izdelkov na notranjem trgu, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) sprejme akte, s katerimi bi to uredbo dopolnila, tako da bi določila zahteve za okoljsko primerno zasnovo. Te zahteve za okoljsko primerno zasnovo bi se praviloma morale uporabljati za posebne skupine izdelkov, kot so gospodinjski pralni stroji in gospodinjski pralno-sušilni stroji. Da bi se čim bolj povečala učinkovitost zahtev za okoljsko primerno zasnovo in uspešno izboljšala okoljska trajnostnost izdelkov, bi bilo treba omogočiti tudi določitev ene ali več horizontalnih zahtev za okoljsko primerno zasnovo širšega nabora skupin izdelkov, kot so elektronske naprave ali tekstilni izdelki. Horizontalne zahteve za okoljsko primerno zasnovo bi morale veljati za skupine izdelkov, kadar je mogoče na podlagi istih zahtev zaradi tehnične podobnosti izdelkov izboljšati njihovo okoljsko trajnostnost. Pomembno je, da se horizontalne zahteve razvijejo zlasti glede trajnosti in popravljivosti.

(16) Zahteve za okoljsko primerno zasnovo bi morale vključevati zahteve glede učinkovitosti ali zahteve glede informacij, ali oboje, kakor je ustrezno. S temi zahtevami bi se morali izboljšati vidiki izdelkov, pomembni za okoljsko trajnostnost, kot so trajnost, možnost ponovne uporabe, popravljivost, energetska učinkovitost, možnost recikliranja ter ogljični in okoljski odtis. Zahteve za okoljsko primerno zasnovo bi morale biti pregledne, objektivne, sorazmerne in v skladu s pravili mednarodne trgovine.

(17) Sektor rabljenih izdelkov ima pomembno vlogo pri spodbujanju trajnostne proizvodnje in potrošnje, tudi pri razvoju novih krožnih poslovnih modelov, ter prispeva k podaljšanju življenjske dobe izdelkov in preprečevanju, da bi postali odpadki. Rabljeni izdelki s poreklom iz Unije, zlasti izdelki, ki so bili obnovljeni ali popravljeni, niso novi izdelki in lahko krožijo na notranjem trgu, ne da bi morali biti skladni z delegiranimi akti, ki določajo zahteve za okoljsko primerno zasnovo in so začeli veljati po tem, ko so bili dani na trg. Medtem ko pa se ponovno izdelani izdelki štejejo za nove izdelke in zanje veljajo zahteve za okoljsko primerno zasnovo, če spadajo na področje uporabe delegiranega akta.

(18) Ko Komisija za dano skupino izdelkov sprejme delegirani akt, v katerem so določene zahteve za okoljsko primerno zasnovo, državam članicam zaradi zagotavljanja delovanja notranjega trga ne bi več smelo biti dovoljeno določanje nacionalnih zahtev glede učinkovitosti, ki temeljijo na parametrih izdelka, zajetih v takih zahtevah glede učinkovitosti, določenih v zadevnem delegiranem aktu, in določanje nacionalnih zahtev glede informacij, ki temeljijo na parametrih izdelka, zajetih v takih zahtevah glede informacij, določenih v zadevnem delegiranem aktu. Da bi izboljšali okoljsko trajnostnost izdelkov in zagotovili njihov prosti pretok na notranjem trgu, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da določi, da v zvezi s specifičnim parametrom izdelka niso potrebne zahteve za okoljsko primerno zasnovo v obliki zahtev glede učinkovitosti ali zahtev glede informacij, če bi zahteva v zvezi s tem specifičnim parametrom izdelka negativno vplivala na zahteve za okoljsko primerno zasnovo, ki se preučujejo za skupino izdelkov.

(19) Komisija bi morala pri določanju zahtev za okoljsko primerno zasnovo upoštevati naravo in namen zadevnih izdelkov ter značilnosti zadevnih trgov. Obrambno opremo mora na primer biti mogoče uporabljati v posebnih in včasih težkih pogojih, kar je treba upoštevati pri določitvi zahtev za okoljsko primerno zasnovo. Določene informacije o obrambni opremi se ne bi smele razkriti in bi jih bilo treba varovati. Zahteve za okoljsko primerno zasnovo se zato ne bi smele določati za izdelke, katerih edini namen je obramba ali zagotavljanje nacionalne varnosti. Pomembno je, da se pri zahtevah za okoljsko primerno zasnovo druge vojaške ali občutljive opreme upoštevajo varnostne potrebe in značilnosti obrambnega trga v skladu z Direktivo 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([22]). Podobno je vesoljska industrija strateškega pomena za Evropo in njeno tehnološko neodvisnost. Ker vesoljske tehnologije delujejo v ekstremnih razmerah, bi morali biti pri kakršnih koli zahtevah za okoljsko primerno zasnovo vesoljskih izdelkov uravnoteženo upoštevani vidiki trajnostnosti ter odpornost in pričakovana učinkovitost. Poleg tega bi morala Komisija pri medicinskih pripomočkih, kakor so opredeljeni v členu 2(1) Uredbe (EU) 2017/745 Evropskega parlamenta in Sveta ([23]), in in vitro diagnostičnih medicinskih pripomočkih, kakor so opredeljeni v členu 2(2) Uredbe (EU) 2017/746 Evropskega parlamenta in Sveta ([24]), upoštevati, da ne smejo negativno vplivati na zdravje ter varnost pacientov in uporabnikov. Nadalje bi morala Komisija pri ocenjevanju značilnosti trga in pripravi zahtev za okoljsko primerno zasnovo skušati upoštevati

([22]) Direktiva 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES (UL L 216, 20.8.2009, str. 76).

([23]) Uredba (EU) 2017/745 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2017 o medicinskih pripomočkih, spremembi Direktive 2001/83/ES, Uredbe (ES) št. 178/2002 in Uredbe (ES) št. 1223/2009 ter razveljavitvi direktiv Sveta 90/385/EGS in 93/42/EGS (UL L 117, 5.5.2017, str. 1).

([24]) Uredba (EU) 2017/746 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2017 o in vitro diagnostičnih medicinskih pripomočkih ter razveljavitvi Direktive 98/79/ES in Sklepa Komisije 2010/227/EU (UL L 117, 5.5.2017, str. 176).

nacionalne značilnosti, kot so različne podnebne razmere v državah članicah ter prakse in tehnologije, ki se v njih uporabljajo in dokazano pozitivno vplivajo na okolje.

(20) Da bi se preprečilo regulativno breme, bi bilo treba zagotoviti skladnost med to uredbo in zahtevami, določenimi z ali na podlagi drugega prava Unije, zlasti v zvezi z izdelki, kemikalijami, embalažo in odpadki. Vendar pa obstoj pooblastil v okviru drugega prava Unije za določitev zahtev z enakimi ali podobnimi učinki, kot jih imajo zahteve v okviru te uredbe, ne bi smel omejevati pooblastil iz te uredbe, razen če je tako določeno v tej uredbi.

(21) Komisija bi morala pri pripravi zahtev za okoljsko primerno zasnovo upoštevati vrsto elementov, in sicer prednostne naloge Unije, ustrezno pravo Unije in nacionalno pravo, ustrezne mednarodne sporazume ter ukrepe za samoregulacijo in ustrezne standarde. Upoštevati pa bi morala tudi prednostne naloge na področju podnebja, okolja, energetske učinkovitosti ter učinkovite rabe virov in zanesljive oskrbe z njimi, vključno s krožnim gospodarstvom brez strupenih snovi, ter druge povezane prednostne naloge in cilje Unije. Pozornost pa je treba nameniti tudi ciljem osmega okoljskega akcijskega programa iz Sklepa (EU) 2022/591, tudi tistemu, da bi najpozneje do leta 2050 ljudje ob upoštevanju omejitev našega planeta dobro živeli v gospodarstvu blaginje, načelu neškodovanja in hierarhiji ravnanja z odpadki, kakor je opredeljena v Direktivi 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([25]), pa tudi zavezam Unije za zaščito in obnovo biotske raznovrstnosti, kot je izraženo tudi v sporočilu Komisije z dne 20. maja 2020 o strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – vračanje narave v naša življenja in Kunminško-montrealskemu svetovnem okviru za biotsko raznovrstnost, sprejetem na 15. zasedanju Konference pogodbenic Konvencije Združenih narodov o biološki raznovrstnosti (COP-15).

(22) Za delegirane akte, ki določajo zahteve za okoljsko primerno zasnovo, bi bilo treba enako kot za izvedbene ukrepe v okviru Direktive 2009/125/ES izvesti namensko oceno učinka in posvetovanje z deležniki ter jih pripraviti v skladu s smernicami Komisije za boljše pravno urejanje, pri čemer bi morali vključevati oceno mednarodne razsežnosti in učinkov na tretje države. Komisija bi morala svojo oceno učinka izvesti na podlagi najboljših razpoložljivih dokazov in ustrezno upoštevati vse vidike življenjskega cikla izdelka. Komisija bi morala pri oblikovanju zahtev za okoljsko primerno zasnovo uporabiti znanstveni pristop in pri tem upoštevati tudi ustrezne tehnične informacije, ki se uporabljajo kot podlaga ali ki izhajajo zlasti iz Uredbe (ES) št. 66/2010, Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([26]), tehničnih meril za pregled, sprejetih na podlagi Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta ([27]), ter meril EU za zelena javna naročila.

(23) Da bi se upoštevala raznolikost izdelkov, bi morala Komisija izbrati metode za oceno določanja zahtev za okoljsko primerno zasnovo in po potrebi za njihov nadaljnji razvoj. Take metode bi morale temeljiti na naravi izdelka, njegovih najpomembnejših vidikih in učinkih v življenjskem ciklu. Pri tem bi morala Komisija upoštevati svoje izkušnje z ocenjevanjem določanja zahtev na podlagi Direktiva 2009/125/ES ter stalna prizadevanja za razvoj in izboljšanje znanstvenih orodij za ocenjevanje, tudi posodobitev metodologije za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo, in metode okoljskega odtisa izdelka iz Priporočila Komisije (EU) 2021/2279 ([28]), vključno z začasnim shranjevanjem ogljika, pa tudi razvoj standardov mednarodnih in evropskih organizacij za standardizacijo, vključno z učinkovitostjo materialov izdelkov, povezanih z energijo. Na podlagi teh orodij in po potrebi ob uporabi namenskih študij bi morala Komisija pri oceni izdelkov v skladu s pristopom življenjskega cikla za pripravo zahtev za okoljsko primerno zasnovo dodatno okrepiti vidike krožnosti, kot so trajnost, popravljivost, vključno s točkovanjem v zvezi s popravljivostjo, možnost recikliranja in ponovne uporabe, opredelitev kemikalij, ki ovirajo ponovno uporabo in recikliranje, ter razviti nove metode ali orodja, kadar je ustrezno. Pri izračunu informacij v zvezi s kazalniki okoljske uspešnosti v življenjskem ciklu, kot je ogljični odtis, bi bilo treba upoštevati mednarodno uveljavljene metode, ki se že uporabljajo v pravu Unije. Pomembno je tudi upoštevati znanstvene metode, ki jih priporočajo mednarodne in evropske organizacije za standardizacijo. Zlasti pri modeliranju energije,

([25]) Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3).

([26]) Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) (UL L 334, 17.12.2010, str. 17).

([27]) Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

([28]) Priporočilo Komisije (EU) 2021/2279 z dne 15. decembra 2021 o uporabi metod okoljskega odtisa za merjenje in sporočanje okoljske uspešnosti izdelkov in organizacij v njihovem življenjskem krogu (UL L 471, 30.12.2021, str. 1).

ki se uporablja v proizvodnih procesih, bi bilo treba posebno pozornost nameniti modeliranju mešanice energijskih virov, pri katerem bi se upoštevala tudi vprašanja, kot so pogodbe o nakupu električne energije, potrdila o izvoru in lastna proizvodnja električne energije. Novi pristopi bodo morda potrebni tudi v zvezi z oblikovanjem obveznih meril za javna naročila in prepovedmi uničenja neprodanih potrošniških izdelkov.

(24) Zahteve glede učinkovitosti bi se morale nanašati na izbrani parameter izdelka, ki je pomemben za ciljni vidik izdelka, za katerega je bila ugotovljena možnost izboljšanja okoljske trajnostnosti. Te zahteve bi lahko vključevale minimalne ali maksimalne ravni učinkovitosti v zvezi s parametrom izdelka, nekvantitativne zahteve, katerih cilj je izboljšati učinkovitost v zvezi s parametrom izdelka, ali zahteve glede funkcionalne učinkovitosti izdelka za zagotovitev, da izbrane zahteve glede učinkovitosti ne vplivajo negativno na zmožnost izdelka za opravljanje funkcije, za katero je bil zasnovan in dan na trg. Minimalne ali maksimalne ravni bi se lahko na primer določile v obliki omejitve porabe energije v fazi uporabe ali omejitve količin danega materiala, vključenega v izdelek, zahteve za minimalno vsebnost recikliranih materialov ali omejitve specifične kategorije vplivov na okolje ali vseh pomembnih vplivov na okolje skupaj. Primer nekvantitativne zahteve je prepoved specifične tehnične rešitve, ki je škodljiva za popravljivost izdelka. Z zahtevami glede učinkovitosti bo zagotovljeno, da bodo najmanj učinkoviti izdelki umaknjeni s trga in da bomo postopoma prešli na najučinkovitejše izdelke, kadar je to potrebno, da se prispeva k doseganju ciljev okoljske trajnostnosti iz te uredbe. Z zahtevami glede učinkovitosti bi se lahko zajela tudi raba virov, vključno z zahtevami, povezanimi s tem, da bi morali biti v izdelku uporabljeni obnovljivi viri ali materiali z deležem na biološki osnovi, ter obravnavalo sproščanje nano- in mikroplastike. Kadar Komisija predvidi kombinacijo zahtev, bi jih morala oceniti kot celoto in opredeliti, katera kombinacija zahtev prinaša največje koristi z vidika okoljske trajnostnosti.

(25) Da bi se zagotovila doslednost, bi morale zahteve glede učinkovitosti dopolnjevati izvajanje prava Unije na področju odpadkov. Čeprav so zahteve glede dajanja embalaže na trg kot končnega izdelka določene v Direktivi 94/62/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([29]), bi lahko bila navedena direktiva dopolnjena s to uredbo, tako da se v njej določijo zahteve za izdelke, osredotočene na embalažo specifičnih izdelkov, ko se ti dajo na trg. Kadar je ustrezno, bi morale take dopolnjevalne zahteve prispevati zlasti k čim večjemu zmanjšanju količine uporabljene embalaže, s čimer bi prispevale k preprečevanju nastajanja odpadkov v Uniji.

(26) Kemijska varnost je priznan element trajnostnosti izdelka. Temelji na dejanskih nevarnostih kemikalij za zdravje ali okolje v kombinaciji s posebno ali generično izpostavljenostjo ter je obravnavana v pravu Unije o kemikalijah, na primer v uredbah (ES) št. 1935/2004 ([30]), (ES) št. 1907/2006 ([31]), (ES) št. 1272/2008 ([32]), (ES) št. 1223/2009 ([33]), (EU) 2017/745 in (EU) 2019/1021 ([34]) ter Direktivi 2009/48/ES ([35]) Evropskega parlamenta in Sveta. Ta uredba ne bi smela določati omejitve snovi predvsem glede na kemijsko varnost, kot to določa drugo pravo Unije. Pravo Unije o kemikalijah za primere, kadar je to potrebno, že določa omejitve za snovi ali zmesi, povezane z varnostjo ali tveganjem. Bi pa bilo treba z določitvijo zahtev glede učinkovitosti, kadar je to ustrezno, zmanjšati tudi znatna tveganja za zdravje ljudi ali okolje. Zahteve glede informacij o prisotnosti skrb vzbujajočih snovi bodo prav tako prispevale k zmanjšanju izpostavljenosti kemikalijam, kar bo prispevalo k ukrepom za obvladovanje tveganja, ki jih določa drugo pravo Unije. Podobno ta uredba ne bi smela omogočati omejevanja snovi iz razlogov, povezanih z varnostjo hrane. Vendar pa pravo Unije na področju kemikalij in hrane ne zagotavlja, da bi se vplivi na

([29]) Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 94/62/ES z dne 20. decembra 1994 o embalaži in odpadni embalaži (UL L 365, 31.12.1994, str. 10).

([30]) Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1935/2004 z dne 27. oktobra 2004 o materialih in izdelkih, namenjenih za stik z živili, in o razveljavitvi direktiv 80/590/EGS in 89/109/EGS (UL L 338, 13.11.2004, str. 4).

([31]) Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).

([32]) Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).

([33]) Uredba (ES) št. 1223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o kozmetičnih izdelkih (UL L 342, 22.12.2009, str. 59).

([34]) Uredba (EU) 2019/1021 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o obstojnih organskih onesnaževalih (UL L 169, 25.6.2019, str. 45).

([35]) Direktiva 2009/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o varnosti igrač (UL L 170, 30.6.2009, str. 1).

trajnostnost, ki niso povezani s kemijsko varnostjo ali varnostjo hrane, obravnavali z omejitvami določenih snovi. Da bi se ta pomanjkljivost odpravila, bi morala ta uredba pod določenimi pogoji omogočati, da se omejijo snovi, prisotne v izdelkih ali uporabljene v njihovih proizvodnih procesih, ki negativno vplivajo na trajnostnost izdelkov. Omejitve snovi iz Direktive 2011/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([36]), katere cilj je varovanje zdravja ljudi in okolja, vključno z okolju primerno predelavo in odstranitvijo odpadne električne in elektronske opreme, bi morale biti s to uredbo po potrebi dopolnjene, ne bi pa smelo zaradi te uredbe priti do podvajanja ali nadomestitve teh omejitev.

(27) Komisija bi morala imeti možnost, da pri določanju zahtev glede učinkovitosti uvede zahteve, s katerimi prepreči, da bi bile v izdelek vključene določene snovi. Komisija bi morala take snovi opredeliti v okviru ocene, ki bi jo izvedla, preden bi za določeno skupino izdelkov določila zahteve za okoljsko primerno zasnovo, pri tej oceni pa bi morala na primer upoštevati, ali snov otežuje ponovno uporabo ali recikliranje izdelka oziroma ali negativno vpliva na lastnosti recikliranega materiala, na primer zaradi svoje barve ali vonja. Kadar je že znano, da snov ovira krožnost za določeno skupino izdelkov, je to lahko znak, da ovira krožnost tudi za druge skupine izdelkov. Če bi bila snov prepoznana kot taka in bi bile v zvezi z njo sprejete morebitne omejitve, bi to moralo privesti tudi do tega, da bi bila uvedena zahteva glede informacij.

(28) Da bi se izboljšala okoljska trajnostnost izdelkov, bi se morale zahteve glede informacij nanašati na izbran parameter izdelka, pomemben za vidik izdelka, na primer okoljski in ogljični odtis izdelka in njegovo trajnost. V skladu z njimi bi moral proizvajalec dati na voljo informacije o učinkovitosti izdelka v zvezi z izbranim parametrom izdelka ali druge informacije, ki bi lahko vplivale na to, kako z izdelkom ravnajo stranke, razen proizvajalca, da bi se izboljšala učinkovitost v zvezi s takim parametrom. Take zahteve glede informacij bi bilo treba določiti poleg zahtev glede učinkovitosti v zvezi z istim parametrom izdelka ali namesto teh zahtev, kot je ustrezno. Če se Komisija odloči namesto zahtev glede učinkovitosti določiti le zahteve glede informacij, je pomembno, da to svojo odločitev ustrezno utemelji. Kadar delegirani akt vključuje zahteve glede informacij, bi moralo biti navedeno, kako se zahtevane informacije dajo na voljo in naredijo enostavno dostopne, na primer tako, da se vključijo v brezplačno spletišče, digitalni potni list izdelka ali znak na izdelku.Bistvene informacije v zvezi z zdravjem, varnostjo in pravicami končnih uporabnikov bi morale biti potrošnikom vedno zagotovljene v fizični obliki in dostopne prek nosilca podatkov, ki se nahaja na izdelku. Zahteve glede informacij so potrebne, da se doseže sprememba vedenja, ki je potrebna za dosego ciljev okoljske trajnostnosti iz te uredbe. Potrošniku bi morale biti pred nakupom izdelka podane informacije, ki so pomembne, da lahko sprejme informirano odločitev glede nakupa. Zahteve glede informacij so ustrezno orodje, na podlagi katerega lahko kupci in javni organi primerjajo izdelke glede na njihovo okoljsko trajnostnost, zato je mogoče pričakovati, da bodo potrošnike in javne organe spodbudile k bolj trajnostnim izbiram. Zahteve glede informacij bi morale prispevati tudi k temu, da bi se v državah članicah v zvezi z ustreznimi skupinami izdelkov izboljšale stopnje zbiranje, zlasti v zvezi s tistimi, za katere obstaja znaten potencial za ponovno uporabo in obnovo, kot so mobilni telefoni, za katere stopnja zbiranja v državah članicah ne presega 5 %, na primer prek spodbujanja obveščanja o sistemih jemanja nazaj na podlagi finančnih spodbud in sistemov kavcij, jamstev za zasebnost podatkov, zbirk podatkov o točkah za odlaganje ter personaliziranih informacij v digitalnem potnem listu izdelka o vrednosti izdelka ob koncu njegove življenjske dobe in praksah, ki jih je takrat najbolje upoštevati glede ustreznega odstranjevanja.

(29) Kadar delegirani akti vključujejo zahteve glede informacij, bi lahko poleg tega določali razrede učinkovitosti v zvezi z enim ali več zadevnimi parametri izdelka, da bi se olajšala primerjava izdelkov. Razredi učinkovitosti bi morali omogočati razlikovanje med izdelki na podlagi njihove sorazmerne trajnostnosti ter bi jih lahko uporabljali tako potrošniki kot javni organi. Kot taki so namenjeni usmerjanju trga k bolj trajnostnim izdelkom.

(30) Zahteve glede informacij o popravljivosti in trajnosti imajo ključno vlogo pri omogočanju potrošnikom, da izberejo trajnostno potrošnjo. Na podlagi te uredbe bi moralo biti mogoče določiti ocene popravljivosti ali trajnosti za izdelke, kadar se šteje, da so take ocene smiselne za zagotovitev okoljskih koristi in jasnejših informacij za potrošnike. Da bi lahko potrošniki učinkovito ocenili in primerjali izdelke, je pomembno, da oblika, vsebina in prikaz teh ocen popravljivosti in trajnosti vključujejo lahko razumljiv jezik in piktograme ter da ocena popravljivosti temelji na usklajeni metodologiji, določeni za izdelek ali skupino izdelkov in s katero so z eno samo vrednostjo skupaj ocenjeni parametri, kot so razpoložljivost in cena nadomestnih delov, enostavnost razstavljanja in razpoložljivost orodij.

([36]) Direktiva 2011/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o omejevanju uporabe nekaterih nevarnih snovi v električni in elektronski opremi (UL L 174, 1.7.2011, str. 88).

(31) Informacije o prisotnosti skrb vzbujajočih snovi v izdelkih so ključni element za opredelitev in spodbujanje trajnostnih izdelkov. Kemična sestava izdelkov večinoma določa njihove funkcionalnosti in učinke ter možnost za njihovo ponovno uporabo ali predelavo, ko postanejo odpadki. Komisija v sporočilu z dne 14. oktobra 2020 z naslovom Strategija na področju kemikalij za trajnostnost – Okolju brez strupov naproti poziva, naj se prisotnost skrb vzbujajočih snovi v izdelkih zmanjša na najmanjšo možno mero in zagotovi, da bodo na razpolago informacije o kemijski vsebini in varni rabi, z uvedbo zahtev glede informacij ter sledenjem prisotnosti skrb vzbujajočih snovi skozi življenjski cikel materialov in izdelkov. Uredba (ES) št. 1272/2008 ter drugo veljavno pravo na področju kemikalij, kot je Uredba (ES) št. 1223/2009, že zagotavljajo obveščanje o nevarnostih za zdravje ali okolje zaradi določenih skrb vzbujajočih snovi, samostojnih ali v zmesi. Uporabnikom snovi in zmesi bi bilo treba zagotoviti tudi ustrezne informacije. Poleg tega bi morali ustrezne informacije, vključno z informacijami, povezanimi predvsem z nevarnostmi kemikalij za zdravje in okolje, prejeti tudi uporabniki izdelkov, razen snovi ali zmesi, in subjekti, ki ravnajo z odpadki iz teh izdelkov. Zato bi morala ta uredba zagotoviti določitev zahtev v zvezi s sledenjem informacijam o trajnostnosti in sporočanjem teh informacij, vključno s prisotnostjo skrb vzbujajočih snovi v izdelkih skozi njihov življenjski cikel, tudi z namenom njihove dekontaminacije in predelave takih izdelkov, ko postanejo odpadki. Cilj takega okvira bi moral biti, da se postopoma zajamejo skrb vzbujajoče snovi v vseh izdelkih iz delovnih načrtov, ki jih sprejme Komisija. Take zahteve glede sledenja skrb vzbujajočim snovem bi bilo treba privzeto vključiti, kadar je treba na podlagi te uredbe določiti zahtevo glede informacij, razen kadar je ta zahteva glede informacij del horizontalnih zahtev za okoljsko primerno zasnovo. Da bi se upoštevala merila, ki jih morajo izpolnjevati zahteve za okoljsko primerno zasnovo, in zlasti da bi preprečili nesorazmerno upravno breme za gospodarske subjekte, bi morala imeti Komisija možnost, da po potrebi za zadevno skupino izdelkov določi pragove za koncentracijo snovi v izdelku ali ustreznih sestavnih delih, nad katerimi se zahteva sledljivost, določijo različne roke za uporabo in v ustrezno utemeljenih primerih predvidijo odstopanja od zahteve glede sledenja. Komisija bi morala pri določanju podrobnosti glede zahtevanih informacij in pragov upoštevati obstoječe zahteve glede informacij in pragov na podlagi prava Unije, zlasti na podlagi uredb (ES) št. 1907/2006 in (ES) št. 1272/2008, ter drugo sektorsko zakonodajo za izdelke. Kadar prisotnosti snovi v izdelku s trenutno razpoložljivimi tehnologijami ni mogoče preveriti, bi se lahko uporabilo odstopanje na podlagi tehnične izvedljivosti.

(32) Zahteve glede informacij iz te uredbe bi morale vključevati zahtevo, da je treba dati na voljo digitalni potni list izdelka. Digitalni potni list izdelka je pomembno orodje za zagotavljanje informacij akterjem vzdolž celotne vrednostne verige, pri čemer se pričakuje, da se bo z razpoložljivostjo digitalnega potnega lista izdelka močno izboljšala neprekinjena sledljivost izdelka vzdolž njegove celotne vrednostne verige. Pričakuje se, da bo digitalni potni list izdelka med drugim strankam v pomoč pri sprejemanju informiranih odločitev, saj bo izboljšal njihov dostop do ustreznih informacij, gospodarskim subjektom, in sicer proizvajalcem, pooblaščenim zastopnikom, uvoznikom, distributerjem, trgovcem in ponudnikom storitev odpremnih skladišč, in drugim akterjem v vrednostni verigi, kot so stranke, poklicni izvajalci popravil, neodvisni izvajalci, izvajalci obnove, ponovne izdelave in recikliranja, organi za nadzor trga in carinski organi, organizacije civilne družbe, raziskovalci, sindikati in Komisija ali katera koli organizacija, ki deluje v njihovem imenu, omogočil, da dostopajo do ustreznih podatkov, jih vnašajo ali posodobijo, pristojnim nacionalnim organom pa omogočil, da opravljajo svoje naloge, ne da bi bilo pri tem ogroženo varstvo zaupnih poslovnih informacij. Zato je pomembno, da je digitalni potni list izdelka uporabniku prijazen ter da so podatki v njem točni, popolni in ažurni. Kadar je to potrebno, bi morale digitalni potni list izdelka dopolnjevati nedigitalne oblike posredovanja informacij, na primer informacije v priročniku izdelka ali na znaku. Poleg tega bi moralo biti mogoče, da se digitalni potni list izdelka uporablja za zagotavljanje informacij o zadevni skupini izdelkov na podlagi drugega prava Unije.

(33) Zaradi upoštevanja narave izdelka in njegovega trga bi bilo treba pri oblikovanju pravil za posamezne izdelke za vsak primer posebej natančno proučiti informacije, ki se vključijo v digitalni potni list izdelka. Da bi se optimiziral dostop do dobljenih podatkov, hkrati pa tudi varovale pravice intelektualne lastnine, je treba digitalni potni list izdelka zasnovati in izvajati tako, da se omogočijo različne možnosti dostopa do podatkov v digitalnem potnem listu izdelka, odvisno od vrste podatkov in tipologije deležnikov. Da se prepreči, da bi podjetjem in javnosti nastali stroški, ki so nesorazmerni s širšimi koristmi, bi moral biti digitalni potni list izdelka na podoben način specifičen za posamezen izdelek, serijo izdelkov ali model izdelka, odvisno na primer od zapletenosti vrednostne verige, velikosti, narave ali vplivov zadevnih izdelkov. V ocenah učinka, izvedenih ob pripravi delegiranih aktov, ki določajo zahteve za okoljsko primerno zasnovo, bi bilo treba analizirati stroške in koristi tega, da se v digitalnih potnih listih izdelkov določijo zahteve glede informacij, in sicer na ravni modela, serije ali posameznega izdelka. Izraz „model“ se običajno nanaša na različico izdelka, pri kateri imajo vse enote enake tehnične značilnosti, pomembne za zahteve za okoljsko primerno zasnovo, in isto identifikacijsko oznako modela, izraz „serija“ se običajno nanaša na podskupino določenega modela, sestavljeno iz vseh izdelkov, proizvedenih v določenem proizvodnem obratu v danem obdobju,

izraz „posamezen izdelek“ pa se običajno nanaša na eno enoto modela. Če se digitalni potni list izdelka opira na standarde, ki niso brezplačni, bi bilo treba v oceni učinka preučiti tudi, ali je tako opiranje primerno in kako se je mogoče izogniti nesorazmernim stroškom za mikro, mala in srednja podjetja (MSP).

(34) Glede na to, da drugo pravo Unije določa druge zahteve glede informacij za izdelke in vzpostavlja sisteme za dajanje informacij na voljo gospodarskim subjektom in strankam, bi morala Komisija razmisliti o tem, da bi zahteve glede informacij iz te uredbe povezala s temi drugimi zahtevami, na primer z obveznostjo predložitve varnostnih listov za snovi in zmesi v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006. Kadar je to izvedljivo, bi morala Komisija digitalni potni list izdelka povezati tudi z obstoječimi zbirkami podatkov in orodji Unije, kot sta evropski register izdelkov za označevanje energetske učinkovitosti (EPREL) ali zbirka podatkov za informacije o skrb vzbujajočih snoveh v izdelkih kot takih ali v kompleksnih predmetih (proizvodih) (SCIP).

(35) Komisija bi morala imeti možnost nekatere skupine izdelkov izvzeti iz zahteve glede digitalnih potnih listov izdelkov, kadar tehnične specifikacije niso na voljo glede bistvenih zahtev v zvezi s tehnično zasnovo in delovanjem digitalnega potnega lista izdelka, da se preprečijo nepotrebne zamude pri določanju zahtev za okoljsko primerno zasnovo, ki se ne nanašajo na digitalne potne liste izdelkov, oziroma da se zagotovi učinkovito delovanje digitalnih potnih listov izdelkov. Podobno bi morala imeti Komisija možnost nekatere skupine izdelkov izvzeti iz zahteve glede digitalnih potnih listov izdelkov, kadar drugi deli prava Unije že vključujejo sistem digitalnega zagotavljanja informacij o izdelkih, ki akterjem v vrednostni verigi omogoča dostop do zadevnih informacij o izdelku, pristojnim nacionalnim organom pa preverjanje skladnosti izdelkov, da se prepreči nepotrebno upravno breme za gospodarske subjekte. Taka izvzetja bi bilo treba redno preverjati in pri tem upoštevati nadaljnjo razpoložljivost tehničnih specifikacij.

(36) Edinstvena identifikacija izdelkov je temeljni element, kar zadeva omogočanje sledljivosti vzdolž celotne dobavne verige. Zato bi moral biti digitalni potni list izdelka povezan z edinstveno identifikacijsko oznako izdelka. Poleg tega bi moral biti digitalni potni list izdelka, kadar je to ustrezno, povezan z edinstveno identifikacijsko oznako subjekta in edinstveno identifikacijsko oznako obrata, kar bi omogočilo sledljivost akterjev in proizvodnih obratov, povezanih s tem izdelkom. Nosilec podatkov, edinstvena identifikacijska oznaka subjekta in edinstvena identifikacijska oznaka obrata, ki omogočajo sledljivost, bi morali biti izdani v skladu z mednarodno priznanimi standardi, da se zagotovi interoperabilnost. Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte, da lahko spremeni to uredbo ter nadomesti ali doda standarde, v skladu s katerimi se izdajajo nosilec podatkov, edinstvena identifikacijska oznaka subjekta in edinstvena identifikacijska oznaka obrata, kadar tako zahteva tehnični ali znanstveni napredek. Na ta način bi moralo biti zagotovljeno, da lahko vsi gospodarski subjekti evidentirajo in prenašajo podatke iz digitalnega potnega lista izdelka in da so edinstvene identifikacijske oznake združljive z zunanjimi komponentami, kot so čitalniki. Podatki bi morali biti prenosljivi tudi prek odprtega interoperabilnega omrežja za izmenjavo podatkov brez vezanosti na ponudnika.

(37) Digitalizirane informacije o izdelku in njegovem življenjskem ciklu oziroma, kadar je ustrezno, o njegovem potnem listu bi morale biti enostavno dostopne z optičnim branjem nosilca podatkov, kot je vodni žig ali hitroodzivna koda (koda QR). Nosilec podatkov bi moral biti po možnosti na samem izdelku, da se zagotovi dostopnost podatkov v celotnem življenjskem ciklu. Vendar pa bi morala biti pri tem možna odstopanja glede na naravo, velikost ali uporabo zadevnega izdelka.

(38) Da se zagotovi dostop do digitalnega potnega lista izdelka za obdobje, določeno v delegiranih aktih, tudi po insolventnosti, likvidaciji ali prenehanju delovanja v Uniji, bi moral gospodarski subjekt pri dajanju izdelka na trg zagotoviti, da je na voljo tudi varnostna kopija digitalnega potnega lista izdelka prek ponudnika storitve digitalnega potnega lista izdelka, ki je neodvisna tretja oseba.

(39) Da se zagotovi učinkovita uvedba digitalnih potnih listov izdelkov, bi morala njihova tehnična zasnova, zahteve glede podatkov in delovanje ustrezati sklopu bistvenih tehničnih zahtev, da bi bili dosledno uvedeni v vseh sektorjih. Opredeliti bi bilo treba tehnične specifikacije, da se zagotovi učinkovito izvajanje navedenih bistvenih zahtev, in sicer v obliki harmoniziranih standardov, katerih sklici se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*, ali (kot nadomestna možnost) v obliki skupnih specifikacij, ki jih z izvedbenimi akti sprejme Komisija. Pri tehnični zasnovi bi bilo treba zagotoviti, da so podatki v digitalnem potnem listu izdelka varni in da se upoštevajo pravila o zasebnosti. Potrebno je, da je digitalni potni list izdelka razvit v odprtem dialogu z mednarodnimi partnerji, da se pri pripravi tehničnih specifikacij zagotovi upoštevanje njihovih stališč ter da bodo pomagali odpraviti trgovinske ovire za okolju prijaznejše izdelke z daljšim življenjskim ciklom in krožnostjo, s čimer se bodo znižali stroški za trajnostne naložbe, trženje in skladnost ter podpirale inovacije. Da se zagotovi njihovo učinkovito izvajanje, je pomembno, da se

tehnične specifikacije in zahteve, povezane s sledljivostjo vzdolž celotne vrednostne verige, kolikor je mogoče, razvijejo na podlagi soglasnega pristopa ter vključenosti in učinkovitega sodelovanja najrazličnejših akterjev, vključno z organi za standardizacijo, industrijskimi združenji, zagonskimi podjetji, potrošniškimi organizacijami, strokovnjaki, nevladnimi organizacijami in mednarodnimi partnerji, tudi gospodarstvi v razvoju.

(40) Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte, da to uredbo dopolni, tako da jasno opredeli vlogo in odgovornosti različnih akterjev, kot so organi izdaje in ponudniki storitev, ki bodo sodelovali pri ustvarjanju, avtentikaciji ter obdelavi in shranjevanju podatkov in morebitnem umiku pomembnih elementov digitalnega potnega lista izdelka, kot so edinstvene identifikacijske oznake in nosilci podatkov. Komisija bi lahko v zvezi s tem izvedla oceno učinka, da bi preučila, ali bi bilo ustrezno razviti sistem certificiranja za ponudnike storitve digitalnega potnega lista izdelka.

(41) Da bi bil digitalni potni list izdelka prožen, prilagodljiv in tržno usmerjen in da bi se razvijal v skladu s poslovnimi modeli, trgi in inovacijami, bi moral temeljiti na decentraliziranem podatkovnem sistemu, vzpostaviti in upravljati pa bi ga morali gospodarski subjekti. Vendar je treba pristojnim nacionalnim organom in Komisiji za namene izvrševanja in spremljanja omogočiti neposreden dostop do evidence vseh edinstvenih identifikacijskih oznak, povezanih z izdelki, danimi na trg ali v uporabo. V ta namen bi morala Komisija vzpostaviti in upravljati register digitalnih potnih listov izdelkov, v katerem se taki podatki shranjujejo (v nadaljnjem besedilu: register). Komisija bi morala, kadar je ustrezno, opredeliti druge podatke, vključene v digitalni potni list izdelka, ki jih je treba shranjevati v registru, kadar je to potrebno za nadaljnje spodbujanje izvrševanja.

(42) Komisija bi morala vzpostaviti in voditi uporabniku prijazen in javno dostopen spletni portal, prek katerega bi lahko deležniki, kot so stranke, gospodarski subjekti in drugi ustrezni akterji, dostopali do podatkov, vključenih v digitalne potne liste izdelkov, ter podatke, vključene v te potne liste, iskali in primerjali v skladu s svojimi pravicami dostopa, določenimi v delegiranih aktih, ki določajo zahteve za okoljsko primerno zasnovo. Na spletnem portalu bi morale biti povezave do podatkov, ki jih gospodarski subjekt že hrani v svojem decentraliziranem digitalnem potnem listu izdelka.

(43) Vsaka obdelava osebnih podatkov na podlagi te uredbe mora biti skladna s pravili o varstvu osebnih podatkov, ki se uporabljajo. Pristojni nacionalni organi v državah članicah morajo osebne podatke obdelovati v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ([37]), pri tem pa posebno pozornost nameniti načeloma vgrajenega in privzetega varstva podatkov. Komisija mora osebne podatke, zlasti tiste, ki so shranjeni v registru, vedno obdelovati v skladu z Uredbo (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ([38]). V digitalnem potnem listu izdelka se ne bi smeli shranjevati osebni podatki strank.

(44) Učinkovito izvrševanje v zvezi z izdelki, ki se dajejo na trg Unije, ne glede na to, ali so proizvedeni v Uniji ali uvoženi, je bistvenega pomena za doseganje ciljev te uredbe. Ko Komisija vzpostavi register, bi torej morali carinski organi imeti neposreden dostop do njega prek okolja enotnega okenca EU za carino, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2022/2399 Evropskega parlamenta in Sveta ([39]). Carinski organi bi morali preveriti najmanj, da edinstvena identifikacijska oznaka izdelka, ki jim jo je treba zagotoviti ali dati na voljo, in ustrezna tarifna oznaka ustrezata podatkom, shranjenim v registru. Tako bi lahko carinski organi preverili, ali imajo uvoženi izdelki res digitalni potni list izdelka. Komisija bi morala v svojem izvedbenem aktu o registru po potrebi določiti, da morajo biti gospodarski subjekti dolžni posodabljati podatke, shranjene v registru.

(45) Namen podatkov iz digitalnega potnega lista izdelka je carinskim organom omogočati, da bolje in lažje obvladujejo tveganja ter bolje izvajajo ciljni nadzor na meji. Carinskim organom bi bilo zato treba omogočiti, da za opravljanje

([37]) Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

([38]) Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

([39]) Uredba (EU) 2022/2399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2022 o vzpostavitvi okolja enotnega okenca Evropske unije za carino in spremembi Uredbe (EU) št. 952/2013 (UL L 317, 9.12.2022, str. 1).

svojih nalog v skladu s pravom Unije, vključno z obvladovanjem tveganj v skladu z Uredbo (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([40]), pridobijo in uporabljajo podatke iz digitalnega potnega lista izdelka in povezanega registra.

(46) Znaki bi morali zagotavljati jasne in lahko razumljive informacije, na podlagi katerih bi bilo mogoče izdelke učinkovito primerjati, na primer z navedbo razreda učinkovitosti, če tako zahtevajo delegirani akti, sprejeti na podlagi te uredbe, da se potrošniki spodbudijo k trajnostnim izbiram. Zlasti za potrošnike so lahko nalepke dodaten vir informacij na kraju prodaje. Znaki bi morali zagotavljati hitro vizualno osnovo, na podlagi katere lahko potrošniki razlikujejo med izdelki na podlagi njihove učinkovitosti v zvezi s posameznim parametrom izdelka ali več parametrov izdelka. Kadar je ustrezno, bi morali omogočati tudi dostop do dodatnih informacij, na primer z navedbo spletnih naslovov, dinamičnih kod QR, povezav do spletnih znakov ali na drug način, ki je za potrošnika ustrezen. Komisija bi morala v zadevnem delegiranem aktu določiti najučinkovitejši način prikaza takih znakov, tudi v primeru spletne prodaje na daljavo, pri tem pa upoštevati vpliv na stranke in gospodarske subjekte ter značilnosti zadevnega izdelka. Komisija bi morala imeti tudi možnost zahtevati, da se znak natisne na embalažo izdelka.

(47) Uredba (EU) 2017/1369, ki vzpostavlja okvir za označevanje z energijskimi nalepkami, se vzporedno s to uredbo uporablja za izdelke, povezane z energijo. Energijske nalepke so uspešen instrument, kar zadeva podajanje ustreznih informacij o izdelkih, povezanih z energijo, potrošnikom. Razrede učinkovitosti, opredeljene v tej uredbi, bi bilo treba, kadar je ustrezno, vključiti v energijsko nalepko kot dodatne informacije, kakor to določa člen 16 Uredbe (EU) 2017/1369. Kadar zadevnih informacij o učinkovitosti izdelka v zvezi s parametrom izdelka ni mogoče vključiti kot dodatne informacije v energijsko nalepko, bi morala imeti Komisija možnost, da po potrebi zahteva, da se namesto energijske nalepke pripravi znak v skladu s to uredbo, kadar se lahko na ta način vključijo ustrezne informacije z energijske nalepke.

(48) Potrošniki morajo biti zaščiteni pred zavajajočimi informacijami, ki bi lahko ovirale njihovo izbiro bolj trajnostnih izdelkov. Zato bi moralo biti prepovedano, da se na trg ali v uporabo dajo izdelki, ki nosijo ali jih je spremljajo znaki, ki bi stranke verjetno zavedli ali zmedli, ker posnemajo znake iz te uredbe, ali jih spremljajo kakršne koli druge informacije, ki bi stranke verjetno zavedle ali zmedle v zvezi z znamkami iz te uredbe. Znak EU za okolje in drugi znaki za okolje tipa I po standardu EN ISO 14024, ki so uradno priznani na nacionalni ali regionalni ravni, se ne štejejo za znake, ki bi lahko stranke zavedli ali zmedli, če so merila, oblikovana v okviru teh shem označevanja, vsaj tako stroga kot zahteve za okoljsko primerno zasnovo.

(49) Komisija bi morala prednostno razvrstiti izdelke, ki naj jih ureja ta uredba, in zahteve, ki se zanje uporabljajo, da se čim bolj učinkovito dosežejo cilji evropskega zelenega dogovora in da se najprej uredijo izdelki z največjim vplivom. Na podlagi postopka prednostnega razvrščanja iz Direktive 2009/125/ES bi morala Komisija sprejeti delovni načrt, ki bi obsegal vsaj tri leta in bi vseboval seznam skupin izdelkov, za katere namerava sprejeti delegirane akte, pa tudi vidike izdelkov, glede katerih namerava sprejeti horizontalne delegirane akte. Komisija bi morala svojo prednostno razvrstitev utemeljiti na več merilih, ki se nanašajo zlasti na potencialni prispevek delegiranih aktov k doseganju podnebnih, okoljskih in energetskih ciljev Unije ter na njihov potencial za izboljšanje izbranih vidikov izdelkov, ne da bi javnim in gospodarskim subjektom zaradi tega nastali nesorazmerni stroški. Z državami članicami in deležniki bi se bilo treba posvetovati tudi prek foruma za okoljsko primerno zasnovo, ki ga vzpostavi Komisija. Glede na to, da se ta uredba in Uredba (EU) 2017/1369 o izdelkih, povezanih z energijo, dopolnjujeta, bi bilo treba uskladiti časovne okvire za delovne načrte na podlagi te uredbe in delovne načrte iz člena 15 Uredbe (EU) 2017/1369.Komisija bi morala pri prednostni razvrstitvi polizdelkov upoštevati tudi vpliv teh polizdelkov na končne izdelke, ki so izdelani iz njih. Glede na to, kako pomembni so izdelki, povezani z energijo, za doseganje energetskih ciljev Unije, bi moral delovni načrt vključevati ustrezen delež ukrepov, povezanih s tovrstnimi izdelki. Za vozila iz člena 2(1) Uredbe (EU) št. 167/2013, člena 2(1) Uredbe (EU) št. 168/2013 in člena 2(1) Uredbe (EU) 2018/858 že veljajo celovite določbe, vključno s posebnimi okoljskimi zahtevami, zato pri določanju zahtev za okoljsko primerno zasnovo ne bi smela biti prednostno razvrščena. Komisija bi morala v prvem delovnem načrtu prednostno razvrstiti železo, jeklo, aluminij, tekstil, zlasti oblačila in obutev, pohištvo, vključno z žimnicami, pnevmatike, detergente, barve, maziva, kemikalije, izdelke informacijske in komunikacijske tehnologije ter drugo elektroniko in izdelke, povezane z energijo, za katere je treba zahteve za okoljsko primerno zasnovo določiti prvič ali za katere je treba na podlagi te

([40]) Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, 10.10.2013, str. 1).

uredbe pregledati obstoječe ukrepe, sprejete na podlagi Direktive 2009/125/ES. Kadar se Komisija odloči ta seznam spremeniti, bi morala to ustrezno utemeljiti.

(50) Cementna industrija kot eden energetsko, materialno in ogljično najbolj intenzivnih sektorjev je trenutno odgovorna za približno 7 % svetovnih in 4 % unijskih emisij CO_2, kar pomeni, da je to ključni sektor za čimprejšnjo uskladitev s cilji Pariškega sporazuma in podnebnimi cilji Unije. Gradbene proizvode, vključno s cementom, je treba sicer zajeti z uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi harmoniziranih pogojev za trženje gradbenih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: uredba o gradbenih proizvodih), a so še vedno zajeti tudi s to uredbo. Da bi preprečili pomanjkanje zahtev za izdelke, ki so nujno potrebne za doseganje naših podnebnih in okoljskih ciljev, bi morala Komisija, če za te izdelke v uredbi o gradbenih proizvodih ne bo ustreznih zahtev glede lastnosti in informacij, ne pred 31. decembrom 2028 in ne kasneje kot 1. januarja 2030 sprejeti delegirane akte, s katerimi bi določila zahteve za okoljsko primerno zasnovo za cement.

(51) V zvezi z gradbenimi proizvodi bi morala ta uredba določati zahteve glede končnih izdelkov le, kadar ni verjetno, da bodo z obveznostmi na podlagi uredbe o gradbenih proizvodih in z njenim izvajanjem zadovoljivo doseženi cilji okoljske trajnostnosti iz te uredbe. Poleg tega bi morala Komisija pri oblikovanju delovnih načrtov upoštevati, da v skladu s sedanjo prakso uredba o gradbenih proizvodih glede izdelkov, povezanih z energijo, ki so tudi gradbeni proizvodi, daje prednost zahtevam glede trajnostnosti iz te uredbe. Tako bi moralo biti v primeru grelnikov, kotlov, toplotnih črpalk, naprav za ogrevanje vode in prostorov, ventilatorjev, sistemov za hlajenje in prezračevanje ter fotonapetostnih izdelkov (razen fotonapetostnih panelov, vgrajenih v stavbe). Uredba o gradbenih proizvodih lahko te izdelke po potrebi dopolnilno ureja, predvsem glede vidika varnosti, ob upoštevanju drugega prava Unije o izdelkih, kot so plinske naprave, nizkonapetostna oprema in stroji.

(52) Da bi ta ustrezna posvetovanja potekala z vsemi zainteresiranimi stranmi, bi morala Komisija ustanoviti forum za okoljsko primerno zasnovo, sestavljen iz strokovnjakov, ki bi jih imenovale države članice in druge zainteresirane strani, kot so predstavniki industrije, vključno z MSP in obrtniki, socialna podjetja, sindikati, trgovci na debelo in drobno, uvozniki, potrošniške in okoljske organizacije, akterji, vključeni v dejavnosti krožnega gospodarstva, ter evropske organizacije za standardizacijo in raziskovalci. Komisija bi morala v okviru foruma za okoljsko primerno zasnovo ustanoviti strokovno skupino držav članic, ki bi morala prispevati k pripravi novih zahtev za okoljsko primerno zasnovo, ocenjevanju ukrepov za samoregulacijo, izmenjavi informacij in najboljših praks med državami članicami o ukrepih za povečanje skladnosti s to uredbo, kot so izobraževalne in informacijske kampanje ali podpora MSP, ter k določanju prednostnih nalog.

(53) Kot izhaja že iz Direktive 2009/125/ES, bi morala ta uredba vključevati možnost, da industrija predlaga ukrepe za samoregulacijo, s čimer bi se ta za izdelke, ki niso vključeni v delovni načrt, spodbujala kot alternativna možnost regulativnim pristopom. Ukrepi za samoregulacijo bi morali biti usklajeni s cilji te uredbe. Komisija bi morala oceniti ukrepe za samoregulacijo, ki jih predlaga industrija, skupaj z informacijami in dokazili, ki jih predložijo podpisniki, med drugim glede na zaveze Unije na področju mednarodne trgovine in ob zagotavljanju skladnosti s pravom Unije. Glede na upoštevni trg ali tehnološki razvoj v zadevni skupini izdelkov je na primer prav tako primerno, da lahko Komisija zahteva revidirano različico ukrepov za samoregulacijo, kadar meni, da je to potrebno. Ko je ukrep za samoregulacijo vključen v izvedbeni akt, ki vsebuje seznam ukrepov za samoregulacijo, ki izpolnjujejo merila iz te uredbe, lahko gospodarski subjekti upravičeno pričakujejo, da bo Komisija najprej preučila vsebino takega ukrepa, preden bo predlagala delegirani akt, v katerem bo določila zahteve za okoljsko primerno zasnovo za zadevno skupino izdelkov. Vendar pa bi morala Komisija imeti možnost sprejeti zahteve za okoljsko primerno zasnovo, ki se nanašajo tudi na nekatere ali vse izdelke, za katere se uporabljajo priznani ukrepi za samoregulacijo, glede vidikov, ki jih ukrep za samoregulacijo ne obravnava. Kadar Komisija meni, da ukrep za samoregulacijo ne izpolnjuje več meril iz te uredbe, bi ga morala odstraniti iz navedenega izvedbenega akta. Posledično bi moralo biti mogoče določiti zahteve za okoljsko primerno zasnovo za skupine izdelkov, za katere se je pred tem uporabljal ta ukrep za samoregulacijo.

(54) MSP bi lahko zelo koristilo povečanje povpraševanja po trajnostnih izdelkih, vendar bi jim nekatere zahteve lahko povzročale tudi stroške in težave. Komisija bi morala pri pripravi zahtev za okoljsko primerno zasnovo upoštevati, kako bodo vplivale na MSP, zlasti na mikropodjetja, ki delujejo v sektorju zadevnega izdelka. MSP, ki delujejo na področju proizvodnje izdelkov, za katere so določene zahteve za okoljsko primerno zasnovo, bi morale države

članice in Komisija na svojih področjih odgovornosti zagotavljati ustrezne informacije, vključno s smernicami, ciljno in specializirano usposabljanje ter posebno pomoč in podporo, tudi finančno podporo. Taki ukrepi so zlasti pomembni v zvezi s skupinami izdelkov, na področju katerih je dejavnih veliko MSP. Komisija bi morala po potrebi pomagati pri izračunu okoljskega odtisa izdelka, tako da bi poskrbela za digitalna orodja, kot so orodja za izračun ocene življenjskega cikla, in pomagati pri uvajanju digitalnega potnega lista izdelka. Pomembno je, da Komisija predstavnikom MSP, zlasti mikropodjetij, zagotovi finančno podporo, da bodo lahko dejansko sodelovali v forumu za okoljsko primerno zasnovo, in da MSP da na voljo enostavno dostopne informacije o razpoložljivi finančni podpori in programih financiranja. Ukrepi držav članic bi morali biti sprejeti ob upoštevanju pravil o državni pomoči, ki se uporabljajo. Države članice lahko pri razvoju in izvajanju teh ukrepov izkoristijo podporo iz unijskih programov in pobud za MSP.

(55) To, da gospodarski subjekti neprodane potrošniške izdelke, kot so tekstil in obutev, uničujejo, postaja razširjena okoljska težava v vsej Uniji, zlasti zaradi hitre rasti spletne prodaje. To povzroča izgubo dragocenih gospodarskih virov, saj se blago proizvede, transportira in nato uniči, ne da bi sploh bilo uporabljeno za svoj namen. Zato mora ta uredba zaradi varstva okolja vzpostaviti okvir za preprečevanje uničenja neprodanih izdelkov, primarno namenjenih potrošnikom, vključno z izdelki, ki niso bili ponujeni v prodajo ali so jih potrošniki vrnili na podlagi pravice do odstopa od pogodbe, kot je določena v Direktivi 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([41]), ali v morebitnem daljšem odstopnem roku, ki ga omogoči trgovec. Pojem uničenja, kakor je opredeljen v tej uredbi, bi moral zajemati zadnje tri dejavnosti iz hierarhije ravnanja z odpadki, tj. recikliranje, drugo predelavo in odstranjevanje. Priprava za ponovno uporabo, vključno z obnovo in ponovno izdelavo, se ne bi smela šteti za uničenje. S preprečevanjem uničenja bi se zmanjšal okoljski vpliv takih izdelkov, saj bi se zmanjšalo nastajanje odpadkov in odvračalo od čezmerne proizvodnje. Gospodarski subjekti bi morali sprejeti ukrepe, ki so potrebni, da neprodanih potrošniških izdelkov ne bo več treba uničiti. Ob upoštevanju, da je več držav članic uvedlo nacionalno zakonodajo o uničenju neprodanih potrošniških izdelkov, kar povzroča izkrivljanje trga, so potrebna tudi harmonizirana pravila o uničenju neprodanih potrošniških izdelkov, s čimer bi se zagotovilo, da v vseh državah članicah za distributerje, prodajalce na drobno in druge gospodarske subjekte veljajo ista pravila in spodbude.

(56) Za odvračanje od uničenja neprodanih potrošniških izdelkov in za zbiranje dodatnih podatkov o tej praksi bi morala ta uredba uvesti obveznost glede preglednosti za gospodarske subjekte (z izjemo mikro, malih in srednjih podjetij), na podlagi katere bi morali ti vsaj na enostavno dostopni strani svojega spletišča razkriti informacije o številu in teži neprodanih potrošniških izdelkov, ki jih na leto zavržejo. Po potrebi bi morali imeti tudi možnost, da te informacije vključijo v svoja poslovna poročila na podlagi Direktive 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([42]). Ta obveznost bi se morala za srednja podjetja začeti uporabljati šest let po začetku veljavnosti te uredbe. Gospodarski subjekt bi moral navesti vrsto ali kategorijo izdelkov, razlog za zavrženje izdelkov in njihovo oddajo, da bi bili nato obdelani kot odpadki, ter ukrepe, ki so bili že sprejeti in se načrtujejo za preprečevanje uničenja neprodanih potrošniških izdelkov.

(57) Kot je opisano v sporočilu Komisije z dne 30. marca 2022 z naslovom Strategija EU za trajnostne in krožne tekstilne izdelke, imata nepotrebno velik obseg proizvodnje tekstila in kratko obdobje njegove uporabe znaten vpliv na okolje, pri čemer oblačila predstavljajo največji delež potrošnje tekstilnih izdelkov v Uniji. Novoproizvedeni, a neprodani tekstilni izdelki, zlasti pa oblačila, naj bi bili med tistimi izdelki, ki so uničeni. Oblačila bi bilo treba bolj ceniti, dlje nositi in jih dlje vzdrževati kot v primeru današnje kulture hitre mode. Z vidika krožnega gospodarstva je tako zapravljanje dragocenih virov v očitnem nasprotju s cilji te uredbe. Zato je upravičeno, da se uničenje neprodanih potrošniških oblačil in oblačilnih dodatkov ter obutve prepove.

(58) Da bi se upošteval okoljski vpliv uničenja drugih vrst neprodanih potrošniških izdelkov, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte, s katerimi bi to uredbo spremenila, tako da bi dodala nove izdelke na seznam potrošniških izdelkov, ki jih gospodarski subjekti ne smejo uničiti. Glede na širok

([41]) Direktiva 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o pravicah potrošnikov, spremembi Direktive Sveta 93/13/EGS in Direktive 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 85/577/EGS in Direktive 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 304, 22.11.2011, str. 64).

([42]) Direktiva 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L 182, 29.6.2013, str. 19).

nabor izdelkov, ki se lahko uničijo, ne da bi se kadar koli prodajali ali uporabljali, mora Komisija oceniti, v kolikšni meri se taki izdelki v praksi uničujejo, ob upoštevanju informacij, ki jih zagotovijo gospodarski subjekti, kadar je ustrezno. Za zagotavljanje sorazmernosti te obveznosti bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte, da to uredbo dopolni, tako da določi posebna odstopanja, na podlagi katerih bi bilo uničenje neprodanih potrošniških izdelkov še vedno dovoljeno, na primer zaradi zdravja in varnosti. Za spremljanje učinkovitosti te prepovedi in odvračanje od izogibanja prepovedi bi morali gospodarski subjekti razkriti število in težo zavrženih neprodanih potrošniških izdelkov in razloge za njihovo zavrženje in ustrezna odstopanja. Nazadnje, mikro in mala podjetja bi bilo treba izvzeti iz prepovedi uničenja specifičnih izdelkov, kot so določene v tej uredbi, da jim ne bi bila naložena nepotrebna upravna bremena. Ta prepoved bi se morala za srednja podjetja začeti uporabljati šest let po začetku veljavnosti te uredbe. Kadar pa obstajajo utemeljeni dokazi, da bi se lahko mikro in mala podjetja uporabila za izogibanje tej prepovedi, bi morala imeti Komisija možnost v delegiranih aktih zahtevati, da se za specifične izdelke prepoved uničenja neprodanih potrošniških izdelkov ali obveznost razkritja uporablja tudi za navedena podjetja.

(59) Državam članicam ne bi smelo biti preprečeno, da v zvezi z uničenjem neprodanih potrošniških izdelkov za izdelke, za katere ne velja prepoved iz te uredbe, uvedejo ali ohranijo nacionalne ukrepe, če so ti ukrepi v skladu s pravom Unije.

(60) Komisija bi morala na podlagi informacij, ki jih razkrijejo gospodarski subjekti, in drugih razpoložljivih dokazov na svojem spletišču objaviti konsolidirane informacije o uničenju neprodanih potrošniških izdelkov in v delovnem načrtu opredeliti izdelke, za katere bi veljalo razmisliti o prepovedi uničenja. Razmisliti bi veljalo o tem, da bi bila električna in elektronska oprema vključena v prvi delovni načrt.

(61) Gospodarski subjekti bi morali biti glede na svojo vlogo v dobavni verigi odgovorni za skladnost izdelkov z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, da se zagotovi prosto gibanje teh izdelkov na notranjem trgu in izboljša njihova trajnostnost. Gospodarski subjekti, ki sodelujejo v dobavni in distribucijski verigi, bi morali sprejeti ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so na trgu dostopni samo izdelki, ki so skladni s to uredbo in delegiranimi akti, sprejetimi na njeni podlagi.

(62) Proizvajalci bi morali biti odgovorni za izvedbo postopka ugotavljanja skladnosti, ki se uporablja, ali za to, da poskrbijo, da se ta postopek izvede v njihovem imenu, saj natančno poznajo proces zasnove in proizvodnje.

(63) Za zaščito delovanja notranjega trga je treba zagotoviti, da so izdelki iz tretjih držav, ki vstopajo na trg Unije, skladni s to uredbo in delegiranimi akti, sprejetimi na njeni podlagi, ne glede na to, ali so uvoženi kot izdelki, sestavni deli ali polizdelki. Zlasti je treba zagotoviti, da proizvajalci glede navedenih izdelkov izvedejo ustrezne postopke ugotavljanja skladnosti. Od uvoznikov bi bilo treba zahtevati, da zagotovijo, da izdelki, ki jih dajo na trg, izpolnjujejo navedene zahteve ter da sta oznaka CE in dokumentacija, ki jo pripravijo proizvajalci, na voljo pristojnim nacionalnim organom za inšpekcijski pregled. Prav tako bi bilo od uvoznikov treba zahtevati, da zagotovijo razpoložljivost digitalnega potnega lista za take izdelke, kadar je ustrezno.

(64) Pri dajanju izdelka na trg bi morali uvozniki na izdelku navesti svoje ime, registrirano trgovsko ime ali registrirano znamko, ter poštni naslov in vrsto elektronske komunikacije, prek katerih so dosegljivi. Odstopanja bi morala biti omogočena, kadar velikost izdelka ne omogoča take navedbe ali kadar bi morali uvozniki odpreti embalažo, da bi lahko na izdelku navedli svoje ime in naslov, ali kadar je izdelek premajhen, da bi se lahko navedle te informacije.

(65) Ker distributerji zagotavljajo dostopnost izdelkov na trgu, ki sta jih nanj že dala proizvajalec ali uvoznik, bi morali ravnati s potrebno skrbnostjo glede zahtev za okoljsko primerno zasnovo, ki se uporabljajo. Distributerji bi morali tudi zagotoviti, da njihovo ravnanje z izdelki nima negativnega vpliva na skladnost teh izdelkov z zahtevami iz te uredbe ali delegiranimi akti, sprejetimi na njeni podlagi.

(66) Distributerji in uvozniki so blizu trga in imajo pomembno vlogo pri zagotavljanju skladnosti izdelkov, zato bi morali biti vključeni v naloge nadzora trga, ki jih izvajajo pristojni nacionalni organi, ter bi morali biti pripravljeni na dejavno udeležbo in navedenim organom zagotoviti vse potrebne informacije v zvezi z zadevnim izdelkom.

(67) Ker trgovci ponujajo izdelke naprodaj, v najem ali nakup s pridržanim lastništvom ali pa izdelke razstavljajo strankam ali osebam, ki jih nameščajo, morajo svojim strankam, vključno s potencialnimi strankami, zagotoviti učinkovit dostop do informacij, ki se zahtevajo na podlagi te uredbe, tudi v primeru prodaje na daljavo. Zlasti bi morala ta uredba od trgovcev zahtevati, naj svojim strankam, vključno s potencialnimi strankami, zagotovijo dostopnost digitalnih potnih listov izdelkov in naj zagotovijo, da so znaki oziroma nalepke jasno vidni, v skladu z zahtevami, ki se uporabljajo. Trgovci bi morali te obveznosti izpolniti vsakokrat, ko izdelek ponudijo naprodaj, v najem ali nakup s pridržanim lastništvom.

(68) Znaki bi morali biti jasno vidni in razpoznavni, kadar se tako zahteva, da se olajša izbira bolj trajnostnih izdelkov. Iz njih bi moralo jasno izhajati, da pripadajo zadevnemu izdelku, ne da bi morale stranke, vključno s potencialnimi strankami, za to prebrati trgovsko znamko in številko modela na znakih. Znaki bi morali pritegniti pozornost strank, ki brskajo med razstavljenimi izdelki. Trgovec in odgovorni gospodarski subjekt bi morala znake prikazati ob vsakem oglaševanju izdelka, tudi v primeru prodaje na daljavo, vključno s spletno prodajo, da se zagotovi, da so znaki strankam dostopni, ko razmišljajo o nakupu.

(69) Uvozniki ali distributerji, ki pod svojim imenom ali znamko dajejo na trg izdelek, za katerega se uporablja delegirani akt, sprejet na podlagi te uredbe, ali ki tak izdelek, preden je dan v uporabo, spremenijo tako, da bi to lahko vplivalo na skladnost s to uredbo ali z zadevnimi delegiranimi akti, bi se morali šteti za proizvajalca in prevzeti obveznosti proizvajalca.

(70) Ponudniki spletnih tržnic imajo ključno vlogo v dobavni verigi, saj gospodarskim subjektom omogočajo, da dosežejo več strank. Zaradi svoje pomembne vloge kot posredniki med gospodarskimi subjekti in strankami pri prodaji izdelkov bi morali ponudniki spletnih tržnic prevzeti odgovornost za obravnavanje prodaje izdelkov, ki niso skladni z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, in sodelovati z organi za nadzor trga. Direktiva 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([43]) določa splošni okvir za e-trgovanje in nekatere obveznosti za spletne platforme. Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta ([44]) ureja obveznost in odgovornost ponudnikov posredniških storitev prek spleta v zvezi z nezakonitimi vsebinami, vključno z izdelki, ki niso skladni z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo. Na podlagi tega splošnega okvira bi bilo treba uvesti posebne zahteve glede prodaje neskladnih izdelkov prek spleta.

(71) Bistvenega pomena je, da ponudniki spletnih tržnic tesno sodelujejo z organi za nadzor trga. Obveznost sodelovanja ponudnikov storitev informacijske družbe z organi za nadzor trga izhaja iz člena 7(2) Uredbe (EU) 2019/1020 Evropskega parlamenta in Sveta ([45]), in sicer v zvezi z izdelki, na katere se nanaša navedena uredba, vključno z izdelki, za katere so določene zahteve za okoljsko primerno zasnovo na podlagi te uredbe. V ta namen bi se morale uporabljati splošne obveznosti iz poglavja IV Uredbe (EU) 2022/2065, zlasti obveznost ponudnikov spletnih tržnic glede skladnosti zasnove iz člena 31 Uredbe (EU) 2022/2065. Za namene člena 31(3) Uredbe (EU) 2022/2065 bi morali ponudniki spletnih tržnic med drugim uporabljati informacije, ki so na voljo v javnem uporabniškem vmesniku informacijskega in komunikacijskega sistema iz Uredbe (EU) 2019/1020. Ponudniki spletnih tržnic bi morali sodelovati tudi z organi za nadzor trga pri spoprijemanju z nezakonitimi vsebinami, povezanimi z neskladnimi izdelki. Ukrepi v okviru tega sodelovanja bi morali vključevati vzpostavitev redne in strukturirane izmenjave informacij o ukrepih, ki jih sprejmejo ponudniki spletnih tržnic, vključno z umikom ponudb izdelkov. Ponudniki spletnih tržnic bi morali tudi omogočiti dostop do svojih vmesnikov, da bi organom za nadzor trga pomagali odkrivati neskladne izdelke, ki se prodajajo prek spleta. Poleg tega obstaja možnost, da bodo morali organi za nadzor trga s spletnih tržnic tudi nabrati podatke.

(72) Na podlagi člena 14 Uredbe (EU) 2019/1020 so organi za nadzor trga pooblaščeni, da kadar ni drugega učinkovitega načina, s katerim bi odpravili resno tveganje, zahtevajo, da se s spletnega vmesnika odstrani vsebina, ki se nanaša na neskladne izdelke. Pooblastila, ki so organom za nadzor trga podeljena z navedeno uredbo, se bi morala uporabljati tudi v kontekstu te uredbe. Vendar pa bi se morala za učinkovit nadzor trga na podlagi te uredbe in za preprečevanje

([43]) Direktiva 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) (UL L 178, 17.7.2000, str. 1).

([44]) Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah) (UL L 277, 27.10.2022, str. 1).

([45]) Uredba (EU) 2019/1020 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o nadzoru trga in skladnosti proizvodov ter spremembi Direktive 2004/42/ES in uredb (ES) št. 765/2008 in (EU) št. 305/2011 (UL L 169, 25.6.2019, str. 1).

prisotnosti neskladnih izdelkov na trgu Unije ta pooblastila uporabljati v vseh potrebnih in sorazmernih primerih, tudi za izdelke z manj kot resnim tveganjem. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu s členom 9 Uredbe (EU) 2022/2065.

(73) Z zagotavljanjem sledljivosti izdelka v celotni dobavni verigi se organom za nadzor trga omogoča lažja izsledite gospodarskih subjektov, ki so dali na trg neskladne izdelke ali omogočili njihovo dostopnost na trgu. Zato bi se moralo od gospodarskih subjektov zahtevati, da določeno časovno obdobje hranijo informacije o svojih transakcijah.

(74) Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte, da to uredbo dopolni, tako da od odgovornih gospodarskih subjektov zahteva, naj dajo določene dele tehnične dokumentacije v digitalni obliki na voljo pristojnim nacionalnim organom in Komisiji, če je to potrebno, da se pospeši in olajša preverjanje skladnosti izdelkov, ki se dajo na trg. Na ta način bi lahko pristojni nacionalni organi brez zahteve dostopali do teh informacij, pri tem pa še naprej zagotavljali varstvo poslovnih skrivnosti in pravic intelektualne lastnine. Možni načini, kako zagotoviti digitalni dostop do teh informacij, bi morali praviloma vključevati digitalni potni list izdelka ali dostop do dela zbirke podatkov o izdelkih, kot je navedena v Uredbi (EU) 2017/1369, ki se nanaša na skladnost, ali prek spletišča gospodarskega subjekta. Kljub taki obveznosti bi morali pristojni nacionalni organi ohraniti pravico, da na zahtevo dostopajo do drugih delov tehnične dokumentacije.

(75) Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte, da to uredbo dopolni, tako da zahteva, da se zbirajo ustrezni in zanesljivi podatki o prodaji izdelkov, da bi se omogočilo zbiranje takih podatkov s strani Komisije ali v njenem imenu neposredno od proizvajalcev ali prodajalcev na drobno, zato da se omogoči boljša ocena prodora zadevnih izdelkov na trg, da se zagotovijo boljši podatki za študije, na podlagi katerih se oblikujejo ali posodabljajo zahteve za okoljsko primerno zasnovo in delovni načrti, ter kot pomoč pri opredelitvi tržnih deležev posameznih skupin izdelkov, da se pospeši oblikovanje ali pregled zahtev za okoljsko primerno zasnovo. Komisija bi morala pri sprejemanju pravil o spremljanju in poročanju upoštevati, da je potrebnih čim več razpoložljivih podatkov o prodoru na trg in da je treba čim bolj zmanjšati upravno breme za gospodarske subjekte, zlasti za MSP.

(76) Komisija bi morala imeti dostop do neosebnih podatkov o dejanski porabi energije izdelkov, ko so ti v uporabi, če je to pomembno za druge parametre učinkovitosti, da se izboljšajo prihodnje zahteve za okoljsko primerno zasnovo in zaupanje končnih uporabnikov pri zaznavanju in odpravi odstopanj med porabo energije med uporabo ter drugimi parametri učinkovitosti, izmerjenimi v preskusnih pogojih in pri dejanskem delovanju. Zato bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme delegirane akte, da dopolni to uredbo, da bi lahko glede posameznih izdelkov (podobno kot pri cestnih vozilih) zahtevala, naj se beležijo njihova poraba energije med uporabo in drugi upoštevni parametri učinkovitosti ter da se ustrezni podatki jasno prikažejo končnemu uporabniku. Glede izdelkov, povezanih s spletom, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov za dopolnitev te uredbe, da bi lahko od gospodarskih subjektov zahtevala, naj na daljavo zbirajo neosebne podatke, pridobljene med uporabo, in o njih poročajo Komisiji, saj so bistvenega pomena za to, da se lahko ugotovi, kako učinkoviti so izdelki, ter o tem obvesti javnost. Glede izdelkov, pri katerih je učinkovitost med uporabo zelo odvisna tudi od podnebnih ali geografskih pogojev, bi bilo treba zbirati tudi splošne podnebne in geografske podatke in o njih poročati, in sicer tako, da ne bi bilo mogoče določiti specifične lokacije naprav posameznikov. Končni uporabniki bi morali izrecno privoliti v to, da se zbirajo informacije, za katere menijo, da jih je primerno deliti. Informacij o delovanju naprav ne bi smelo biti dovoljeno zbirati v situacijah, v katerih lahko posameznik razumno pričakuje, da ni opazovan ali sneman, ali kadar bi zbiranje informacij privedlo do tega, da bi se ali da bi se lahko posamezniki identificirali ali sklepalo o njihovem vedenju.

(77) Za lažje preverjanje skladnosti z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, tudi za to, da se olajša ugotavljanje skladnosti in nadzor trga, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v ustrezno utemeljenih primerih od akterjev v dobavni verigi zahteva, naj brezplačno predložijo informacije o izdelkih, ki jih dobavljajo, na primer informacije o količini in vrsti ali kemični sestavi uporabljenih materialov ali uporabljenem proizvodnem procesu, ali informacije o pogojih, ki jih uporabljajo pri opravljanju storitev. Proizvajalcem bi moralo biti tudi mogoče dovoliti, da dostopajo do dokumentov, ki vsebujejo take informacije, ali do dejanskih prostorov akterjev v dobavni verigi, da bi lahko dobili neposreden dostop do potrebnih informacij, če ti akterji zahtevanih informacij ne bi predložili v razumnem roku. Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo tudi za to, da priglašenim organom in nacionalnim organom omogoči preverjanje točnosti informacij, povezanih z dejavnostmi akterjev v dobavni verigi.

(78) Da se bodo zahteve za okoljsko primerno zasnovo iz te uredbe, tudi o vidikih, kot so poraba energije ali učinkovitost, trajnost in zanesljivost ter vsebnost recikliranih materialov, učinkovito in usklajeno uporabljale, bi bilo treba skladnost z navedenimi zahtevami meriti na podlagi zanesljivih, natančnih in ponovljivih metod, pri katerih se upoštevajo najnovejše splošno priznane metode. Delegirani akti, ki določajo zahteve za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, bi morali praviloma vsebovati specifikacije za preskuse, meritve ali izračune, ki so potrebni za ugotavljanje ali preverjanje skladnosti. Poleg tega bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte, da to uredbo dopolni, tako da zahteva uporabo digitalnih orodij, iz katerih izhajajo zahteve glede izračunavanja, ki se uporabljajo, da se zagotovi njihova usklajena uporaba.

(79) Ta uredba bi morala vsebovati celovite in splošne določbe, ki bi se uporabljale za vse izdelke, za katere veljajo zahteve za okoljsko primerno zasnovo, ter preprečevati izogibanje takim zahtevam, da se zagotovi, da zahteve za okoljsko primerno zasnovo dosežejo nameravane učinke. Zato bi morale biti prepovedane vse prakse, ki omogočajo neupravičeno spreminjanje učinkovitosti izdelka med preverjanjem skladnosti ali v kratkem obdobju po oddaji izdelka v uporabo in zaradi katerih se navedena učinkovitost izdelka ne bi skladala z njegovo dejansko učinkovitostjo med uporabo.

(80) Kadar je ustrezno, se lahko delegirani akti, ki določajo zahteve za okoljsko primerno zasnovo, sklicujejo na uporabo standardov za ugotavljanje ali preverjanje skladnosti. Taki standardi bi morali biti harmonizirani na ravni Unije, da se preprečijo ovire za trgovino na notranjem trgu. Ko je sklic na take standarde sprejet v skladu z Uredbo (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ([46]) ter objavljen v *Uradnem listu Evropske unije*, bi se morali izdelki, skladni s takimi standardi, šteti za skladne z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, sprejetimi na podlagi te uredbe, če se nanje nanašajo zadevni harmonizirani standardi. Podobno bi se morale tudi metode preskusov, meritev ali izračunov, ki so skladne s harmoniziranimi standardi, šteti za skladne z zahtevami za preskusne, merilne in računske metode, kot so določene v zadevnih delegiranih aktih o zahtevah za okoljsko primerno zasnovo, če se nanje nanašajo zadevni harmonizirani standardi.

(81) Sedanji unijski okvir za standardizacijo, ki temelji na načelih novega pristopa iz resolucije Sveta z dne 7. maja 1985 o novem pristopu k tehničnem usklajevanju in standardom ([47]) in na Uredbi (EU) št. 1025/2012, je privzet okvir za razvoj standardov, s katerimi se zagotavlja domneva o skladnosti z ustreznimi zahtevami iz te uredbe. Če ni ustreznih sklicev na harmonizirane standarde, bi morala imeti Komisija možnost, da z izvedbenimi akti določi skupne specifikacije kot izjemno nadomestno rešitev, na podlagi katere bi lahko proizvajalec lažje izpolnjeval obveznosti zagotavljanja skladnosti z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, na primer kadar postopek standardizacije zastane zaradi pomanjkanja soglasja med deležniki ali kadar pride do zamud pri vzpostavitvi harmoniziranega standarda in ga ni mogoče vzpostaviti v predpisanem roku. Take zamude se lahko na primer pojavijo, če ni dosežena zahtevana kakovost. Poleg tega bi morala biti ta rešitev na voljo, kadar Komisija v skladu z Uredbo (EU) št. 1025/2012 omeji ali umakne sklice na zadevne harmonizirane standarde. Skladnost s skupnimi specifikacijami bi morala biti tudi podlaga za domnevo o skladnosti. Za zagotovitev učinkovitosti bi morala Komisija v postopek določitve skupnih specifikacij, ki bi zajemale zahteve za okoljsko primerno zasnovo, sprejete na podlagi te uredbe, vključiti ustrezne deležnike.

(82) Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte, da to uredbo dopolni, tako da določi postopke ugotavljanja skladnosti, ki so ustrezni in sorazmerni glede na naravo zadevnega izdelka in parametre izdelka, ki se urejajo, s čimer bi se gospodarskim subjektom omogočilo dokazati, pristojnim organom pa preveriti, da izdelki, katerih dostopnost se zagotovi na trgu, izpolnjujejo zahteve za okoljsko primerno zasnovo, sprejete na podlagi te uredbe. Za zagotavljanje skladnosti z drugim pravom Unije bi bilo treba postopke ugotavljanja skladnosti izbrati izmed tistih v modulu notranjega nadzora proizvodnje, vključenega v to uredbo, ter modulih iz Sklepa št. 768/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([48]), ki segajo od najmanj strogega do najbolj strogega. Komisija bi morala izbrani modul po potrebi ustrezno prilagoditi, da se nadalje zagotovi, da je ustrezen in sorazmeren glede na naravo zadevnega izdelka in parametre izdelka, ki se urejajo.

([46]) Uredba (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji, spremembi direktiv Sveta 89/686/EGS in 93/15/EGS ter direktiv 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES in 2009/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Sklepa Sveta 87/95/EGS in Sklepa št. 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 316, 14.11.2012, str. 12).

([47]) UL C 136, 4.6.1985, str. 1.

([48]) Sklep št. 768/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o skupnem okviru za trženje proizvodov in razveljavitvi Sklepa Sveta 93/465/EGS (UL L 218, 13.8.2008, str. 82).

(83) Proizvajalci bi morali pripraviti EU izjavo o skladnosti, s katero bi zagotovili informacije o skladnosti izdelkov s to uredbo. Od proizvajalcev bi lahko tudi na podlagi drugega prava Unije zahtevali, naj pripravijo EU izjavo o skladnosti. Pripraviti bi bilo treba enotno EU izjavo o skladnosti za vse pravo Unije, da se zagotovi učinkovit dostop do informacij za namene nadzora trga. Omogočiti bi bilo treba, da je taka enotna EU izjava o skladnosti tudi dosje z zadevnimi posameznimi EU izjavami o skladnosti, da se zmanjša upravno breme za gospodarske subjekte.

(84) Uredba (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ([49]) določa pravila za akreditacijo organov za ugotavljanje skladnosti ter splošna načela glede oznake CE in njen odnos z drugimi oznakami. Navedena uredba bi se morala uporabljati za izdelke, na katere se nanaša ta uredba, da se zagotovi, da izdelki, vključeni v prosti pretok blaga znotraj Unije, izpolnjujejo zahteve, ki zagotavljajo visoko raven zaščite javnih interesov, kot so zdravje ljudi, varnost in okolje. Kadar so bile glede izdelka sprejete zahteve za okoljsko primerno zasnovo, bi moralo biti v oznaki CE navedeno, da je ta izdelek skladen s to uredbo in zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, sprejetimi na njeni podlagi, kolikor se nanašajo na izdelek. Glede na to, da ta uredba omogoča določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo za velik nabor izdelkov, bi se moralo z delegiranimi akti, s katerimi se določajo te zahteve, določiti pravila glede razmerja med oznakami o skladnosti in zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, da se zagotovi skladnost z zahtevami na podlagi prava Unije, ki se uporabljajo za zadevne izdelke, da ne pride do zamenjave z drugimi oznakami ter da se čim bolj zmanjša upravno breme gospodarskih subjektov.

(85) Nekateri moduli za ugotavljanje skladnosti iz Sklepa št. 768/2008/ES zahtevajo posredovanje organov za ugotavljanje skladnosti. Organi držav članic bi morali take organe priglasiti Komisiji, da se zagotovijo enotni pogoji izvajanja te uredbe.

(86) Določiti je treba zahteve glede priglasitvenih organov, ki sodelujejo pri ugotavljanju skladnosti, priglasitvi in spremljanju priglašenih organov, da se zagotovi stalna raven kakovosti pri ugotavljanju skladnosti. Države članice bi morale zlasti zagotoviti, da priglasitveni organ deluje objektivno in nepristransko. Poleg tega bi se moralo od priglasitvenih organov zahtevati, da varujejo zaupnost informacij, ki jih pridobijo, pri čemer bi morali imeti možnost, da si z nacionalnimi organi, priglasitvenimi organi drugih držav članic in Komisijo izmenjujejo informacije o priglašenih organih, da se zagotovi usklajenost ugotavljanja skladnosti. Za učinkovito ugotavljanje in spremljanje usposobljenosti in neodvisnosti prijavljenih organov bi morali priglasitveni organi oceniti le posamezni pravni organ, ki vloži zahtevek za priglasitev, ne pa tudi usposobljenosti in neodvisnosti matičnih ali sestrskih družb. Iz istega razloga bi morali priglasitveni organi vse prijavljene organe oceniti glede na vse zadevne zahteve in naloge ugotavljanja skladnosti, pri tem pa upoštevati harmonizirane standarde glede zahtev in nalog, na katere se ti standardi nanašajo.

(87) Glede na osrednjo vlogo priglasitvenih organov pri zagotavljanju zanesljivosti ugotavljanja skladnosti v zvezi z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo je bistvenega pomena, da imajo ti na voljo dovolj usposobljenega osebja in sredstev za ustrezno opravljanje svojih nalog.

(88) Bistveno je, da vsi priglašeni organi opravljajo svoje funkcije na enaki ravni ter pod enakimi konkurenčnimi pogoji in pogoji avtonomije. Zato bi bilo treba določiti zahteve glede organov za ugotavljanje skladnosti, ki želijo pridobiti status priglašenega organa in opravljati dejavnosti ugotavljanja skladnosti. Te zahteve bi se morale še naprej uporabljati, da se zagotovi vzdrževanje usposobljenosti priglašenega organa. Za zagotovitev avtonomije priglašenega organa bi se moralo od organa in njegovega osebja zahtevati, da ohranjata neodvisnost od gospodarskih subjektov v vrednostni verigi izdelkov, za katere je bil organ priglašen, in od drugih družb, vključno s poslovnimi združenji ter matičnimi in sestrskimi ter odvisnimi družbami ter podizvajalci.

(89) Če organ za ugotavljanje skladnosti izkaže skladnost z merili, določenimi v harmoniziranih standardih, bi se moralo šteti, da izpolnjuje ustrezne zahteve iz te uredbe.

(90) Organi za ugotavljanje skladnosti za dele svojih dejavnosti, povezanih z ugotavljanjem skladnosti, pogosto sklenejo pogodbo s podizvajalci ali jih prenesejo na odvisno družbo. Podizvajalci in odvisne družbe za ugotavljanje skladnosti bi morali izpolnjevati iste zahteve kot priglašeni organi v zvezi z opravljanjem nalog ugotavljanja skladnosti na podlagi te uredbe, da se zagotovi skladnost izdelkov, danih na trg Unije, z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo.

([49]) Uredba (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL L 218, 13.8.2008, str. 30).

Da bi zagotovili, da se to doseže, bi morali ustrezni priglašeni organi vzpostaviti postopke za tekoče spremljanje usposobljenosti, dejavnosti in učinkovitosti svojih podizvajalcev ali odvisnih družb, na primer prek matrike kvalifikacij.

(91) Priglasitveni organi morajo biti in ostati neodvisni, da lahko učinkovito ugotavljajo ter spremljajo usposobljenost in neodvisnost prijavljenih organov. Zato bi moral posamezni priglašeni organ izključno sam opravljati nekatere dejavnosti in postopke odločanja, in sicer glede ugotavljanja skladnosti izdelkov in glede drugih notranjih dejavnosti priglašenega organa.

(92) Za lažje vodenje postopka ugotavljanja in spremljanja usposobljenosti in neodvisnosti prijavljenih organov bi morali ti predložiti opis, kako so njihovo zadevno osebje, njihov status in naloge ustrezni za naloge ugotavljanja skladnosti, v zvezi s katerimi želijo biti ti organi priglašeni, na primer v obliki matrike kvalifikacij, na podlagi česar bi lahko priglasitveni organ učinkoviteje ocenil ustreznost kadrovanja in nadaljnjo avtonomijo priglašenih organov. Priglašeni organi zagotovijo, da se osebje, ki izvaja različne naloge ugotavljanja skladnosti, menja.

(93) Ker bi se lahko storitve, ki jih ponujajo priglašeni organi v državi članici, nanašale na izdelke, dostopne na trgu po vsej Uniji, je primerno, da se drugim državam članicam in Komisiji da priložnost, da podajo ugovore glede priglašenega organa.

(94) Da se postopek ugotavljanja skladnosti olajša in pospeši in da se zagotovi enaka obravnava gospodarskih subjektov, je bistveno, da priglašeni organi dosledno uporabljajo postopke ugotavljanja skladnosti ter da se gospodarskim subjektom ne nalagajo nepotrebna bremena.

(95) Pred sprejetjem končne odločitve o tem, ali se lahko za izdelek izda certifikat o skladnosti, bi moral imeti gospodarski subjekt, ki želi tak izdelek dati na trg, le eno možnost, da zadevno dokumentacijo dopolni. Ta omejitev je potrebna, da se zagotovi, da priglašeni organi ne morejo pomagati proizvajalcem pri uvajanju sprememb, da se doseže skladnost, saj bi s tem storitev, ki se zagotavlja, postala svetovanje, v praksi pa bi se razvrednotila narava nalog priglašenega organa, ki se izvajajo v javnem interesu. Kadar je ustrezno, bi morali priglašeni organi prav tako imeti možnost omejiti, začasno preklicati ali odvzeti vsak certifikat ali odpraviti vsako odločbo o odobritvi.

(96) Za lažje zaznavanje in reševanje primerov neskladnosti priglašenih organov, proizvajalcev ali izdelkov bi morali priglašeni organi zadevne informacije, ki so jim na voljo, proaktivno pošiljati priglasitvenim organom ali organom za nadzor trga.

(97) Bistvenega pomena je zagotoviti učinkovito izmenjavo informacij med priglašenimi organi in organi za nadzor trga, tudi iz drugih držav članic. V ta namen bi morali priglasitveni in priglašeni organi zagotoviti, da se v zvezi z zahtevami organov za nadzor trga po informacijah nadalje ukrepa.

(98) Komisija bi morala omogočiti ustrezno usklajevanje priglašenih organov in sodelovanje med njimi. Priglašeni organi bi morali razpravljati in se usklajevati o temah, pri katerih bi se lahko razhajali, da se zagotovi harmonizirana uporaba zahtev za okoljsko primerno zasnovo. Pri tem bi morali upoštevati vse ustrezne smernice in priporočila, ki jih izdajo pristojni tehnični odbori evropskih organov za standardizacijo.

(99) Da bi se potrošniki spodbudili k trajnostnim izbiram, bi se lahko zagotovilo mehanizme, kot so ekološki kuponi in okoljske dajatve, zlasti kadar najbolj trajnostni izdelki niso dovolj cenovno ugodni. Kadar se države članice odločijo uporabiti spodbude za nagrajevanje najuspešnejših izdelkov, bi morale take spodbude usmeriti v dva najštevilčnejša razreda učinkovitosti, določena v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi te uredbe, in sicer ne nujno kumulativno, kadar so bili razredi učinkovitosti določeni glede na več kot en parameter. Za izdelke, povezane z energijo, ki jih zajema Uredba (EU) 2017/1369, ali pnevmatike, za katere veljajo zahteve za označevanje glede na izkoristek goriva in druge parametre iz Uredbe (EU) 2020/740 Evropskega parlamenta in Sveta ([50]), bi se morala namesto meril iz te

([50]) Uredba (EU) 2020/740 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 2020 o označevanju pnevmatik glede na izkoristek goriva in druge parametre, spremembi Uredbe (EU) 2017/1369 ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1222/2009 (UL L 177, 5.6.2020, str. 1).

uredbe uporabljati merila iz navedenih dveh aktov. Ne bi pa smele države članice imeti možnosti prepovedati dajanja na trg izdelkov glede na njihov razred učinkovitosti. Uvedba spodbud držav članic ne bi smela posegati v pravila Unije o državni pomoči.

(100) Javno naročanje obsega 14 % BDP Unije. Da bi prispevali k cilju doseganja podnebne nevtralnosti, izboljšanja energetske učinkovitosti in učinkovite rabe virov ter prehoda na krožno gospodarstvo, ki varuje javno zdravje in biotsko raznovrstnost, in sicer z zagotavljanjem zadostnega povpraševanja po okoljsko bolj trajnostnih izdelkih, bi morali javni naročniki in naročniki svoje javno naročanje po potrebi uskladiti s posebnimi zahtevami glede zelenih javnih naročil. V primerjavi s pristopom na podlagi prostovoljnosti glede zelenih javnih naročil se bodo lahko obvezne zahteve glede tovrstnih javnih naročil uporabile kot najbolj učinkovit vzvod javne porabe za povečanje povpraševanja po okoljsko bolj učinkovitih izdelkih. Pomembno je, da države članice nacionalne javne naročnike podpirajo pri izpopolnjevanju in preusposabljanju osebja, pristojnega za zelena javna naročila. Navedene zahteve glede zelenih javnih naročil bi morale biti minimalne zahteve, kar pomeni, da bi morali imeti javni naročniki in naročniki možnost določiti dodatne in strožje zahteve. Te zahteve bi morale biti pregledne, objektivne in nediskriminatorne. Javni naročniki in naročniki bi morali postopek za oddajo javnega naročila izvesti v skladu z direktivama 2014/24/EU ([51]) in 2014/25/EU ([52]) Evropskega parlamenta in Sveta ter sektorsko zakonodajo, ki se uporablja, in tudi mednarodnimi zavezami Unije, vključno s Sporazumom o javnih naročilih in drugimi mednarodnimi sporazumi, ki zavezujejo Unijo. Te zahteve ne posegajo v možnost javnih naročnikov in naročnikov, da uporabijo odstopanja ali izjeme v zvezi z javnimi naročili, določene v pravu Unije, zlasti v direktivah 2014/24/EU in 2014/25/EU. Zahteve, določene za posamezne skupine izdelkov, bi se morale upoštevati pri neposrednem naročanju takih izdelkov na podlagi javnih naročil blaga, pa tudi pri javnih naročilih gradenj in storitev, kadar bodo taki izdelki uporabljeni pri dejavnostih, ki so del vsebine navedenih naročil. Te zahteve bi bilo treba določiti v zvezi z vidiki izdelkov, obravnavanimi v delegiranem aktu, ki ureja zadevne izdelke. Komisija lahko v sklopu teh zahtev določi minimalne obvezne tehnične specifikacije, v skladu s katerimi morajo izdelki doseči najboljše možne ravni učinkovitosti, kot so določene v ustreznih delegiranih aktih, vključno z dvema najboljšima razredoma učinkovitosti ali ocenama, kadar sta na voljo. Tako bi bili javni naročniki in naročniki na primer dolžni od ponudnikov zahtevati, da njihovi izdelki izpolnjujejo posebne zahteve glede ogljičnega odtisa. V skladu z okvirom za javno naročanje bi moralo biti s temi minimalnimi obveznimi tehničnimi specifikacijami preprečeno, da se konkurenca umetno omejuje in da se daje prednost določenemu gospodarskemu subjektu. Komisija bi lahko določila tudi obvezna minimalna merila za oddajo javnega naročila, med drugim bi lahko tem merilom dodelila poseben ponder med 15 in 30 % in tako poskrbela, da lahko znatno prispevajo k temu, da bodo prednostno izbrani izdelki, ki so okoljsko najbolj trajnostni. Tako bi bili javni naročniki in naročniki na primer reciklirani vsebini zadevnih izdelkov dolžni dodeliti vsaj 20- do 30-odstotni ponder. Posledično bi imeli javni naročniki in naročniki v konkretnem postopku za oddajo javnega naročila možnost, da reciklirani vsebini dodelijo ponder, ki je višji od 30 %, a ne nižji od 20 %. Kadar obstaja negotovost glede razpoložljivosti ali cene okoljsko najbolj učinkovitih izdelkov na trgu Unije, bi morala imeti merila za oddajo javnega naročila prednost pred tehničnimi specifikacijami. Komisija bi lahko določila tudi pogoje in cilje za izvedbo naročila, v skladu s katerimi bi morali javni naročniki in naročniki na primer najmanj 50 % letnih naročil, ki jih oddajo za določene izdelke, oddati za izdelke, pri katerih je mogoče več kot 70 % materiala reciklirati. Države članice bi tako imele možnost, da za oddajo naročil za navedene izdelke določijo še višje cilje. Komisija bi morala pri pripravi izvedbenih aktov in zlasti pri preučevanju, ali so za javne naročnike in naročnike z ekonomskega vidika izvedljivi, upoštevati najboljše možne okoljske izdelke in rešitve, ki so na voljo na trgu, učinke zahtev na konkurenco in dejstvo, da imajo lahko različni javni naročniki in naročniki v različnih državah članicah različne proračunske zmogljivosti ali se soočajo z drugimi omejitvami, kot so podnebni pogoji ali omrežna infrastruktura.

(101) Državam članicam ne bi smelo biti preprečeno, da uvedejo ali ohranijo nacionalne ukrepe za zelena javna naročila v zvezi s skupinami izdelkov, za katere zahteve glede javnih naročil, predvidene v tej uredbi, še niso določene, ali da uvedejo strožje nacionalne zahteve v zvezi z izdelki, ki spadajo na področje uporabe izvedbenih aktov, ki določajo zahteve glede zelenih javnih naročil, če so ti ukrepi in zahteve v skladu s pravom Unije.

([51]) Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65).

([52]) Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštnih storitev ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243).

(102) Učinkovito izvrševanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo je bistvenega pomena za zagotavljanje enakih konkurenčnih pogojev na trgu Unije, doseganje pričakovanih koristi te uredbe ter prispevek k doseganju ciljev Unije na področju podnebja, energije in krožnosti. Uredba (EU) 2019/1020, ki določa horizontalni okvir za nadzor trga in izdelkov, ki vstopajo na trg Unije, bi se torej morala uporabljati za izdelke, glede katerih so na podlagi te uredbe določene zahteve za okoljsko primerno zasnovo, če ta uredba ne vsebuje posebnih določb z istim ciljem, naravo ali učinkom. Poleg tega bi morala ta uredba vsebovati posebna dodatna pravila, ki bi dopolnjevala okvir iz Uredbe (EU) 2019/1020, da se zmanjšajo skrb vzbujajoče ravni neskladnosti izdelkov, na katere se nanašajo izvedbeni ukrepi, sprejeti na podlagi Direktive 2009/125/ES, za učinkovitejše preprečevanje neskladnosti s prihodnjimi zahtevami za okoljsko primerno zasnovo ter ob upoštevanju širšega področja uporabe in večjih ambicij te uredbe v primerjavi z Direktivo 2009/125/ES. Cilj navedenih pravil bi moral biti nadaljnja krepitev načrtovanja, usklajevanja in podpore prizadevanjem držav članic ter zagotavljanje dodatnih orodij, s katerimi bi Komisija pomagala zagotoviti, da bi organi za nadzor trga sprejeli zadostne ukrepe za preprečevanje neskladnosti z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo.

(103) Poleg organov za nadzor trga imajo tudi carinski organi pomembno vlogo pri izvrševanju te uredbe glede uvoženega blaga, pri čemer se lahko oprejo na Uredbo Sveta (ES) št. 515/97 ([53]).

(104) Države članice bi morale v svoji nacionalni strategiji za nadzor trga iz člena 13 Uredbe (EU) 2019/1020 pripraviti posebno poglavje, v katerem bi navedle izdelke ali zahteve, za katere so določile, naj se prednostno obravnavajo pri nadzoru trga na podlagi te uredbe, ter načrtovane dejavnosti za zmanjševanje ali odpravo neskladnosti zadevnih izdelkov z zadevnimi zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, da se zagotovi izvajanje ustreznih preverjanj zahtev za okoljsko primerno zasnovo v zadostnem obsegu.

(105) Prednostne naloge glede nadzora trga na podlagi te uredbe bi morale biti opredeljene na podlagi objektivnih meril, kot so zaznane ravni neskladnosti ali okoljski vplivi zaradi neskladnosti. Dejavnosti, načrtovane za izvajanje navedenih prednostnih nalog, bi morale biti sorazmerne glede na dejstva, ki so bila podlaga za prednostno razvrstitev.

(106) Na podlagi podatkov, vnesenih v informacijski in komunikacijski sistem iz Uredbe (EU) 2019/1020, bi morala Komisija pripraviti poročilo z informacijami o naravi in številu opravljenih preverjanj, o zaznanih ravneh neskladnosti ter o naravi in višini kazni, izrečenih v zvezi z neskladnostjo z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo v predhodnih štirih koledarskih letih. Poročilo bi moralo vsebovati primerjavo dejavnosti držav članic z načrtovanimi dejavnostmi, okvirna referenčna merila in seznam prednostnih nalog za organe za nadzor trga. Kadar Komisija preučuje možnost sprejetja izvedbenih aktov v skladu s členom 11(4) Uredbe (EU) 2019/1020, bi morala upoštevati rezultate poročil, ki jih pripravi na podlagi te uredbe, za kar uporabi informacije, ki jih organi za nadzor trga vnesejo v informacijski in komunikacijski sistem iz Uredbe (EU) 2019/1020, ter po potrebi obravnavati izdelke ali skupine izdelkov, ki jih zajemajo delegirani akti, sprejeti na podlagi te uredbe, v zvezi s katerimi se nenehno ugotavljajo posebno tveganje ali resne kršitve, da se zagotovi visoka raven skladnosti s to uredbo.

(107) Da bi opredelila izdelke ali zahteve, ki so na podlagi te uredbe opredeljeni kot prednostni glede nadzora trga, in opredelila načrtovane dejavnosti za zmanjšanje ali odpravo neskladnosti s to uredbo, bi se morala skupina za upravno koordinacijo (ADCO), ustanovljena na podlagi Uredbe (EU) 2019/1020, redno srečevati in opredeliti skupne prednostne naloge glede nadzora trga, ki bi jih države članice morale upoštevati pri svojih nacionalnih strategijah za nadzor trga, prednostne naloge za zagotavljanje podpore Unije in zahteve, sprejete na podlagi te uredbe, ki se različno uporabljajo ali razlagajo, kar povzroča izkrivljanje trga, da se nadalje okrepi usklajevanje organov za nadzor trga.

(108) Komisija bi morala, kadar je ustrezno, uporabiti podporne ukrepe iz Uredbe (EU) 2019/1020 v podporo državam članicam pri njihovih prizadevanjih za zagotovitev zadostnih ukrepov za preprečevanje neskladnosti z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo. Komisija bi morala organizirati in, kadar je ustrezno, tudi financirati skupne projekte

([53]) Uredba Sveta (ES) št. 515/97 z dne 13. marca 1997 o medsebojni pomoči med upravnimi organi držav članic in o sodelovanju med njimi in Komisijo zaradi zagotavljanja pravilnega izvajanja carinske in kmetijske zakonodaje (UL L 82, 22.3.1997, str. 1).

nadzora trga in preskušanja na področjih v skupnem interesu, na področjih skupnih naložb v zmogljivosti nadzora trga ter skupnih programov usposabljanj osebja organov za nadzor trga ter carinskih, priglasitvenih in priglašenih organov. Poleg tega bi morala Komisija pripraviti smernice o uporabi in izvrševanju zahtev, sprejetih na podlagi te uredbe, kadar je to potrebno za zagotavljanje njihove usklajene uporabe.

(109) Izdelki se lahko dajo na trg le, če ne predstavljajo tveganja. Za namene te uredbe bi bilo treba izdelek, ki pomeni tveganje, opredeliti kot izdelek, ki bi lahko škodljivo vplival na okolje ali druge javne interese, zaščitene z zadevnimi zahtevami, zaradi neskladnosti z zahtevo za okoljsko primerno zasnovo ali ker odgovorni gospodarski subjekt ne izpolnjuje zahteve za okoljsko primerno zasnovo, da se doseže boljša usklajenost s posebnimi značilnostmi zahtev za okoljsko primerno zasnovo in da se zagotovi osredotočenost prizadevanj glede nadzora trga na neskladnost s to zahtevo. Ta bolj specifična opredelitev bi se morala uporabljati pri uporabi členov 19 in 20 Uredbe (EU) 2019/1020.

(110) Vzpostaviti bi bilo treba postopek, po katerem se zainteresirane strani obvestijo o načrtovanih ukrepih v zvezi z izdelki, ki pomenijo tveganje. Poleg tega bi moral tak postopek organom za nadzor trga v državah članicah omogočati, da v sodelovanju z zadevnimi gospodarskimi subjekti v zgodnji fazi ukrepajo v zvezi s takimi izdelki. V ta namen bi bilo treba zaščitno klavzulo, ki je trenutno vključena v Direktivo 2009/125/ES, posodobiti in uskladiti z zaščitnimi postopki iz druge harmonizirane zakonodaje Unije in Sklepa št. 768/2008/ES.

(111) Organi za nadzor trga bi morali imeti pravico od gospodarskih subjektov zahtevati, naj sprejmejo korektivne ukrepe na podlagi ugotovitev, da je izdelek neskladen z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo ali da je gospodarski subjekt kršil pravila o dajanju izdelkov na trg ali njihovi dostopnosti na trgu oziroma druga pravila, ki se na to nanašajo.

(112) Pri sprejemanju delegiranih aktov na podlagi člena 290 PDEU je zlasti pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ([54]). Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

(113) Da se zagotovijo enotni pogoji izvajanja te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila, kar zadeva: (a) vzpostavitev postopkov za izdajo in preverjanje digitalnih potrdil, s katerimi bodo lahko gospodarski subjekti in drugi ustrezni akterji na podlagi svojih pravic dostopali do podatkov, shranjenih v digitalnem potnem listu; (b) določitev izvedbene ureditve glede medsebojne povezanosti registra in carinskega sistema enotnega okenca EU za izmenjavo potrdil, vključno s sporočanjem edinstvene identifikacijske oznake registracije; (c) določitev skupnih zahtev glede oblike znakov; (d) sprejetje in posodabljanje seznama ukrepov za samoregulacijo, ki so opredeljeni kot veljavne alternative delegiranemu aktu, sprejetemu na podlagi te uredbe; (e) določitev podrobnosti in oblike za razkritje informacij o zavrženih neprodanih potrošniških izdelkih; (f) določitev, spremembo ali razveljavitev skupnih specifikacij, ki zajemajo zahteve za okoljsko primerno zasnovo, bistvene zahteve glede digitalnih potnih listov izdelkov ali zahteve glede preskusnih, merilnih ali računskih metod; (g) določitev minimalnih zahtev za oddajo javnih naročil za nakup izdelkov, za katere veljajo zahteve za okoljsko primerno zasnovo, ali za gradnje ali storitve, kadar se ti izdelki uporabljajo za dejavnosti, ki so predmet teh naročil, ter (h) odločitev na podlagi zaščitnega postopka Unije, ali je nacionalni ukrep upravičen ali ne. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ([55]).

(114) Za povečanje zaupanja v izdelke, ki se dajejo na trg, zlasti glede skladnosti izdelkov z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, mora javnost vedeti, da bodo gospodarskim subjektom, ki na trg dajo neskladne izdelke, izrečene kazni. Zato morajo države članice določiti pravila o kaznih za kršitve te uredbe in zagotoviti, da se ta pravila

([54]) UL L 123, 12.5.2016, str. 1.
([55]) Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

izvršujejo. Te kazni bi morale biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne ter vključevati vsaj globe in časovno omejeno izključitev iz postopkov za oddajo javnega naročila. Da bi se lahko kazni dosledneje uporabljale, bi bilo treba brez poseganja v procesno avtonomijo držav članic ter v diskrecijsko pravico pristojnih organov in sodnikov, da v posameznih primerih naložijo ustrezne kazni, določiti skupna neizčrpna merila, na podlagi katerih bi bili določeni vrsta in višina kazni, ki se naloži v primeru kršitve te uredbe. Ta merila bi morala med drugim vključevati naravo, težo in trajanje kršitve, finančni položaj fizične ali pravne osebe, ki velja za odgovorno zanjo, kot je na primer razviden iz skupnega prometa ali letnega prihodka, ter ekonomske koristi, pridobljene s kršitvijo in zaradi nje, če je te koristi mogoče določiti.

(115) Komisija bi morala opraviti vrednotenje te uredbe. Na podlagi odstavka 22 Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje bi moralo navedeno vrednotenje temeljiti na petih merilih, to je uspešnosti, učinkovitosti, ustreznosti, skladnosti in dodani vrednosti, ter biti podlaga za ocene učinka glede morebitnih nadaljnjih ukrepov. Komisija bi morala Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij predložiti poročilo o izvajanju te uredbe ter njenih učinkih na okoljsko trajnostnost izdelkov in delovanje notranjega trga. Po potrebi bi bilo treba poročilu priložiti predlog za spremembo te uredbe.

(116) Ustrezno je, da Komisija morebitne koristi določitve zahtev oceni tudi v zvezi s socialnimi vidiki izdelkov. Komisija bi morala v okviru te ocene preučiti, v kolikšni meri bi lahko te zahteve dopolnile pravo Unije, da bi se tako obravnavali škodljivi učinki, ki jih imajo poslovanje podjetij in izdelki na človekove in socialne pravice. Komisija bi zato morala v štirih letih od datuma začetka veljavnosti te uredbe izvesti oceno koristi, ki bi lahko nastale, če bi bile zahteve glede socialne trajnostnosti vključene v področje uporabe te uredbe. Komisija bi morala poročilo o oceni posredovati Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij. Po potrebi bi morala poročilu priložiti zakonodajni predlog za spremembo te uredbe.

(117) Za lažje zasebno uveljavljanje te uredbe bi morali imeti potrošniki, ki so zaradi neskladnosti izdelka z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo utrpeli škodo, pravico zahtevati odškodnino od proizvajalca izdelka ali, če proizvajalec nima sedeža v Uniji, od uvoznika ali pooblaščenega zastopnika proizvajalca ali, če nobeden od teh gospodarskih subjektov nima sedeža v Uniji, od ponudnika storitev odpremnih skladišč. Ta pravica do odškodnine ne bi smela posegati v druga pravna sredstva, ki so potrošnikom na voljo na podlagi prava Unije, kot so jamčevalni zahtevki proti prodajalcu v primeru neskladnosti prodanega blaga v skladu z Direktivo (EU) 2019/771 Evropskega parlamenta in Sveta ([56]). Poleg tega državam članicam ne bi smelo biti preprečeno, da ohranijo ali uvedejo pravice potrošnikov do drugih pravnih sredstev v skladu z nacionalnim pravom, na primer do popravila ali nadomestitve izdelkov, ki kršijo zahteve za okoljsko primerno zasnovo.

(118) Potrošniki bi morali imeti pravico, da svoje pravice v zvezi z obveznostmi, ki se na podlagi te uredbe naložijo proizvajalcem in, kadar je ustrezno, uvoznikom, pooblaščenim zastopnikom in ponudnikom storitev odpremnih skladišč, uveljavljajo z zastopniškimi tožbami v skladu z Direktivo (EU) 2020/1828 Evropskega parlamenta in Sveta ([57]). V ta namen bi bilo treba v tej uredbi določiti, da se Direktiva (EU) 2020/1828 uporablja za zastopniške tožbe, kadar to uredbo kršijo proizvajalci in, kadar je ustrezno, uvozniki, pooblaščeni zastopniki in ponudniki storitev odpremnih skladišč, ki se na podlagi člena 3, točka 2, navedene direktive štejejo za trgovce, kadar te kršitve škodijo ali bi lahko škodile kolektivnim interesom potrošnikov. Prilogo I k navedeni direktivi bi bilo zato treba ustrezno spremeniti. Države članice morajo zagotoviti, da se ta sprememba odraža v njihovih ukrepih za prenos, sprejetih v skladu z navedeno direktivo, četudi sprejetje nacionalnih ukrepov za prenos v zvezi s tem ni pogoj za uporabo navedene direktive za te zastopniške tožbe. Navedena direktiva bi se morala za zastopniške tožbe, vložene proti proizvajalcem in, kadar je ustrezno, uvoznikom, pooblaščenim zastopnikom in ponudnikom storitev odpremnih skladišč zaradi kršitev določb te uredbe, ki škodijo ali bi lahko škodile kolektivnim interesom potrošnikov, začeti uporabljati z datumom začetka veljavnosti te uredbe.

([56]) Direktiva (EU) 2019/771 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2019 o nekaterih vidikih pogodb za prodajo blaga, spremembi Uredbe (EU) 2017/2394 in Direktive 2009/22/ES ter razveljavitvi Direktive 1999/44/ES (UL L 136, 22.5.2019, str. 28).

([57]) Direktiva (EU) 2020/1828 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2020 o zastopniških tožbah za varstvo kolektivnih interesov potrošnikov in razveljavitvi Direktive 2009/22/ES (UL L 409, 4.12.2020, str. 1).

(119) Zahteve za okoljsko primerno zasnovo se morajo nanašati na najširši možni nabor izdelkov, ne samo na izdelke, povezane z energijo, opredelitev takih zahtev pa je treba razširiti, da bodo vključevale vse vidike krožnosti. Prav tako je treba to uredbo uskladiti z novim zakonodajnim okvirom iz Uredbe (ES) št. 765/2008 in Sklepa št. 768/2008/ES ter izboljšati določbe, povezane z nadzorom trga. Direktivo 2009/125/ES bi bilo zato treba nadomestiti. Določbe glede obveznosti v zvezi s preglednostjo, ki se nanašajo na zavrženje neprodanih potrošniških izdelkov, izogibanje in nadzor trga, bi se morale od datuma začetka veljavnosti te uredbe uporabljati enako za vse gospodarske subjekte v Uniji, da se zagotovijo pravna varnost za vse gospodarske subjekte in enaki konkurenčni pogoji za podjetja, ki delujejo na notranjem trgu. Direktivo 2009/125/ES bi bilo zato treba nadomestiti z uredbo.

(120) V delovnem načrtu za okoljsko primerno zasnovo in označevanje z energijskimi nalepkami za obdobje 2022–2024, določenem v sporočilu Komisije z dne 4. maja 2022, so opredeljene prednostne naloge za delo v zvezi z izdelki, povezanimi z energijo. Ko bodo začele veljati določbe te uredbe, bo že precej napredovalo pripravljalno delo, s katerim se ocenjuje izvedljivost zahtev na podlagi Direktive 2009/125/ES za okoljsko primerno zasnovo fotovoltaičnih panelov, grelnikov prostorov in kombiniranih grelnikov, grelnikov vode, lokalnih grelnikov prostorov na trdno gorivo, klimatskih naprav, vključno s toplotnimi črpalkami zrak-zrak in komfortnimi ventilatorji, kotlov na trdno gorivo, izdelkov za toplozračno ogrevanje in izdelkov za hlajenje, prezračevalnih enot, sesalnikov, kuhalnih aparatov, vodnih črpalk, industrijskih ventilatorjev, obtočnih črpalk, zunanjih napajalnikov, računalnikov, strežnikov in izdelkov za shranjevanje podatkov, močnostnih transformatorjev, profesionalne opreme za hlajenje ter opreme za slikovno snemanje in obdelavo. Na podlagi tega pripravljalnega dela so bila opredeljena številna področja, na katerih je mogoče prihraniti energijo in material, potekala pa so tudi obsežna posvetovanja z državljani in deležniki. Če bi v okviru te uredbe s pripravljalnim delom začeli znova, bi bile zahteve za te izdelke glede prihrankov energije in materiala sprejete veliko kasneje. Da pripravljalno delo ne bi šlo v nič, je zato treba določiti prehodna pravila, v skladu s katerimi bodo lahko za te izdelke na podlagi Direktive 2009/125/ES sprejeti izvedbeni ukrepi, in sicer najpozneje do 31. decembra 2026. Da bi izvedbeni ukrepi, sprejeti na podlagi člena 15 Direktive 2009/125/ES, pravilno delovali, pa bi bilo treba, če je primerno, do 31. decembra 2030 v skladu z ustreznimi določbami navedene direktive sprejeti tudi potrebne spremembe, s katerimi bodo rešena tehnična vprašanja.

(121) Z namenom zagotavljanja pravne varnosti in kontinuitete glede izdelkov, danih na trg ali v uporabo v skladu z izvedbenimi ukrepi, sprejetimi na podlagi Direktive 2009/125/ES, v različici, kot se uporablja na datum začetka veljavnosti te uredbe, bi morali taki ukrepi ostati veljavni tudi po navedenem datumu, dokler ne prenehajo veljati na podlagi delegiranega akta, sprejetega na podlagi te uredbe. Iz istega razloga bi moralo več določb Direktive 2009/125/ES še naprej v celoti veljati glede uporabe navedenih izvedbenih ukrepov. To se zlasti nanaša na določbe Direktive 2009/125/ES, na podlagi katerih so z njenega področja uporabe izvzeta potniška ali tovorna prevozna sredstva, določbe z opredelitvami pojmov, ki se nanašajo na izvedbene ukrepe, določbe o odgovornosti gospodarskih subjektov v zvezi z izdelki, danimi na trg, določbe, ki podrobno opredeljujejo zadevne postopke ugotavljanja skladnosti in ES izjavo o skladnosti, določbe, s katerimi se uvaja domneva skladnosti za izdelke, ki jim je bil dodeljen znak EU za okolje, ter določbe, ki omogočajo potrebno ukrepanje glede harmoniziranih standardov. Ob upoštevanju pomena zagotavljanja prostega pretoka blaga, prepovedi praks, s katerimi se nezakonito spreminja učinkovitost izdelkov, da se doseže ugodnejši rezultat, in zagotavljanja ustreznega izvrševanja zahtev za okoljsko primerno zasnovo bi se morale upoštevne določbe te uredbe uporabljati za izdelke, povezane z energijo, ki se dajejo na trg v skladu z izvedbenimi ukrepi na podlagi Direktive 2009/125/ES.

(122) Ker ciljev te uredbe, in sicer izboljšanja okoljske trajnostnosti izdelkov in zagotovitve prostega pretoka izdelkov, za katere so določene zahteve za okoljsko primerno zasnovo, na notranjem trgu, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi njihovega obsega in učinkov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za dosego navedenih ciljev –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. S to uredbo se vzpostavlja okvir za določitev zahtev za okoljsko primerno zasnovo, ki jih morajo izpolnjevati izdelki, da se lahko dajo na trg ali v uporabo, pri čemer je cilj izboljšati okoljsko trajnostnost izdelkov, da bi trajnostni izdelki postali pravilo in da bi se zmanjšal skupni ogljični odtis in okoljski odtis izdelkov v življenjskem ciklu, ter zagotoviti prosti pretok trajnostnih izdelkov na notranjem trgu.

S to uredbo se vzpostavlja tudi digitalni potni list izdelka, določene so obvezne zahteve glede zelenih javnih naročil, oblikovan pa je tudi okvir za preprečevanje uničenja neprodanih potrošniških izdelkov.

2. Ta uredba se uporablja za vse fizično blago, ki se da na trg ali v uporabo, vključno s sestavnimi deli in polizdelki. Vendar pa se ne uporablja za:

(a) hrano oziroma živila, kakor so opredeljena v členu 2 Uredbe (ES) št. 178/2002;

(b) krmo, kakor je opredeljena v členu 3(4) Uredbe (ES) št. 178/2002;

(c) zdravila, kakor so opredeljena v členu 1(2) Direktive 2001/83/ES;

(d) zdravila za uporabo v veterinarski medicini, kakor so opredeljena v členu 4(1) Uredbe (EU) 2019/6;

(e) žive rastline, živali in mikroorganizme;

(f) proizvode človeškega izvora;

(g) rastlinske in živalske proizvode, ki se neposredno nanašajo na njihovo prihodnje razmnoževanje;

(h) vozila iz člena 2(1) Uredbe (EU) št. 167/2013, člena 2(1) Uredbe (EU) št. 168/2013 in člena 2(1) Uredbe (EU) 2018/858, in sicer v zvezi s tistimi vidiki izdelkov, za katere so zahteve določene v sektorskih zakonodajnih aktih Unije, ki se uporabljajo za navedena vozila.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) „izdelek“ pomeni vsako fizično blago, ki se da na trg ali v uporabo;

(2) „sestavni del“ pomeni izdelek, ki je namenjen vključitvi v drug izdelek;

(3) „polizdelek“ pomeni izdelek, ki ga je treba nadalje obdelati ali predelati, na primer zmešati, premazati ali sestaviti, da bo primeren za končne uporabnike;

(4) „izdelek, povezan z energijo“, pomeni vsak izdelek, ki med uporabo vpliva na porabo energije;

(5) „skupina izdelkov“ pomeni izdelke, ki so si podobni glede namena in uporabe ali imajo podobne lastnosti delovanja in jih potrošniki podobno razumejo;

(6) „okoljsko primerna zasnova“ pomeni vključitev vidikov okoljske trajnostnosti v značilnosti izdelka in postopke, ki potekajo v celotni vrednostni verigi izdelka;

(7) „zahteva za okoljsko primerno zasnovo“ pomeni zahtevo glede učinkovitosti ali informacij, katere cilj je doseči večjo okoljsko trajnostnost izdelka, vključno s postopki, ki potekajo v celotni vrednostni verigi izdelka;

(8) „zahteva glede učinkovitosti“ pomeni kvantitativno ali nekvantitativno zahtevo glede izdelka ali v zvezi z njim, da se doseže določena raven učinkovitosti glede parametra izdelka, navedenega v Prilogi I;

(9) „zahteva glede informacij“ pomeni obveznost, da morajo biti izdelku priložene informacije iz člena 7(2);

(10) „dobavna veriga“ pomeni vse predhodne dejavnosti in postopke v vrednostni verigi izdelka do točke, ko izdelek doseže stranko;

(11) „vrednostna veriga“ pomeni vse dejavnosti in postopke, ki so del življenjskega cikla izdelka, vključno z morebitno ponovno izdelavo;

(12) „življenjski cikel“ pomeni zaporedne in medsebojno povezane faze obstoja izdelka, kar vključuje pridobitev surovin ali nastanek iz naravnih virov, predhodno obdelavo, izdelavo, shranjevanje, distribucijo, namestitev, uporabo, vzdrževanje, popravilo, nadgradnjo, obnovo in ponovno uporabo ter konec življenjske dobe;

(13) „konec življenjske dobe“ pomeni fazo življenjskega cikla, ki se začne, ko se izdelek zavrže, in konča, ko se odpadni material izdelka vrne v naravo ali ko vstopi v življenjski cikel drugega izdelka;

(14) „okoljski vpliv“ pomeni vsako spremembo okolja, škodljivo ali koristno, ki v celoti ali delno izvira iz izdelka v njegovem življenjskem ciklu;

(15) „razred učinkovitosti“ pomeni več ravni učinkovitosti glede na enega ali več parametrov izdelkov, navedenih v Prilogi I, in se vzpostavi na podlagi skupne metodologije za izdelek ali skupino izdelkov, ki so urejene tako, da se omogoči razlikovanje med izdelki;

(16) „ponovna izdelava“ pomeni dejavnosti, s katerimi se nov izdelek ustvari iz predmetov, ki so odpadki, izdelki ali sestavni deli, in s katerimi se opravi vsaj ena sprememba, ki bistveno vpliva na varnost, učinkovitost, namen ali vrsto izdelka;

(17) „nadgradnja“ pomeni dejavnosti, ki se izvajajo za izboljšanje funkcionalnosti, učinkovitosti, zmogljivosti, varnosti ali estetike izdelka;

(18) „obnova“ pomeni dejavnosti, ki se izvajajo za pripravo, čiščenje, testiranje, servisiranje in po potrebi popravilo izdelka ali zavrženega izdelka, z namenom obujanja njegove učinkovitosti ali funkcionalnosti v okviru predvidene uporabe in ravni učinkovitosti, kot so bile predvidene v fazi zasnove, ko je bil izdelek dan na trg;

(19) „vzdrževanje“ pomeni eno ali več dejavnosti, ki se izvaja z namenom ohranjanja stanja izdelka, ki omogoča njegov predviden namen;

(20) „popravilo“ pomeni eno ali več dejavnosti, ki se izvajajo za povrnitev izdelka z napako ali odpadka v stanje, ki omogoča njegov predviden namen;

(21) „prezgodnja zastarelost“ pomeni značilnost zasnove izdelka ali poznejšo storitev ali opustitev, zaradi katere izdelek postane nefunkcionalen ali manj učinkovit, pri čemer taka sprememba funkcionalnosti ali učinkovitosti ni posledica običajne obrabe;

(22) „trajnost“ pomeni zmožnost izdelka, da ohrani svojo funkcijo in učinkovitost, pod določenimi pogoji uporabe, vzdrževanja in popravil;

(23) „zanesljivost“ pomeni verjetnost, da bo izdelek v določenih pogojih določen čas ustrezno deloval brez nastopa dogodka, zaradi katerega ne bo več izpolnjeval svoje primarne ali sekundarne funkcije;

(24) „okoljski odtis“ pomeni količinsko opredelitev okoljskih vplivov izdelka v celotnem življenjskem ciklu glede na eno kategorijo okoljskih vplivov ali več kategorij vplivov na podlagi metode okoljskega odtisa izdelkov, kakor je opredeljena v Uredbi (EU) 2021/2279, ali drugih znanstvenih metod, ki so jih razvile mednarodne organizacije in so bile v sodelovanju z različnimi sektorji industrije široko preizkušene ter jih je Komisija sprejela ali izvedla v drugem pravu Unije;

(25) „ogljični odtis“ pomeni vsoto emisij in odvzemov toplogrednih plinov v sistemu izdelka, izraženo v ekvivalentih CO_2, ki temelji na oceni življenjskega cikla z uporabo ene kategorije vpliva na podnebne spremembe;

(26) „materialni odtis“ se nanaša na skupno količino surovin, pridobljenih za zadovoljitev potreb končne potrošnje;

(27) „skrb vzbujajoča snov“ pomeni snov, ki:

(a) izpolnjuje merila iz člena 57 Uredbe (ES) št. 1907/2006 in je opredeljena v skladu s členom 59(1) navedene uredbe;

(b) je v delu 3 Priloge VI k Uredbi (ES) št. 1272/2008 vključena v enega od naslednjih razredov ali kategorij nevarnosti:

(i) kategoriji rakotvornosti 1 in 2;

(ii) kategoriji mutagenosti za zarodne celice 1 in 2;

(iii) kategoriji strupenosti za razmnoževanje 1 in 2;

(iv) endokrina motnja za zdravje ljudi, kategoriji 1 in 2;

(v) endokrina motnja za okolje, kategoriji 1 in 2;

(vi) lastnosti obstojnih, mobilnih in strupenih snovi ali zelo obstojnih in zelo mobilnih snovi;

(vii) lastnosti obstojnih snovi, bioakumulativnih snovi in strupenih snovi ali zelo bioakumulativnih snovi;

(viii) kategorija preobčutljivosti dihal 1;

(ix) kategorija preobčutljivosti kože 1;

(x) nevarnost za vodno okolje – kategorije kroničnosti 1 do 4;

(xi) nevarno za ozonski plašč;

(xii) specifična strupenost za ciljne organe – ponavljajoča se izpostavljenost, kategoriji 1 in 2;

(xiii) specifična strupenost za ciljne organe – enkratna izpostavljenost, kategoriji 1 in 2;

(c) jo ureja Uredba (EU) 2019/1021 ali

(d) negativno vpliva na ponovno uporabo in recikliranje materialov v izdelku, ki jo vsebuje;

(28) „digitalni potni list izdelka“ pomeni nabor podatkov o posameznem izdelku, ki vključuje informacije, določene v ustreznem delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, in je dostopen elektronsko prek nosilca podatkov v skladu s poglavjem III;

(29) „nosilec podatkov“ pomeni linearno črtno kodo, dvodimenzionalni simbol ali drug medij za samodejno prepoznavanje in zajemanje podatkov, ki omogoča strojno branje;

(30) „edinstvena identifikacijska oznaka izdelka“ pomeni edinstveni niz znakov za identifikacijo izdelkov, ki omogoča tudi spletno povezavo do digitalnega potnega lista izdelka;

(31) „edinstvena identifikacijska oznaka subjekta“ pomeni edinstveni niz znakov za identifikacijo akterja, ki je vključen v vrednostno verigo izdelka;

(32) „ponudnik storitve digitalnega potnega lista izdelka“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki je neodvisna tretja oseba pooblaščena s strani gospodarskega subjekta, ki da izdelek na trg ali v uporabo, in obdeluje podatke iz digitalnega potnega lista izdelka za ta izdelek, da bi bili ti podatki na voljo gospodarskim subjektom in drugim ustreznim akterjem, ki imajo pravico do dostopa do teh podatkov na podlagi te uredbe ali druge zakonodaje Unije;

(33) „edinstvena identifikacijska oznaka obrata“ pomeni edinstveni niz znakov za identifikacijo lokacij ali stavb, ki so vključene v vrednostno verigo izdelka ali ki jih uporabljajo akterji, vključeni v vrednostno verigo izdelka;

(34) „uničenje“ pomeni namerno poškodovanje ali zavrženje izdelka kot odpadka, razen v primeru zavrženja izključno z namenom dobave zavrženega izdelka v pripravo za ponovno uporabo, vključno z obnovo in ponovno izdelavo;

(35) „stranka“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki kupi, najame ali prejme izdelek za lastno uporabo, ne glede na to, ali deluje za namene, ki ne spadajo v njeno trgovsko, poslovno, obrtno ali poklicno dejavnost;

(36) „potrošniški izdelek“ pomeni vsak izdelek, razen sestavnih delov in polizdelkov, ki je primarno namenjen potrošnikom;

(37) „neprodani potrošniški izdelek“ pomeni vsak potrošniški izdelek, ki ni bil prodan, vključno s presežki zalog, čezmernimi zalogami in mrtvimi zalogami, in izdelke, ki so jih potrošniki vrnili na podlagi svoje pravice do odstopa od pogodbe v skladu s členom 9 Direktive 2011/83/EU ali v morebitnem daljšem odstopnem roku, ki ga omogoči trgovec;

(38) „ukrep za samoregulacijo“ pomeni prostovoljni sporazum ali kodeks ravnanja, ki ga na svojo pobudo sklenejo gospodarski subjekti in ga nato tudi sami izvršujejo;

(39) „dostopnost na trgu“ pomeni vsako dobavo izdelka za distribucijo, porabo ali uporabo na trgu Unije v okviru gospodarske dejavnosti v zameno za plačilo ali brezplačno;

(40) „dajanje na trg“ pomeni, da je izdelek prvič dostopen na trgu Unije;

(41) „dajanje v uporabo“ pomeni prvo uporabo izdelka za predvideni namen v Uniji;

(42) „proizvajalec“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki izdela izdelek ali ki poskrbi za zasnovo oziroma izdelavo izdelka in ki tak izdelek trži pod svojim imenom ali znamko;

(43) „pooblaščeni zastopnik“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo s sedežem v Uniji, ki jo je proizvajalec pisno pooblastil, da v njegovem imenu izvaja določene naloge, povezane z obveznostmi proizvajalca na podlagi te uredbe;

(44) „uvoznik“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo s sedežem v Uniji, ki izdelek iz tretje države da na trg Unije;

(45) „distributer“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo v dobavni verigi, razen proizvajalca ali uvoznika, ki omogoča dostopnost izdelka na trgu;

(46) „gospodarski subjekt“ pomeni proizvajalca, pooblaščenega zastopnika, uvoznika, distributerja, trgovca in ponudnika storitev odpremnih skladišč;

(47) „neodvisni izvajalec“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki je neodvisna od proizvajalca in je neposredno ali posredno vključena v obnovo, popravilo, vzdrževanje ali spremembo namena izdelka ter vključuje izvajalce ravnanja z odpadki, podjetja, ki izdelke obnavljajo, serviserje, proizvajalce ali distributerje servisne opreme, orodij ali nadomestnih delov ter izdajatelje tehničnih informacij, izvajalce pregledov in preizkušanja, izvajalce usposabljanja za monterje, proizvajalce in serviserje opreme;

(48) „poklicni serviser“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki poklicno opravlja storitve popravila ali vzdrževanja izdelka, ne glede na to, ali ta oseba deluje v okviru proizvajalčevega distribucijskega sistema ali neodvisno od njega;

(49) „tehnična specifikacija“ pomeni dokument, ki določa tehnične zahteve, ki jih mora izpolnjevati izdelek, proces ali storitev;

(50) „oznaka CE“ pomeni oznako, s katero proizvajalec izjavlja, da je zadevni izdelek v skladu z veljavnimi zahtevami iz harmonizacijske zakonodaje Unije, katera zahteva njeno namestitev;

(51) „ugotavljanje skladnosti“ pomeni proces, s katerim se ugotavlja, ali so izpolnjene zahteve za okoljsko primerno zasnovo iz zadevnih delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4;

(52) „organ za ugotavljanje skladnosti“ pomeni organ, ki izvaja dejavnosti ugotavljanja skladnosti, vključno s kalibracijo, preskušanjem, certificiranjem in kontrolo;

(53) „priglašeni organ“ pomeni organ za ugotavljanje skladnosti, priglašen v skladu s poglavjem IX;

(54) „ponudnik spletne tržnice“ pomeni ponudnika posredniških storitev z uporabo spletnega vmesnika, ki strankam omogoča sklepanje pogodb na daljavo z gospodarskimi subjekti glede prodaje izdelkov, zajetih v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4;

(55) „trgovec“ pomeni distributerja ali katero koli drugo fizično ali pravno osebo, ki izdelke končnim uporabnikom v okviru gospodarske dejavnosti ponuja naprodaj, v najem ali v nakup s pridržanim lastništvom ali jih razstavlja, vključno s prodajo na daljavo, in zajema vsako fizično ali pravno osebo, ki v okviru gospodarske dejavnosti da izdelek v uporabo;

(56) „prodaja na daljavo“ pomeni ponujanje izdelkov naprodaj, v najem ali v nakup s pridržanim lastništvom, prek spleta ali na drug način, ki omogoča prodajo na daljavo, pri čemer potencialna stranka nima fizičnega dostopa do izdelka;

(57) „izdelek, ki pomeni tveganje“, pomeni izdelek, ki lahko zaradi neizpolnjevanja zahteve za okoljsko primerno zasnovo iz te uredbe ali na podlagi te uredbe, razen zahtev iz člena 71(1), škodljivo vpliva na okolje ali druge javne interese, ki jih ščiti taka zahteva;

(58) „izdelek, ki pomeni resno tveganje“ pomeni izdelek, ki pomeni tveganje, pri katerem je ocenjena stopnja zadevne neskladnosti ali s tem povezana škoda tolikšna, da je potrebno hitro ukrepanje organov za nadzor trga, vključno s primeri, pri katerih učinki neskladnosti niso takojšnji.

Uporabljajo se tudi opredelitve pojmov „MSP“, „mala podjetja“ in „mikropodjetja“ iz člena 2(1), (2) in (3) Priloge I k Priporočilu Komisije 2003/361/ES ([58]).

Uporabljata se opredelitvi pojmov „snov“ in „zmes“ iz člena 3, točka 1 oziroma 2, Uredbe (ES) št. 1907/2006.

Uporabljata se opredelitvi pojmov „akreditacija“ in „nacionalni akreditacijski organ“ iz člena 2, točka 10 oziroma 11, Uredbe (ES) št. 765/2008.

Uporabljajo se opredelitve pojmov „odpadek“, „nevaren odpadek“, „ponovna uporaba“, „predelava“, „priprava za ponovno uporabo“ in „recikliranje“ iz člena 3, točke 1, 2, 13, 15, 16 in 17, Direktive 2008/98/ES.

Uporablja se opredelitev pojma „harmonizirani standard“ iz člena 2, točka 1(c), Uredbe (EU) št. 1025/2012.

Uporabljata se opredelitvi pojmov „javni naročniki“ iz člena 2, točka 1, Direktive 2014/24/EU in „naročniki“ iz člena 4(1) Direktive 2014/25/EU. „Javna naročila“ pomeni naročila, ki jih zajemata Direktivi 2014/24/EU in 2014/25/EU.

Uporablja se opredelitev pojma „obdelava“ iz člena 3, točka 2, Uredbe (EU) 2018/1807 Evropskega parlamenta in Sveta ([59]).

Uporablja se opredelitev pojma „potrošnik“ iz člena 2, točka 2, Direktive (EU) 2019/771.

Uporabljajo se tudi opredelitve pojmov „nadzor trga“, „organ za nadzor trga“, „ponudnik storitev odpremnih skladišč“, „spletni vmesnik“, „korektivni ukrep“, „končni uporabnik“, „odpoklic“, „umik“, „carinski organi“ in „sprostitev v prosti promet“ iz člena 3, točka 3, 4, 11, 15, 16, 21, 22, 23, 24 oziroma 25 Uredbe (EU) 2019/1020.

([58]) Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).
([59]) Uredba (EU) 2018/1807 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o okviru za prosti pretok neosebnih podatkov v Evropski uniji (UL L 303, 28.11.2018, str. 59).

Člen 3

Prosti pretok

1. Izdelki se dajo na trg ali v uporabo le, če so skladni z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, ki so za te izdelke določene v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4.

2. Države članice ne prepovedujejo, omejujejo ali ovirajo dajanja na trg ali v uporabo izdelkov, ki so skladni z zahtevami glede učinkovitosti, kot so določene v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, zaradi neskladnosti z nacionalnimi zahtevami glede učinkovitosti, ki se nanašajo na parametre izdelka, navedene v Prilogi I, na katere se nanašajo zahteve glede učinkovitosti iz takih delegiranih aktov.

Države članice ne prepovedujejo, omejujejo ali ovirajo dajanja na trg ali v uporabo izdelkov, ki so skladni z zahtevami glede informacij, kot so določene v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, zaradi neskladnosti z nacionalnimi zahtevami glede informacij, ki se nanašajo na parametre izdelka, navedene v Prilogi I, na katere se nanašajo zahteve glede informacij iz takih delegiranih aktov.

3. Ne glede na odstavek 2 tega člena se državam članicam ne preprečuje določitve minimalnih zahtev glede energetske učinkovitosti v skladu s členom 5 Direktive (EU) 2024/1275 in zahtev za sisteme v skladu s členom 13 navedene direktive.

4. Države članice ne prepovedujejo, omejujejo ali ovirajo dajanja na trg ali v uporabo izdelkov, glede katerih delegirani akt, sprejet na podlagi člena 4(2), določa, da ni treba določiti zahtev glede učinkovitosti, zahtev glede informacij oziroma niti zahtev glede učinkovitosti niti zahtev glede informacij za enega ali več specifičnih parametrov izdelka, navedenih v Prilogi I, zaradi neskladnosti z nacionalnimi zahtevami v zvezi s takšnimi parametri.

5. Na sejmih, razstavah in podobnih prireditvah države članice ne preprečujejo prikazovanja izdelkov, ki niso skladni z zahtevami, določenimi v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, če iz vidne oznake jasno izhaja, da taki izdelki niso skladni z zahtevami, določenimi v navedenih aktih, in da niso naprodaj, dokler se ne zagotovi njihova skladnost.

POGLAVJE II

ZAHTEVE ZA OKOLJSKO PRIMERNO ZASNOVO

Člen 4

Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov

1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 72 za dopolnitev te uredbe z določitvijo zahtev za okoljsko primerno zasnovo. Navedeni delegirani akti vključujejo vsaj elemente iz člena 8. Zahteve za okoljsko primerno zasnovo se določijo v skladu s členi 5, 6 in 7 ter poglavjem III.

2. Pooblastilo iz odstavka 1 vključuje možnost, da se določi, da se glede nekaterih parametrov izdelkov, navedenih v Prilogi I, ne določijo nobene zahteve glede učinkovitosti, zahteve glede informacij oziroma niti zahteve glede učinkovitosti niti zahteve glede informacij, kadar bi zahteva v zvezi s temi parametri izdelka negativno vplivala na zahteve za okoljsko primerno zasnovo, ki se upoštevajo za zadevno skupino izdelkov.

3. Pooblastilo iz odstavka 1 ne vključuje možnosti sprejetja delegiranega akta, ki določa, da za skupino izdelkov niso potrebne nobene zahteve za okoljsko primerno zasnovo.

4. Komisija v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi odstavka 1, gospodarskim subjektom zagotovi dovolj časa za izpolnitev zahtev za okoljsko primerno zasnovo iz navedenih delegiranih aktov, zlasti ob upoštevanju potreb MSP, zlasti mikropodjetij. Datum začetka uporabe delegiranega akta ne sme nastopiti prej kot 18 mesecev od datuma začetka njegove veljavnosti, razen v ustrezno utemeljenih primerih za celoten akt ali za nekatere posebne zahteve ali razen v primerih delne razveljavitve ali spremembe delegiranih aktov, za katere se lahko določi zgodnejši rok za začetek uporabe.

5. Komisija v delegiranih aktih iz odstavka 1 tega člena dopolni to uredbo z določitvijo ustreznih postopkov ugotavljanja skladnosti iz modula A, določenega v Prilogi IV k tej uredbi, ali enega od modulov B do H1, določenih v Prilogi II k Sklepu št. 768/2008/ES, s prilagoditvami, ki so potrebne glede na zadevne izdelke ali zahteve za okoljsko primerno zasnovo, v skladu s členom 43 te uredbe.

Kadar je treba na podlagi drugega prava Unije za isti izdelek uporabiti različne module ugotavljanja skladnosti iz Priloge II k Sklepu 768/2008/ES, se za zadevno zahtevo za okoljsko primerno zasnovo uporabi modul iz delegiranih aktov iz odstavka 1.

Kadar se ta uredba, kadar je to primerno, uporablja za skupino izdelkov skupaj z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi harmoniziranih pogojev za trženje gradbenih proizvodov (uredba o gradbenih proizvodih), se v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi odstavka 1, določi postopek ugotavljanja skladnosti, ki po potrebi vključuje vse sisteme, določene na podlagi ukrepa iz uredbe o gradbenih proizvodih, ob upoštevanju značilnosti skupine izdelkov, ustreznih zahtev za okoljsko primerno zasnovo in stroškov za gospodarske subjekte.

6. Delegirani akti, sprejeti na podlagi odstavka 1, lahko po potrebi glede na posebnosti skupine izdelkov vključujejo katero koli od naslednjih dodatnih zahtev:

(a) kadar je potrebno za učinkovit nadzor trga:

(i) da proizvajalci, njihovi pooblaščeni zastopniki ali uvozniki hranijo tehnično dokumentacijo in EU izjavo o skladnosti za drugačno obdobje od desetih let, kot je določeno v členu 27(3), členu 28(2), točka (a), ali členu 29 (7), po tem, ko je zadevni izdelek bil dan na trg ali v uporabo, ob upoštevanju narave izdelka ali zadevnih zahtev za okoljsko primerno zasnovo;

(ii) da gospodarski subjekti organom za nadzor trga na zahtevo predložijo informacije iz člena 36(2), drugi pododstavek, za drugačno obdobje od desetih let, kot je določeno v navedenem členu, po tem, ko je bil zadevni izdelek dobavljen;

(iii) da proizvajalci, njihovi pooblaščeni zastopniki ali uvozniki v skladu s členom 36(3) Komisiji ali organom za nadzor trga omogočijo digitalni dostop do delov tehnične dokumentacije, ki se nanaša na zadevni izdelek, ne da bi bila za to potrebna zahteva;

(iv) da akterji v dobavni verigi izpolnjujejo obveznosti, navedene v členu 38.

(b) da proizvajalci, njihovi pooblaščeni zastopniki ali uvozniki v skladu s členom 37(1) Komisiji dajo na voljo informacije o količinah izdelkov, na katere se nanašajo delegirani akti iz odstavka 1 tega člena, ki so dani na trg ali v uporabo;

(c) kadar je potrebno zagotoviti energetsko učinkovito uporabo izdelkov ali za razvoj prihodnjih zahtev za okoljsko primerno zasnovo:

(i) da so izdelki v skladu s členom 37(2) zmožni meriti energijo, ki jo porabijo, ali svojo učinkovitost med uporabo glede na druge zadevne parametre izdelkov, navedene v Prilogi I;

(ii) da proizvajalci, njihovi pooblaščeni zastopniki ali uvozniki zbirajo neosebne podatke, pridobljene med uporabo, navedene v točki (i) in o njih poročajo Komisiji v skladu s členom 37(4);

(iii) da se za izračun učinkovitosti izdelka v zvezi s parametri izdelka, navedenimi v Prilogi I, uporabljajo digitalna orodja v skladu s členom 39(2);

(d) da se zagotovi preglednost glede skladnosti z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, pravila o oznakah, ki kažejo na skladnost z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, za izdelke, za katere ne velja zahteva po namestitvi oznake CE pred dajanjem na trg ali v uporabo, v skladu s členom 47.

7. Prvi delegirani akt, sprejet na podlagi tega člena, ne začne veljati pred 19. julijem 2025.

Člen 5

Zahteve za okoljsko primerno zasnovo

1. Za obravnavanje vplivov na okolje in na podlagi parametrov izdelka, navedenih v Prilogi I, morajo biti zahteve za okoljsko primerno zasnovo iz delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4, take, da izboljšajo naslednje vidike izdelka (v nadaljnjem besedilu: vidiki izdelka), kadar so ti vidiki izdelka pomembni za zadevno skupino izdelkov:

(a) trajnost;

(b) zanesljivost;

(c) možnost ponovne uporabe;

(d) možnost nadgradnje;

(e) popravljivost;

(f) možnost vzdrževanja in obnove;

(g) prisotnost skrb vzbujajočih snovi;

(h) poraba energije in energetska učinkovitost;

(i) poraba vode in učinkovitost porabe vode;

(j) uporaba virov in učinkovitost rabe virov;

(k) reciklirana vsebina;

(l) možnost ponovne izdelave;

(m) možnost recikliranja;

(n) možnost predelave materialov;

(o) vplivi na okolje, vključno z ogljičnim odtisom in okoljskim odtisom;

(p) pričakovano nastajanje odpadkov.

2. Z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo se zagotovi, kadar je to primerno, na podlagi parametrov izdelka, navedenih v Prilogi I, da izdelki ne postanejo prezgodaj zastareli, med drugim zaradi izbir proizvajalcev pri zasnovi, uporabe sestavnih delov, ki so bistveno manj zanesljivi kot drugi sestavni deli, oviranja razstavljanja ključnih sestavnih delov, nerazpoložljivosti informacij o popravilu ali nadomestnih delov ali ker programska oprema po posodobitvi operacijskega sistema ne deluje več oziroma kadar se ne zagotavljajo posodobitve programske opreme.

3. Komisija izbere ali razvije orodja ali metodologije, potrebne za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo.

4. Zahteve za okoljsko primerno zasnovo se določijo za posamezno skupino izdelkov. Lahko se razlikujejo za kateri koli posebni izdelek, ki spada v posamično skupino izdelkov.

5. Izdelki, katerih edini namen je, da služijo za obrambo ali nacionalno varnost, se izključijo iz skupin izdelkov.

6. Komisija lahko določi zahteve za okoljsko primerno zasnovo tudi za tiste skupine izdelkov ali vidike izdelkov, ki niso bili vključeni v delovni načrt iz člena 18.

7. Kadar je med dvema ali več skupinami izdelkov ena ali več podobnosti, tako da se lahko vidik izdelka učinkovito izboljša na podlagi zahtev glede skupnih informacij ali zahtev glede učinkovitosti, se lahko določijo horizontalne zahteve za okoljsko primerno zasnovo za te skupine izdelkov (v nadaljnjem besedilu: horizontalne zahteve za okoljsko primerno zasnovo). Komisija pri odločanju o določitvi horizontalnih zahtev za okoljsko primerno zasnovo upošteva tudi pozitivne učinke teh zahtev v smeri doseganja ciljev te uredbe, zlasti zmožnost vključitve širokega nabora skupin izdelkov v isti

delegirani akt. Komisija lahko horizontalne zahteve za okoljsko primerno zasnovo dopolni z določitvijo zahtev za okoljsko primerno zasnovo za določeno skupino izdelkov.

8. Zahteva za okoljsko primerno zasnovo se lahko nanaša na izdelke, ki spadajo na področje ukrepa za samoregulacijo, vključenega na seznam iz izvedbenega akta, sprejetega na podlagi člena 21(3), v primeru, da se ukrep za samoregulacijo ne nanaša na vidike izdelka, na katere se nanaša navedena zahteva za okoljsko primerno zasnovo.

9. Zahteve za okoljsko primerno zasnovo vključujejo, kakor je to primerno za izboljšanje posebnih vidikov izdelka, eno ali oboje od naslednjega:

(a) zahteve glede učinkovitosti, kot so določene v členu 6;

(b) zahteve glede informacij, kot so določene v členu 7.

10. Komisija pri pripravi zahtev za okoljsko primerno zasnovo zagotovi skladnost z drugim pravom Unije, ter:

(a) upošteva:

(i) prednostne naloge Unije na področju podnebja, okolja, energetske učinkovitosti, učinkovite rabe virov in varnosti, vključno s krožnim gospodarstvom brez strupov, ter druge zadevne prednostne naloge in cilje Unije;

(ii) zadevno pravo Unije, vključno z obsegom, v katerem se nanaša na zadevne vidike izdelka iz odstavka 1;

(iii) ustrezne mednarodne sporazume;

(iv) ukrepe za samoregulacijo;

(v) zadevno nacionalno okoljsko pravo;

(vi) zadevne evropske in mednarodne standarde;

(b) opravi oceno učinka na podlagi najboljših razpoložljivih dokazov in analiz ter, kadar je ustrezno, na podlagi dodatnih študij in rezultatov raziskav, opravljenih v okviru programov financiranja Unije. Določitev zahtev za okoljsko primerno zasnovo glede nekaterih vidikov izdelka se ne sme neupravičeno odložiti zaradi negotovosti glede možnosti določitve zahtev za okoljsko primerno zasnovo za izboljšanje drugih vidikov izdelka tega izdelka. Komisija v oceni učinka:

(i) navede uporabljeno metodologijo;

(ii) poskrbi, da so vsi vidiki izdelka analizirani ter da je poglobljenost analiz vidikov izdelka sorazmerna z njihovim pomenom za zadevni izdelek;

(iii) poskrbi, da se analizirajo medsebojne odvisnosti različnih vidikov izdelka;

(iv) navede pričakovane spremembe v smislu vplivov na okolje, kadar je to mogoče tudi količinsko opredeljene kot ogljični odtis in okoljski odtis;

(v) po potrebi analizira razpoložljivost surovin za sektor obnove;

(vi) analizira vse pomembne vplive na zdravje ljudi;

(vii) obravnava minimalno raven učinkovitosti izdelka ali skupine izdelkov, ki bi jo bilo treba doseči, da se v prihodnosti uresničijo prednostne naloge Unije iz točke (a)(i);

(c) upošteva zadevne tehnične informacije, uporabljene kot podlaga za pravo ali instrumente Unije oziroma ki izhajajo iz take zakonodaje ali instrumentov, vključno z Uredbo (ES) št. 66/2010, Direktivo 2010/75/EU, tehničnimi merili za pregled, sprejetimi na podlagi Uredbe (EU) 2020/852, in merili EU za zelena javna naročila;

(d) upošteva varstvo zaupnih poslovnih informacij;

(e) upošteva mnenja foruma za okoljsko primerno zasnovo iz člena 19 in strokovne skupine držav članic iz člena 20.

11. Zahteve za okoljsko primerno zasnovo morajo izpolnjevati naslednja merila:

(a) s stališča uporabnika ne smejo imeti pomembnih negativnih vplivov na funkcionalnost izdelka;

(b) ne smejo imeti škodljivih vplivov na zdravje in varnost oseb;

(c) ne smejo imeti pomembnih negativnih vplivov na potrošnike v smislu cenovne dostopnosti zadevnih izdelkov, pri čemer je treba upoštevati tudi dostop do rabljenih izdelkov, njihovo trajnost in stroške izdelkov v življenjskem ciklu;

(d) ne smejo imeti nesorazmernih negativnih vplivov na konkurenčnost gospodarskih subjektov in drugih akterjev v vrednostni verigi, vključno z MSP, zlasti mikropodjetij;

(e) proizvajalcem ali drugim akterjem v vrednostni verigi ne smejo nalagati uporaba lastniške tehnologije;

(f) proizvajalcem ali drugim akterjem v vrednostni verigi, vključno z MSP, zlasti mikropodjetjem, ne smejo nalagati nesorazmernega upravnega bremena.

12. Zahteve za okoljsko primerno zasnovo morajo biti preverljive. Komisija opredeli ustrezne načine preverjanja posameznih zahtev za okoljsko primerno zasnovo, tudi neposredne preglede izdelka ali na podlagi tehnične dokumentacije.

13. Komisija objavi ustrezne študije in analize, vključno z ocenami učinka iz odstavka 10, točka (b), ki se uporabljajo pri določanju zahtev za okoljsko primerno zasnovo.

14. Komisija za vsako skupino izdelkov, na katero se nanašajo zahteve za okoljsko primerno zasnovo, po potrebi določi, katere snovi spadajo v opredelitev pojma iz člena 2(27), točka (d), ob upoštevanju najmanj, ali:

(a) je zaradi snovi ponovna uporaba ali postopek recikliranja na osnovi standardnih tehnologij bolj zapleten, dražji, bolj vpliva na okolje ali zahteva več energije ali virov,

(b) snovi škodujejo tehničnim lastnostim ali funkcionalnostim, uporabnosti ali vrednosti recikliranega materiala, pridobljenega iz izdelka, ali izdelkov, proizvedenih iz tega recikliranega materiala,

(c) snovi negativno vplivajo na estetske ali vonjalne lastnosti recikliranega materiala.

Člen 6

Zahteve glede učinkovitosti

1. Izdelki morajo biti skladni z zahtevami glede učinkovitosti, ki se nanašajo na vidike izdelkov, kakor so določeni v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4.

2. Zahteve glede učinkovitosti temeljijo na zadevnih parametrih izdelkov, navedenih v Prilogi I, in vključujejo, kakor je ustrezno, eno ali oboje od naslednjega:

(a) najnižje ali najvišje vrednosti glede na posamezni parameter izdelka ali njihovo kombinacijo;

(b) nekvantitativne zahteve, katerih cilj je izboljšati učinkovitost glede na enega ali več takih parametrov izdelkov.

3. Zahteve glede učinkovitosti, ki temeljijo na parametru izdelka, navedenega v Prilogi I, točka (f), ne omejujejo prisotnosti snovi v izdelkih iz razlogov, ki se nanašajo predvsem na kemijsko varnost.

Z določitvijo zahtev glede učinkovitosti pa se, kadar je to primerno, tudi zmanjšajo pomembna tveganja za zdravje ljudi ali okolje.

4. Pri določanju zahtev glede učinkovitosti Komisija upošteva postopek iz Priloge II.

Člen 7

Zahteve glede informacij

1. Izdelki morajo biti skladni z zahtevami glede informacij, ki se nanašajo na vidike izdelkov, kakor so določene v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4.

2. Zahteve glede informacij:

(a) vključujejo vsaj zahteve, ki se nanašajo na digitalni potni list izdelka in so določene v poglavju III, in zahteve, ki se nanašajo na skrb vzbujajoče snovi in so določene v odstavku 5;

(b) po potrebi določajo tudi, da je izdelkom priloženo naslednje:

(i) informacije o učinkovitosti izdelka v zvezi z enim ali več parametri izdelka, navedenimi v Prilogi I, vključno z oceno popravljivosti, trajnosti, ogljičnim odtisom ali okoljskim odtisom;

(ii) informacije za stranke in druge akterje o namestitvi, uporabi, vzdrževanju in popravilu izdelka, da se čim bolj zmanjša njegov vpliv na okolje in da se zagotovi optimalna trajnost, o namestitvi operacijskih sistemov tretjih oseb, kadar je to primerno, pa tudi o zbiranju za obnovo ali ponovno izdelavo ter o tem, kako izdelek vrniti oziroma ravnati z njim ob koncu življenjske dobe;

(iii) informacije za obrate za ravnanje z odpadki o razgradnji, ponovni uporabi, obnovi, recikliranju ali odstranjevanju ob koncu življenjske dobe;

(iv) druge informacije, ki bi lahko vplivale na stranke pri izbiranju trajnostnih izdelkov in na to, kako stranke (razen proizvajalca) ravnajo z izdelkom, da se olajšajo ustrezna uporaba, operacije za ohranjanje vrednosti in pravilna obdelava ob koncu življenjske dobe;

(c) morajo biti jasne, lahko razumljive in prilagojene posebnim značilnostim zadevnih skupin izdelkov in predvidenih prejemnikov informacij.

Zahteva glede informacij se lahko določi za specifičen parameter izdelka ne glede na to, ali je za ta specifični parameter izdelka določena zahteva glede učinkovitosti.

Kadar delegirani akt vsebuje horizontalne zahteve za okoljsko primerno zasnovo, se točka (a), tega odstavka ne uporablja.

3. Zahteve glede informacij na podlagi parametrov izdelkov, določenih v Prilogi I, točka (f), se ne nanašajo na obveznosti označevanja snovi ali mešanic, če so razlogi za to predvsem njihova nevarnost za zdravje ali okolje.

4. Komisija pri določanju zahtev glede informacij iz odstavka 2, točka (b)(i), določi razrede učinkovitosti, kadar je ustrezno glede na specifičnost skupine izdelkov.

Komisija lahko razrede učinkovitosti določi na podlagi posameznih parametrov ali zbirnih ocen. Ti razredi učinkovitosti so lahko izraženi absolutno ali v kateri koli drugi obliki, ki potencialnim strankam omogoča, da izberejo najučinkovitejše izdelke.

Navedeni razredi učinkovitosti ustrezajo pomembnim izboljšavam ravni učinkovitosti.

Kadar razredi učinkovitosti temeljijo na parametrih, v zvezi s katerimi so določene zahteve glede učinkovitosti, najnižji razred ustreza minimalni zmogljivosti, ki se zahteva v času, ko se začnejo uporabljati razredi zmogljivosti.

5. Če v odstavku 6, točka (b), ni določeno drugače, zahteve glede informacij omogočajo sledenje skrb vzbujajočim snovem v celotnem življenjskem ciklu zadevnih izdelkov, razen če tako sledenje že omogočajo zahteve glede informacij, določene v drugem delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, ki se nanaša na zadevne izdelke, ter vsebujejo vsaj naslednje:

(a) ime ali številsko kodo skrb vzbujajočih snovi v izdelku, in sicer:

(i) ime v nomenklaturi Mednarodne zveze za čisto in uporabno kemijo (IUPAC) ali drugo mednarodno ime, če ime zveze IUPAC ni na voljo;

(ii) druga imena, tudi običajno ime, trgovsko ime, okrajšavo;

(iii) številko Evropske skupnosti (ES), kot je navedena na Evropskem seznamu obstoječih komercialnih kemičnih snovi (EINECS), Evropskem seznamu novih snovi (ELINCS) ali seznamu bivših polimerov (NLP) ali številko, kot jo je dodelila Evropska agencija za kemikalije (ECHA), če je na voljo in ustrezno;

(iv) ime in številko Službe za izvlečke o kemikalijah (CAS), če sta na voljo;

(b) lokacijo skrb vzbujajočih snovi v izdelku;

(c) koncentracijo, najvišjo koncentracijo ali razpon koncentracije skrb vzbujajočih snovi na ravni izdelka, glavnih sestavnih ali nadomestnih delov;

(d) zadevna navodila glede varne uporabe izdelka;

(e) informacije, ki se nanašajo na razgradnjo, pripravo na ponovno uporabo, ponovno uporabo, recikliranje in okoljsko primerno ravnanje z izdelkom na koncu življenjske dobe.

Komisija lahko po potrebi za zadevno skupino izdelkov določi mejne vrednosti, ko se uporablja zahteva po informacijah o skrb vzbujajočih snoveh.

6. Kadar Komisija določi zahteve glede informacij v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, po potrebi:

(a) določi datume začetka uporabe takih zahtev glede informacij iz prvega pododstavka odstavka 5 z razlikovanjem med skrb vzbujajočimi snovmi kadar je to potrebno;

(b) določi ustrezno utemeljene izjeme glede skrb vzbujajočih snovi ali informacijskih elementov od takih zahtev glede informacij iz prvega pododstavka odstavka 5 na podlagi tehnične izvedljivosti ali upoštevnosti sledenja skrb vzbujajočim snovem, obstoja analitičnih metod za njihovo odkrivanje in količinsko opredelitev, potrebe po varstvu zaupnih poslovnih informacij ali v drugih ustrezno utemeljenih primerih; skrb vzbujajoče snovi v smislu člena 2(27), točka (a), se ne izvzamejo, če so prisotne v izdelkih ali njihovih zadevnih sestavnih oziroma nadomestnih delih v koncentraciji, ki presega 0,1 masnega %, ter

(c) zagotovi skladnost z obstoječimi zahtevami glede informacij na podlagi prava Unije in čim bolj zmanjša upravno breme, tudi z ustreznimi tehničnimi rešitvami.

7. V zahtevah glede informacij se določi način, na katerega se zahtevane informacije zagotovijo. Zahtevane informacije se navedejo v digitalnem potnem listu izdelka, kadar je na voljo, po potrebi pa se zagotovijo tudi na enega ali več naslednjih načinov:

(a) na samem izdelku;

(b) na embalaži izdelka;

(c) na znaku, navedenem v členu 16;

(d) v priročniku za uporabnike ali drugi dokumentaciji, ki je priložena izdelku;

(e) na prosto dostopnem spletišču ali aplikaciji.

Informacije, na podlagi katerih se zagotavlja sledljivost skrb vzbujajočih snovi na podlagi odstavka 5, se navedejo na izdelku ali pa so dostopne prek nosilca podatkov, ki se nahaja na izdelku.

8. Informacije, ki se zagotovijo na podlagi zahtev glede informacij, morajo biti na voljo v jeziku, ki ga stranke brez težav razumejo in ga določi država članica, na trgu katere bo izdelek dostopen ali v kateri bo dan v uporabo.

Člen 8

Vsebina delegiranih aktov

V delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, se določijo vsaj naslednji elementi:

(a) opredelitev zajete skupine ali skupin izdelkov, vključno s seznamom tarifnih oznak iz Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 ([60]) in opisi izdelkov;

(b) zahteve za okoljsko primerno zasnovo za zajete skupine izdelkov;

(c) po potrebi parametri izdelka iz Priloge I, za katere Komisija na podlagi člena 4 navede, da zanje zahteve za okoljsko primerno zasnovo niso potrebne;

(d) standardi ali metode preskušanja, merjenja ali izračunavanja, ki jih je treba uporabiti na podlagi člena 39(1);

(e) kadar je ustrezno, zahteve za uporabo digitalnih orodij na podlagi člena 39(2);

(f) po potrebi prehodne metode, harmonizirani standardi ali njihovi deli, katerih sklici so objavljeni v *Uradnem listu Evropske unije*, ali skupne specifikacije, ki jih je treba uporabiti;

(g) oblika, način in vrstni red dajanja na voljo informacij, ki so potrebne za preverjanje skladnosti;

(h) modul za ugotavljanje skladnosti, ki se uporablja na podlagi člena 4(5); kadar se modul, ki ga je treba uporabiti, razlikuje od modula iz Priloge IV, dejavniki, ki so pripeljali do izbire tega modula;

(i) zahteve glede informacij, tudi glede elementov tehnične dokumentacije, ki jih morajo predložiti proizvajalci, ki so potrebne za preverjanje skladnosti izdelka z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo;

(j) po potrebi morebitne dodatne zahteve glede informacij na podlagi členov 36 in 37;

(k) trajanje prehodnega obdobja, v katerem morajo države članice dovoliti dajanje na trg ali v uporabo izdelkov, ki ustrezajo veljavnim predpisom na njihovem ozemlju na datum začetka veljavnosti delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4;

(l) datum za pregled delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4, pri čemer se med drugim upoštevajo:

  (i) značilnosti skupine izdelka in njegovega trga;

  (ii) potrebo po prilagoditvi zahtev, da bi bili izdelki bolj trajnostni;

  (iii) cilje politike Unije;

  (iv) tehnični napredek in

  (v) dostopnost metod.

([60]) Uredba Sveta (EGS) št. 2658/87 z dne 23. julija 1987 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL L 256, 7.9.1987, str. 1).

POGLAVJE III

DIGITALNI POTNI LIST IZDELKA

Člen 9

Digitalni potni list izdelka

1. V zahtevah glede informacij se določi, da se izdelki lahko dajo na trg ali v uporabo le, če je na voljo digitalni potni list izdelka v skladu z veljavnim delegiranim aktom, sprejetim na podlagi člena 4 ter členov 10 in 11. Podatki v digitalnem potnem listu izdelka morajo biti točni, popolni in posodobljeni.

2. V zahtevah glede digitalnega potnega lista izdelka, določenih v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, se opredeli naslednje, kakor je ustrezno glede na zadevne skupine izdelkov:

(a) podatki, ki jih je treba vključiti v digitalni potni list izdelka na podlagi Priloge III;

(b) eden ali več nosilcev podatkov, ki se uporabijo;

(c) obliko, ki jo mora imeti nosilec podatkov, in njegov položaj;

(d) ali mora biti digitalni potni list izdelka izdan na ravni modela, serije ali posameznega izdelka, in opredelitev te ravni;

(e) način, na katerega je treba strankam zagotoviti dostopnost digitalnega potnega lista izdelka, preden se zavežejo s pogodbo o prodaji, najemu ali nakupu s pridržanim lastništvom, tudi pri prodaji na daljavo;

(f) akterji, ki morajo imeti dostop do podatkov v digitalnem potnem listu izdelka, in vrsta podatkov, do katerih morajo imeti dostop;

(g) akterje, ki morajo ustvariti digitalni potni list izdelka ali posodabljati podatke v digitalnem potnem listu izdelka in katere podatke lahko uvedejo ali posodobijo;

(h) podrobne ureditve uvedbe in posodabljanja podatkov;

(i) obdobje, v katerem digitalni potni list izdelka ostane dostopen, ki ustreza vsaj pričakovani življenjski dobi določenega izdelka.

3. Zahteve iz odstavka 2:

(a) zagotavljajo, da lahko akterji v vrednostni verigi preprosto dostopajo do informacij o izdelkih, ki so zanje pomembne, in te informacije razumejo;

(b) pristojnim nacionalnim organom olajšajo preverjanje skladnosti izdelka ter

(c) izboljšujejo sledljivost izdelkov v vrednostni verigi.

4. Komisija lahko pri določanju zahtev glede digitalnega potnega lista izdelka nekatere skupine izdelkov izvzame iz zahteve, da morajo imeti digitalni potni list izdelka, kadar:

(a) tehnične specifikacije digitalnega potnega lista izdelka niso na voljo glede bistvenih zahtev iz členov 10 in 11 ali

(b) drugo pravo Unije vključuje sistem za digitalno zagotavljanje informacij, ki se nanašajo na skupino izdelkov, za katere Komisija meni, da dosega cilje iz odstavka 3, točki (a) in (b).

Člen 10

Zahteve glede digitalnega potnega lista izdelka

1. Digitalni potni list izdelka mora biti skladen z naslednjimi bistvenimi zahtevami:

(a) prek nosilca podatkov mora biti povezan z obstojno edinstveno identifikacijsko oznako izdelka;

(b) nosilec podatkov mora biti fizično prisoten na izdelku, njegovi embalaži ali dokumentaciji, ki je priložena izdelku, kot je opredeljeno v veljavnem delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4;

(c) nosilec podatkov in edinstvena identifikacijska oznaka izdelka morata biti skladna z enim ali več standardi iz Priloge III, drugi odstavek, ali enakovrednimi evropskimi ali mednarodnimi standardi, dokler se v *Uradnem listu Evropske unije* ne objavijo sklici na te harmonizirane standarde;

(d) vsi podatki, vključeni v digitalni potni list izdelka, morajo temeljiti na odprtih standardih, pripravljenih v interoperabilnem formatu, ter so po potrebi strojno berljive, strukturirane, omogočajo iskanje po njih in so prenosljive prek odprtega interoperabilnega omrežja za izmenjavo podatkov brez vezanosti na ponudnika, v skladu z bistvenimi zahtevami iz tega člena in člena 11;

(e) osebni podatki v zvezi s strankami se ne smejo hraniti v digitalnem potnem listu izdelka brez njihove izrecne privolitve v skladu s členom 6 Uredbe (EU) 2016/679;

(f) podatki, vključeni v digitalni potni list izdelka, se morajo nanašati na model ali serijo izdelka ali na posamezni izdelek, kot je določeno v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4;

(g) dostop do podatkov, vključenih v digitalni potni list izdelka, se ureja v skladu z bistvenimi zahtevami iz tega člena in člena 11, in v skladu s specifičnimi pravicami dostopa na ravni skupine izdelkov, kot so opredeljene v ustreznem delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 72 za spremembo Priloge III, prvi odstavek, točka (c), in drugi odstavek, glede na tehnični in znanstveni napredek, tako da se zamenjajo standardi ali dodajo drugi evropski ali mednarodni standardi, s katerimi morajo biti skladni nosilci podatkov, edinstvene identifikacijske oznake subjekta in edinstvene identifikacijske oznake obrata, da se zagotovi izpolnjevanje pogojev iz tega člena.

2. Kadar drugo pravo Unije zahteva ali omogoča vključitev specifičnih podatkov v digitalni potni list izdelka, se take podatke lahko vključi v digitalni potni list izdelka na podlagi ustreznega delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4.

3. Gospodarski subjekt, ki da izdelek na trg:

(a) trgovcem in ponudnikom spletnih tržnic zagotovi digitalno kopijo nosilca podatkov ali edinstvene identifikacijske oznake, kot je primerno, da lahko ti potencialnim strankam zagotovijo dostop do nosilca podatkov ali edinstvene identifikacijske oznake, kadar te nimajo fizičnega dostopa do izdelka.

(b) zagotovi digitalno kopijo iz točke (a) ali povezavo do spletne strani brezplačno, pravočasno in vsekakor v petih delovnih dneh po prejemu zahteve v zvezi s tem.

4. Gospodarski subjekt pri dajanju proizvoda na trg da na voljo varnostno kopijo digitalnega potnega lista izdelka prek neodvisnega tretjega ponudnika storitve digitalnega potnega lista izdelka.

Člen 11

Tehnična zasnova in delovanje digitalnega potnega lista izdelka

Tehnična zasnova in delovanje digitalnega potnega lista izdelka morata biti skladna z naslednjimi bistvenimi zahtevami:

(a) digitalni potni list izdelka mora biti v celoti interoperabilen z drugimi digitalnimi potnimi listi izdelkov, ki jih zahtevajo delegirani akti, sprejeti na podlagi člena 4, glede tehničnih, semantičnih in organizacijskih vidikov komunikacije od konca do konca in prenosa podatkov;

(b) stranke, proizvajalci, uvozniki, distributerji, trgovci, poklicni serviserji, neodvisni subjekti, izvajalci obnov, proizvajalci, ki izdelek ponovno izdelajo, izvajalci recikliranja, organi za nadzor trga in carinski organi, organizacije civilne družbe, sindikati in drugi zadevni akterji morajo imeti brezplačen in preprost dostop do digitalnega potnega lista izdelka na podlagi svojih pravic dostopa, kot so določene v veljavnem delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4;

(c) digitalni potni list izdelka mora biti shranjen pri gospodarskem subjektu, odgovornem za njegovo izdajo, ali pri ponudnikih storitve digitalnega potnega lista izdelka;

(d) kadar se za izdelek, ki že ima digitalni potni list izdelka, ustvari nov digitalni potni list izdelka, se mora novi digitalni potni list izdelka povezati z izvirnim digitalnim potnim listom izdelka ali digitalnimi potnimi listi izdelka;

(e) digitalni potni list izdelka mora ostati na voljo v obdobju, določenem v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, tudi po insolventnosti, likvidaciji ali prenehanju delovanja gospodarskega subjekta, odgovornega za izdajo digitalnega potnega lista izdelka, v Uniji;

(f) pravice do vnosa, spreminjanja ali posodabljanja podatkov v digitalnem potnem listu izdelka se omejijo na podlagi pravic dostopa, določenih v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4;

(g) zagotovljena mora biti avtentikacija, zanesljivost in celovitost podatkov;

(h) digitalni potni list izdelka mora biti zasnovan in delovati tako, da je zagotovljena visoka stopnja varnosti in zasebnosti ter da se je mogoče izogniti goljufijam.

Če digitalni potni list izdelka hranijo na podlagi točke (c) prvega pododstavka ali drugače obdelujejo ponudniki storitve digitalnega potnega lista izdelka, ti ponudniki storitve digitalnega potnega lista izdelka ne smejo prodati, ponovno uporabiti ali obdelati takih podatkov, delno ali v celoti, če to presega tisto, kar je potrebno za zagotavljanje zadevnih storitev hrambe ali obdelave, razen če s tem izrecno soglaša gospodarski subjekt, ki daje izdelek na trg ali v uporabo.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 72 za dopolnitev tega člena, s katerimi določi zahteve, ki jih morajo izpolnjevati ponudniki storitve digitalnega potnega lista za proizvode, da bi lahko postali taki ponudniki, in po potrebi sheme certificiranja za preverjanje skladnosti s takimi zahtevami, ter določi zahteve, ki jih morajo ti ponudniki storitev izpolnjevati pri izvajanju storitve digitalnega potnega lista izdelkov.

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi postopke za izdajo in preverjanje digitalnih potrdil gospodarskih subjektov in drugih ustreznih akterjev, ki morajo imeti pravice dostopa do podatkov, vključenih v digitalni potni list izdelka. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 73(3).

Člen 12

Edinstvene identifikacijske oznake

1. Edinstvene identifikacijske oznake subjekta iz Priloge III, prvi odstavek, točki (g) in (h), ter edinstvene identifikacijske oznake obrata iz Priloge III, prvi odstavek, točka (i), morajo biti skladne s standardi iz Priloge III, prvi odstavek, točka (c), in drugi odstavek, ali enakovrednimi evropskimi ali mednarodnimi standardi, dokler se v *Uradnem listu Evropske unije* ne objavijo sklici na harmonizirane standarde.

2. Kadar edinstvena identifikacijska oznaka subjekta iz Priloge III, prvi odstavek, točka (h), še ni na voljo, gospodarski subjekt, ki ustvarja ali posodablja digitalni potni list izdelka, zahteva edinstveno identifikacijsko oznako subjekta v imenu zadevnega akterja in temu akterju zagotovi vse podrobnosti o edinstveni identifikacijski oznaki subjekta, ko je izdana.

Pred izdajo zahteve iz prvega pododstavka gospodarski subjekt, ki ustvarja ali posodablja digitalni potni list izdelka, pridobi potrditev zadevnega akterja, da ne obstaja nobena edinstvena identifikacijska oznaka subjekta.

3. Kadar edinstvena identifikacijska oznaka obrata iz Priloge III, prvi odstavek, točka (i), še ni na voljo, gospodarski subjekt, ki ustvarja ali posodablja digitalni potni list izdelka, zahteva edinstveno identifikacijsko oznako obrata v imenu akterja, odgovornega za zadevno lokacijo ali stavbo in temu akterju zagotovi vse podrobnosti o edinstveni identifikacijski oznaki obrata, ko je izdana.

Pred izdajo zahteve iz prvega pododstavka gospodarski subjekt, ki ustvarja ali posodablja digitalni potni list izdelka, pridobi potrditev zadevnega akterja, da ne obstaja nobena edinstvena identifikacijska oznaka subjekta.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 72 za dopolnitev te uredbe z določitvijo pravil in postopkov, povezanih z upravljanjem življenjskega cikla edinstvenih identifikacijskih oznak in nosilcev podatkov. S temi delegiranimi akti se zlasti:

(a) določijo pravila za organizacije, ki želijo postati agencije za izdajanje edinstvenih identifikacijskih oznak in nosilcev podatkov, ter

(b) določijo pravila za gospodarske subjekte, ki želijo ustvariti lastne edinstvene identifikacijske oznake in nosilce podatkov, ne da bi se opirali na agencijo, ki izdaja edinstvene identifikacijske oznake in nosilce podatkov.

5. V delegiranih aktih, sprejetih na podlagi odstavka 4, se določijo:

(a) merila za pridobitev statusa agencije za izdajanje edinstvenih identifikacijskih oznak in nosilcev podatkov;

(b) naloge agencije za izdajanje edinstvenih identifikacijskih oznak in nosilcev podatkov;

(c) pravila za zagotavljanje, da so edinstvene identifikacijske oznake in nosilci podatkov zanesljivi, preverljivi in edinstveni na globalni ravni;

(d) pravila za ustvarjanje, ohranjanje, posodabljanje in preklic edinstvenih identifikacijskih oznak in nosilcev podatkov, in

(e) pravila o upravljanju podatkov.

6. Komisija pri pripravi pravil in postopkov iz odstavka 4:

(a) poskuša zagotoviti interoperabilnost med različnimi pristopi;

(b) upošteva ustrezne obstoječe tehnične rešitve in standarde;

(c) zagotovi, da pravila in postopki, ki se določijo, v največji možni meri ostanejo tehnološko nevtralni.

Člen 13

Register digitalnih potnih listov izdelkov

1. Komisija do 19. julija 2026 vzpostavi digitalni register (v nadaljnjem besedilu: register), v katerem se varno shranijo vsaj edinstvene identifikacijske oznake.

Za izdelke, ki so predmet carinskega postopka „sprostitve v prosti promet“, se v registru shrani tarifna oznaka.

V register se shranijo edinstvene identifikacijske oznake baterij iz člena 77(3) Uredbe (EU) 2023/1542 Evropskega parlamenta in Sveta ([61]).

Komisija upravlja register in zagotovi, da se podatki, shranjeni v registru, obdelujejo varno in v skladu s pravom Unije, vključno z veljavnimi pravili o varstvu osebnih podatkov.

2. Komisija v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, opredeli vse druge podatke, ki se poleg vključitve v digitalni potni list izdelka shranjujejo tudi v registru, pri tem pa upošteva vsaj naslednja merila:

(a) potrebo po preverjanju avtentičnosti digitalnega potnega lista izdelka;

(b) ustreznost informacij za izboljšanje učinkovitosti in uspešnosti pregledov tržnega nadzora in carinskih kontrol;

(c) potrebo po izogibanju nalaganja nesorazmernih upravnih bremen gospodarskim subjektom in carinskim organom.

([61]) Uredba (EU) 2023/1542 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2023 o baterijah in odpadnih baterijah, spremembi Direktive 2008/98/ES in Uredbe (EU) 2019/1020 ter razveljavitvi Direktive 2006/66/ES (UL L 191, 28.7.2023, str. 1).

3. Komisija se v zvezi s svojo odgovornostjo za vzpostavitev in upravljanje registra in v zvezi z obdelavo kakršnih koli osebnih podatkov, ki bi lahko izhajali iz te dejavnosti, šteje za upravljavca, kakor je opredeljen v členu 3, točka 8, Uredbe (EU) 2018/1725.

4. Gospodarski subjekt, ki daje izdelek na trg ali v uporabo, v register naloži podatke iz odstavkov 1 in 2.

5. Po tem, ko gospodarski subjekt v register vnese podatke iz odstavkov 1 in 2, mu register samodejno sporoči edinstveno registracijsko oznako, povezano z edinstvenimi oznakami, vnesenimi v register za določen izdelek v skladu z odstavkom 4. To sporočilo registra se ne šteje za dokaz o skladnosti s to uredbo ali drugim pravom Unije.

Komisija sprejme izvedbeni akt, v katerem opredeli izvedbeno ureditev registra, vključno s posredovanjem edinstvene registracijske oznake iz prvega pododstavka.

Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 73(3).

6. Komisija, pristojni nacionalni organi in carinski organi imajo dostop do registra iz tega člena za namene izvajanja svojih nalog na podlagi prava Unije.

Člen 14

Spletni portal za podatke v digitalnem potnem listu izdelka

Komisija vzpostavi in upravlja javno dostopen spletni portal, ki zainteresiranim stranem omogoča iskanje in primerjavo podatkov, vključenih v digitalne potne liste izdelkov. Spletni portal je zasnovan tako, da zainteresiranim stranem zagotavlja iskanje in primerjavo podatkov na način, ki je v skladu z njihovimi pravicami dostopa, določenimi v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4.

Člen 15

Carinske kontrole v zvezi z digitalnim potnim listom izdelka

1. Vsaka oseba, ki namerava dati v promet izdelek, ki ga zajema delegirani akt, sprejet na podlagi člena 4, v okviru carinskega postopka „sprostitev v prosti promet“, carinskim organom zagotovi ali da na voljo edinstveno identifikacijsko oznako registracije navedenega izdelka iz člena 13(5).

Prvi pododstavek tega odstavka se uporablja od trenutka vzpostavitve delovanja registra.

2. Carinski organi lahko izdelek sprostijo v prosti promet šele potem, ko so preverili vsaj, ali edinstvena identifikacijska oznaka registracije iz člena 13(5) in tarifna oznaka, ki sta jim bili predloženi ali dani na voljo, ustrezata podatkom, shranjenim v registru.

Nadzor iz prvega pododstavka tega odstavka se izvaja elektronsko in samodejno prek elektronske medsebojne povezave iz odstavka 3. Uporablja se od trenutka, ko je vzpostavljeno delovanje medsebojne povezave.

Sprostitev v prosti promet se ne šteje kot dokaz skladnosti s to uredbo ali drugim pravom Unije.

3. Komisija poveže register s carinskim sistemom enotnega okenca EU za izmenjavo potrdil (EU CSW-CERTEX), s čimer omogoči samodejno izmenjavo informacij z nacionalnimi carinskimi sistemi prek okolja enotnega okenca EU za carino, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2022/2399.

Ta medsebojna povezava mora začeti delovati v štirih letih od datuma začetka veljavnosti izvedbenega akta, navedenega v členu 13(5).

4. Komisija in carinski organi lahko pridobivajo in uporabljajo podatke, vključene v digitalni potni list izdelka in register za izvajanje svojih nalog na podlagi prava Unije, tudi za obvladovanje tveganja, carinskih kontrol in sprostitev v prosti promet v skladu z Uredbo (EU) št. 952/2013.

5. Ta člen ne posega v Uredbo (EU) št. 952/2013, poglavje VII Uredbe (EU) 2019/1020 ali drugo pravo Unije.

POGLAVJE IV

ZNAKI

Člen 16

Znaki

1. Kadar zahteve glede informacij določajo, da se informacije vključijo v znak na podlagi člena 7(7), točka (c), se v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, opredelijo:

(a) vsebina znaka;

(b) oblika znaka, ki zagotavlja vidnost in berljivost;

(c) način, na katerega mora biti znak prikazan strankam, tudi v primeru prodaje na daljavo, pri čemer se upoštevajo zahteve iz člena 32 in posledice za zadevne gospodarske subjekte;

(d) elektronski način ustvarjanja znakov, kadar je ustrezno.

2. Kadar zahteva glede informacij vključuje tudi navedbo razreda učinkovitosti, mora biti oblika znaka iz odstavka 1, točka (b), jasna in lahko razumljiva ter strankam omogočati preprosto primerjavo učinkovitosti izdelka glede na zadevni parameter izdelka in izbiro učinkovitejših izdelkov.

3. Pri izdelkih, povezanih z energijo, za katere veljajo energijske nalepke, določene na podlagi Uredbo (EU) 2017/1369, kadar informacij o zadevnem parametru izdelka, vključno z razredom učinkovitosti iz člena 7(4) te uredbe, ni mogoče vključiti v energijsko nalepko in če take informacije štejejo za bolj relevantne in izčrpnejše od informacij, ki jih zajema energijska nalepka, lahko Komisija po oceni tveganja morebitne zmede med strankami, upravnega bremena za gospodarske subjekte in najboljšega načina za sporočanje teh posebnih informacij po potrebi zahteva, da se namesti znak v skladu s to uredbo namesto energijske nalepke, vzpostavljene na podlagi Uredbe (EU) 2017/1369.

4. Pri določanju zahtev glede informacij iz odstavka 1 Komisija, kadar je ustrezno, zahteva, da znak vsebuje nosilce podatkov ali druge načine, ki strankam omogočajo dostop do dodatnih informacij o izdelku, vključno z načini, ki omogočajo dostop do digitalnega potnega lista izdelka.

5. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi skupne zahteve glede oblike znakov, ki se zahtevajo na podlagi člena 7(7), točka (c).

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 73(3).

Člen 17

Zavajajoče oznake

Izdelki z znakom, ki bi lahko stranke ali potencialne stranke zavedel ali zmedel s posnemanjem znakov iz člena 16, ali ki jim je tak znak priložen ali izdelki, ki so jim priložene kakršne koli druge informacije, ki bi lahko stranke ali potencialne stranke zavedle ali zmedle v zvezi z znaki iz navedenega člena, se ne smejo dati na trg ali v uporabo.

POGLAVJE V

PREDNOSTNO RAZVRŠČANJE, NAČRTOVANJE IN POSVETOVANJE

Člen 18

Prednostno razvrščanje in načrtovanje

1. Komisija pri prednostnem razvrščanju izdelkov, za katere naj veljajo zahteve za okoljsko primerno zasnovo v skladu s to uredbo, analizira potencialni prispevek teh izdelkov k doseganju podnebnih in okoljskih ciljev Unije ter ciljev energetske učinkovitosti Unije, ob tem pa upošteva naslednja merila:

(a) potencial za izboljšanje vidikov izdelkov brez nalaganja nesorazmernih stroškov, pri čemer je treba zlasti upoštevati:

(i) neobstoj ali nezadostnost prava Unije ali neučinkovitost tržnih sil ali ukrepov za samoregulacijo za ustrezno doseganje cilja, ter

(ii) razlike v učinkovitosti izdelkov, ki so na voljo na trgu in imajo enake funkcionalnosti glede na vidike izdelka;

(b) obseg prodaje in trgovanja s temi izdelki v Uniji;

(c) porazdelitev vplivov na podnebje in okolje, porabe energije, rabe virov in ustvarjanja odpadkov v zvezi s temi izdelki vzdolž vrednostne verige;

(d) potrebo po rednem pregledovanju in prilagajanju delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4, glede na tehnološki in tržni razvoj.

Komisija si prizadeva tudi oceniti morebiten prispevek teh izdelkov k delovanju notranjega trga in h gospodarski odpornosti Unije.

2. Komisija pri prednostnem razvrščanju vidikov, vključenih v horizontalne zahteve za okoljsko primerno zasnovo, upošteva prednosti vključitve širokega nabora izdelkov in skupin izdelkov v isti delegirani akt za dosego ciljev te uredbe.

3. Komisija sprejme delovni načrt, ki ga javno objavi skupaj z vsemi ustreznimi pripravljalnimi dokumenti (v nadaljnjem besedilu: delovni načrt). V delovnem načrtu določi seznam skupin izdelkov, v zvezi s katerimi se zahteve za okoljsko primerno zasnovo določijo prednostno, ter predvidene časovnice za to določitev. Ta seznam vključuje vidike izdelkov in skupine izdelkov, ki jih je treba obravnavati kot prednostne pri določanju horizontalnih zahtev za okoljsko primerno zasnovo ter morebitne neprodane potrošniške izdelke, v zvezi s katerimi je treba razmisliti o uvedbi prepovedi uničenja s strani gospodarskih subjektov, na podlagi konsolidiranih informacij, predloženih na podlagi člena 26 in vseh drugih razpoložljivih dokazov.

Komisija zlasti preuči vključitev električne in elektronske opreme, ko prvič opredeli morebitne izdelke, v zvezi s katerimi bo preučila uvedbo prepovedi uničenja s strani gospodarskih subjektov.

Delovni načrt zajema obdobje najmanj treh let in se redno posodablja.

Pri sprejemanju ali posodabljanju delovnega načrta Komisija upošteva merila iz odstavkov 1 in 2.

4. Komisija Evropskemu parlamentu pred sprejetjem delovnega načrta predloži njegov osnutek.

5. Komisija v prvem delovnem načrtu, ki se sprejme najpozneje do 19. aprila 2025 prednostno obravnava te skupine izdelkov:

(a) železo in jeklo;

(b) aluminij;

(c) tekstilni izdelki, zlasti oblačila in obutev;

(d) pohištvo, vključno z vzmetnicami;

(e) pnevmatike;

(f) detergenti;

(g) barve;

(h) maziva;

(i) kemikalije;

(j) izdelke, povezane z energijo, za katere je treba prvič določiti zahteve za okoljsko primerno zasnovo ali za katere je treba na podlagi te uredbe pregledati obstoječe ukrepe, sprejete na podlagi Direktive 2009/125/ES, ter

(k) izdelke informacijske in komunikacijske tehnologije ter drugo elektroniko.

Če katera od skupin izdelkov iz prvega pododstavka ni vključena v prvi delovni načrt ali če je vanj vključena katera koli druga skupina izdelkov, Komisija svojo odločitev utemelji v navedenem delovnem načrtu.

6. V primeru odsotnosti ustreznih zahtev glede lastnosti in zahtev glede informacij v zvezi z okoljskim odtisom in ogljičnim odtisom za cement na podlagi uredbe o gradbenih proizvodih Komisija v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, določi zahteve za okoljsko primerno zasnovo za cement, in sicer ne pred 31. decembrom 2028 in ne kasneje kot 1. januarja 2030.

7. Komisija vsako leto obvesti Evropski parlament in Svet o napredku, doseženem pri izvajanju delovnega načrta.

Člen 19

Forum za okoljsko primerno zasnovo

Komisija vzpostavi forum za okoljsko primerno zasnovo kot strokovno skupino, v kateri uravnoteženo in učinkovito sodelujejo strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, in vse strani z interesom glede zadevnega izdelka ali skupine izdelkov.

Forum za okoljsko primerno zasnovo prispeva zlasti k:

(a) pripravi zahtev za okoljsko primerno zasnovo;

(b) pripravi delovnih načrtov;

(c) preverjanju učinkovitosti vzpostavljenih mehanizmov za nadzor trga;

(d) ocenjevanju ukrepov za samoregulacijo ter

(e) ocenjevanju prepovedi uničenja neprodanih potrošniških izdelkov poleg tistih iz Priloge VII.

Člen 20

Strokovna skupina držav članic

Komisija ustanovi strokovno skupino držav članic kot podskupino foruma za okoljsko primerno zasnovo, ki jo sestavljajo strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice.

Ti strokovnjaki prispevajo zlasti k:

(a) pripravi zahtev za okoljsko primerno zasnovo;

(b) ocenjevanju ukrepov za samoregulacijo;

(c) izmenjavi informacij in najboljših praks o ukrepih za večjo skladnost s to uredbo;

(d) določanju prednostnih nalog na podlagi člena 26.

Člen 21

Ukrepi za samoregulacijo

1. Gospodarski subjekti lahko Komisiji predložijo ukrep za samoregulacijo, s katerim določijo zahteve za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, ki ne spadajo na področje uporabe delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4 ali niso vključeni v delovni načrt. Navedeni gospodarski subjekti predložijo dokaze, da so merila iz odstavka 3 tega člena izpolnjena.

2. Ukrep za samoregulacijo, predložen na podlagi odstavka 1, vključuje naslednje informacije:

(a) seznam gospodarskih subjektov, ki so podpisniki ukrepa za samoregulacijo;

(b) zahteve za okoljsko primerno zasnovo, ki se uporabljajo za izdelke, na katere se nanaša ukrep za samoregulacijo;

(c) podroben, pregleden in objektiven načrt spremljanja z jasno opredeljenimi odgovornostmi industrije in neodvisnih inšpektorjev, vključno z merili iz Priloge VI, točka 6;

(d) pravila o informacijah, ki jih morajo sporočati podpisniki, ter o preskušanju in inšpekcijskih pregledih;

(e) pravila o posledicah neizpolnjevanja obveznosti podpisnika, ki vključujejo določbe, v skladu s katerimi se podpisnik, če v treh mesecih ni sprejel zadostnih korektivnih ukrepov, izključi iz podpisnikov ukrepa samoregulacije, ter

(f) pojasnilo, kako ukrep za samoregulacijo, predložen na podlagi odstavka 1, prispeva k izboljšanju okoljske trajnostnosti izdelkov v skladu s cilji te uredbe hitreje in z manj stroški kot delegirani akt, sprejet na podlagi člena 4; pojasnilu se priložijo dokazi, ki vključujejo strukturirano tehnično, okoljsko in ekonomsko analizo, s katero se utemeljujejo zahteve za okoljsko primerno zasnovo in cilji ukrepa za samoregulacijo ter ocenjujejo učinki teh zahtev za okoljsko primerno zasnovo.

Podpisniki ukrepa za samoregulacijo zagotovijo, da so informacije iz tega odstavka posodobljene in dostopne na javnem in prosto dostopnem spletnem mestu.

Podpisniki ukrepa za samoregulacijo Komisijo brez odlašanja uradno obvestijo o vseh spremembah ukrepa za samoregulacijo, zlasti o vseh spremembah, ki jih zadevajo.

3. Komisija oceni predloženi ukrep za samoregulacijo in si po potrebi zagotovi znanstvene nasvete decentraliziranih agencij Unije. Komisija v oceni preveri, ali so izpolnjena naslednja merila:

(a) ukrep za samoregulacijo predložita vsaj dva gospodarska subjekta;

(b) tržni delež v smislu obsega podpisnikov ukrepa za samoregulacijo glede na izdelke, na katere se ta ukrep nanaša, je vsaj 80 % enot, danih na trg ali v uporabo;

(c) ukrep za samoregulacijo v skladu s cilji te uredbe prispeva k izboljšanju okoljske trajnostnosti izdelkov in zagotavljanju prostega pretoka na notranjem trgu hitreje ali z manjšimi stroški kot delegirani akt, sprejet na podlagi člena 4, sestavljen pa je iz zahtev za okoljsko primerno zasnovo, ki so potrebne za doseganje ciljev te uredbe;

(d) ukrep za samoregulacijo je skladen z merili iz Priloge VI;

(e) ukrep za samoregulacijo je v skladu s pravom Unije in zavezami Unije na področju mednarodne trgovine.

Komisija sprejme izvedbeni akt s seznamom ukrepov za samoregulacijo, ki izpolnjujejo merila iz tega člena. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 73(2).

4. Komisija lahko v primernem roku od podpisnikov ukrepa za samoregulacijo, uvrščenega v izvedbeni akt, sprejet na podlagi odstavka 3, drugi pododstavek, kadar koli zahteva predložitev revidirane in posodobljene različice tega ukrepa glede na zadevni tržni ali tehnološki razvoj v zvezi z zadevno skupino izdelkov. Kadar Komisija utemeljeno domneva, da merila iz tega člena niso več izpolnjena, podpisniki predložijo revidirano in posodobljeno različico tega ukrepa v treh mesecih od zahteve Komisije.

5. Ko je ukrep za samoregulacijo vključen v izvedbeni akt, sprejet na podlagi odstavka 3, drugi pododstavek, podpisniki navedenega ukrepa Komisiji poročajo v intervalih, kot so določeni v navedenem izvedbenem aktu, o napredku pri doseganju ciljev ukrepov za samoregulacijo in dokažejo, da so merila iz odstavka 3 še vedno izpolnjena.

Neodvisni inšpektor iz Priloge VI, točka 6, obvesti Komisijo o neskladnosti podpisnika.

Poročila o napredku, vključno s poročili o skladnosti, ki jih pripravi neodvisni inšpektor, ter obvestila o neskladnosti in ustreznih korektivnih ukrepih podpisniki objavijo na javno dostopnem spletišču.

6. Kadar Komisija meni, da ukrep za samoregulacijo, naveden v izvedbenem aktu, sprejetem na podlagi odstavka 3, drugi pododstavek, ne izpolnjuje več meril iz tega člena ali kadar podpisniki zadevnega ukrepa za samoregulacijo niso spoštovali roka iz odstavka 4, z izvedbenim aktom ta ukrep črta s seznama iz odstavka 3. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 73(2).

Kadar je bil ukrep za samoregulacijo črtan s seznama iz odstavka 3, lahko Komisija v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, določi zahteve za okoljsko primerno zasnovo, ki se uporabljajo za izdelek, ki ga zajema ta ukrep za samoregulacijo.

Člen 22

Mala in srednja podjetja

1. Komisija zagotovi, da programi, ki lahko koristijo MSP, zlasti mikropodjetjem, vsebujejo pobude, ki tem podjetjem pomagajo pri vključevanju okoljske trajnostnosti, vključno z energetsko učinkovitostjo, v njihovo vrednostno verigo.

2. Pri sprejemanju delegiranih aktov na podlagi člena 4 Komisija, kadar je to ustrezno, navedene delegirane akte pospremi z digitalnimi orodji in smernicami v zvezi s posebnimi okoliščinami MSP, zlasti mikropodjetij, dejavnih v sektorju zadevnega izdelka ali skupine izdelkov, da se tem podjetjem olajša zagotovitev skladnosti s to uredbo. Komisija se pri pripravi teh smernic posvetuje z organizacijami, ki zastopajo MSP.

3. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, ki so MSP, zlasti mikropodjetjem, v pomoč pri zagotavljanju skladnosti z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, določenimi v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4. Države članice se posvetujejo z organizacijami, ki zastopajo MSP, o ukrepih, za katere MSP menijo, da so koristni.

Navedeni ukrepi morajo vključevati vsaj zagotavljanje razpoložljivosti enotnih kontaktnih točk ali podobnih mehanizmov za ozaveščanje glede okoljsko primerne zasnove in ustvarjanje priložnosti za mreženje MSP, zlasti mikropodjetij, pri prilagajanju na zahteve za okoljsko primerno zasnovo.

Poleg tega lahko brez poseganja v veljavna pravila o državni pomoči taki ukrepi vključujejo:

(a) finančno podporo, vključno z davčnimi ugodnostmi in vlaganjem v fizično in digitalno infrastrukturo;

(b) dostop do financiranja;

(c) specializirano usposabljanje vodstvenega kadra in osebja;

(d) organizacijsko in tehnično pomoč.

POGLAVJE VI

UNIČENJE NEPRODANIH POTROŠNIŠKIH IZDELKOV

Člen 23

Splošno načelo preprečevanja uničenja

Gospodarski subjekti sprejmejo potrebne ukrepe, za katere se lahko razumno pričakuje, da bo z njimi odpravljena potreba po uničenju neprodanih potrošniških izdelkov.

Člen 24

Razkritje informacij o neprodanih potrošniških izdelkih

1. Gospodarski subjekt, ki neposredno zavrže neprodane potrošniške izdelke ali za katerega se neprodani potrošniški izdelki zavržejo, mora razkriti:

(a) število in težo zavrženih neprodanih potrošniških izdelkov na leto glede na vrsto ali kategorijo izdelkov;

(b) razloge za zavrženje izdelkov in, kadar je ustrezno, upoštevno izjemo na podlagi člena 25(5);

(c) delež zavrženih izdelkov, ki so bili dobavljeni neposredno ali prek tretje osebe, za vsako od naslednjih dejavnosti: priprava za ponovno uporabo, vključno z obnovo in ponovno izdelavo, recikliranje, drugo predelavo, vključno z energetsko predelavo, in odstranjevanje v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki, kakor je opredeljena v členu 4 Direktive 2008/98/ES;

(d) sprejete ukrepe in nameravane ukrepe za preprečevanje uničenja neprodanih potrošniških izdelkov.

Gospodarski subjekt informacije iz prvega odstavka jasno in vidno razkrije vsaj na enostavno dostopni spletni strani svojega spletišča. Gospodarski subjekti, za katere velja obveznost objave poročanja o trajnostnosti v svojem poslovnem poročilu na podlagi člena 19a ali 29a Direktive 2013/34/EU, lahko v to poročanje o trajnostnosti vključijo tudi navedene informacije.

Gospodarski subjekti letno razkrijejo informacije iz prvega pododstavka in kot del teh informacij vključijo zavržene neprodane potrošniške izdelke v preteklem poslovnem letu. Zagotoviti morajo, da je ta informacija vsako leto javno dostopna. To prvo razkritje zajema neprodane potrošniške izdelke, ki so bili zavrženi v prvem celotnem poslovnem letu veljavnosti te uredbe.

Ta odstavek se ne uporablja za mikro in mala podjetja.

Ta odstavek se uporablja za srednja podjetja od 19. julija 2030.

2. Razen v primerih, kadar so informacije na voljo pristojnemu nacionalnemu organu na podlagi drugega pravnega akta, gospodarski subjekti na zahtevo Komisije ali pristojnega nacionalnega organa zagotovijo vse informacije in dokumentacijo, potrebno za dokazovanje dobave in prejema zavrženih izdelkov, razkritih na podlagi odstavka 1, točka (c), tega člena in, kadar je ustrezno, informacije, potrebne za uveljavljanje uporabe izjeme na podlagi člena 25(5). Te informacije in dokumentacija se predložijo v papirni ali elektronski obliki v 30 dneh od prejema zahteve.

3. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi, podrobnosti in obliko razkritja informacij iz odstavka 1, vključno z razmejitvijo vrst ali kategorij izdelkov ter načinom preverjanja teh informacij.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 73(3).

Prvi takšen izvedbeni akt se sprejme do 19. julija 2025.

Člen 25

Uničenje neprodanih potrošniških izdelkov

1. Uničenje neprodanih potrošniških izdelkov iz Priloge VII je od 19. julija 2026 prepovedano.

Ta odstavek se ne uporablja za mikro in mala podjetja.

Ta odstavek se uporablja za srednja podjetja od 19. julija 2030.

2. Gospodarski subjekti, za katere ne velja prepoved iz odstavka 1, ne smejo uničiti neprodanih potrošniških izdelkov, ki so jim bili dobavljeni z namenom izogibanja tej prepovedi.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 72 za spreminjanje Priloge VII, da se:

(a) dodajo nove izdelke z namenom upoštevanja vplivov njihovega uničenja na okolje;

(b) posodobijo vnosi v okviru skupin izdelkov, da se jih uskladi s spremembami njihovih tarifnih oznak oziroma poimenovanj iz Priloge I k Uredbi (EGS) št. 2658/87, kadar je to potrebno.

4. Komisija pri pripravi delegiranega akta, ki se sprejme na podlagi odstavka 3, točka (a):

(a) oceni razširjenost in vpliv uničenja določenih neprodanih potrošniških izdelkov na okolje;

(b) upošteva informacije, ki jih razkrijejo gospodarski subjekti na podlagi člena 24(1);

(c) opravi oceno učinka na podlagi najboljših razpoložljivih dokazov in analiz ter po potrebi tudi na podlagi dodatnih študij.

Delegirani akt določa datum začetka uporabe in, kadar je primerno, vse stopnjevalne ali prehodne ukrepe ali obdobja.

5. Komisija v skladu s členom 72 to uredbo dopolni s sprejetjem delegiranih aktov, s katerimi določi odstopanja od prepovedi uničenja neprodanih potrošniških izdelkov iz Priloge VII, kadar je to primerno iz katerega koli od naslednjih razlogov:

(a) zdravstveni, higienski ali varnostni razlogi;

(b) poškodba izdelkov, ki je posledica ravnanja z njimi ali je ugotovljena po tem, ko se izdelki vrnejo, in je ni mogoče stroškovno učinkovito odpraviti;

(c) neprimernost izdelka glede na njegov namen, ob upoštevanju prava Unije in nacionalnega prava ter tehničnih standardov, kadar je ustrezno;

(d) nesprejem doniranih izdelkov;

(e) neprimernost izdelkov za pripravo za ponovno uporabo ali ponovno izdelavo;

(f) izdelki se ne morejo prodati zaradi kršitve pravic intelektualne lastnine, vključno s ponarejenimi izdelki;

(g) uničenje je možnost z najmanj negativnimi vplivi na okolje.

S temi delegiranimi akti se lahko po potrebi določi tudi, da prepoved uničenja neprodanih potrošniških izdelkov iz odstavka 1 tega člena ali obveznost razkritja iz člena 24 veljata za mikro in mala podjetja, kadar obstajajo zadostni dokazi, da bi se taka podjetja lahko uporabljala za izogibanje prepovedi.

Prvi delegirani akt iz prvega pododstavka se sprejme do 19. julija 2025.

Člen 26

Konsolidirane informacije o uničenju neprodanih potrošniških izdelkih

Komisija do 19. julija 2027 in nato vsakih 36 mesecev na spletnem mestu objavi konsolidirane informacije o uničenju neprodanih potrošniških izdelkov, vključno z naslednjimi elementi:

(a) razširjenost uničenja posebnih skupin neprodanih potrošniških izdelkov na leto na podlagi informacij, ki jih gospodarski subjekti razkrijejo na podlagi člena 24(1);

(b) primerjalni vpliv na okolje, ki je posledica uničenja neprodanih potrošniških izdelkov po skupinah izdelkov.

POGLAVJE VII

OBVEZNOSTI GOSPODARSKIH SUBJEKTOV

Člen 27

Obveznosti proizvajalcev

1. Proizvajalci pri dajanju izdelkov, zajetih v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, na trg ali v uporabo zagotovijo, da:

(a) so bili ti izdelki zasnovani in izdelani v skladu z zahtevami glede učinkovitosti iz delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4;

(b) te izdelke spremljajo informacije, zahtevane na podlagi člena 7 in delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, ter

(c) je na voljo digitalni potni list izdelka v skladu s členom 9 in delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi člena 4, vključno z varnostno kopijo zadnje posodobljene različice digitalnega potnega lista izdelka, ki jo hrani ponudnik storitve digitalnega potnega lista izdelka v skladu s členom 10(4).

2. Proizvajalci pred dajanjem izdelka, zajetega v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, na trg ali v uporabo, izvedejo postopek ugotavljanja skladnosti, določen v tem delegiranem aktu ali jo dajo izvesti v svojem imenu, in pripravijo zahtevano tehnično dokumentacijo.

Kadar je bila z navedenim postopkom dokazana skladnost izdelka, zajetega v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, z veljavnimi zahtevami, proizvajalci pripravijo EU izjavo o skladnosti v skladu s členom 44 in namestijo oznako CE v skladu s členom 46. Kadar pa je Komisija določila alternativna pravila na podlagi člena 4(6), točka (d), proizvajalec namesti oznako skladnosti v skladu z navedenimi pravili.

3. Proizvajalci hranijo tehnično dokumentacijo in EU izjavo o skladnosti še 10 let po tem, ko je bil izdelek, zajet v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, dan na trg ali v uporabo, razen če je bilo v navedenem delegiranem aktu določeno drugačno obdobje.

4. Proizvajalci zagotovijo, da so vzpostavljeni postopki, ki zagotavljajo, da izdelki, zajeti v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, ki so del serijske proizvodnje, ostanejo skladni z veljavnimi zahtevami. Proizvajalci ustrezno upoštevajo spremembe proizvodnega postopka, zasnove izdelka ali značilnosti, pa tudi spremembe harmoniziranih standardov, skupnih specifikacij ali drugih tehničnih specifikacij, na podlagi katerih je bila ugotovljena skladnost izdelka ali s katerimi je bila preverjena njegova skladnost, in, če ugotovijo, da to vpliva na skladnost izdelka, izvedejo ponovno ugotavljanje skladnosti v skladu z veljavnim postopkom za ugotavljanje skladnosti iz odstavka 2 ali naročijo da se to ugotavljanje skladnosti izvede za njih.

5. Proizvajalci zagotovijo, da je na njihovih izdelkih, zajetih v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, označena številka tipa, številka serije, serijska številka ali drug identifikacijski element, kadar velikost ali narava izdelka tega ne dopušča, pa zagotovijo, da so zahtevane informacije navedene na embalaži ali v dokumentu, priloženem izdelku.

6. Za izdelke, zajete v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, proizvajalci navedejo svoje ime, registrirano trgovsko ime ali registrirano znamko, poštni naslov in elektronska komunikacijska sredstva, preko katerih so dosegljivi:

(a) na javnem delu digitalnega potnega lista izdelka, kadar je ustrezno, ter

(b) na izdelku ali, kadar to ni mogoče, na njegovi embalaži ali v dokumentu, ki je priložen izdelku.

V naslovu se navede enotna kontaktna točka, kjer je proizvajalec dosegljiv. Kontaktni podatki morajo biti jasni, razumljivi in čitljivi.

7. Proizvajalci zagotovijo, da so izdelku, zajetemu v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, priložena digitalna navodila za izdelek (v nadaljnjem besedilu: digitalna navodila), napisana v lahko razumljivem jeziku, kot ga določi zadevna država članica. Digitalna navodila morajo biti jasna, razumljiva in čitljiva ter vključujejo vsaj informacije iz člena 7(2), točka (b)(ii), določene v navedenih delegiranih aktih.

Vendar proizvajalci na papirju v jedrnati obliki zagotovijo varnostne informacije in navodila, ki so pomembna za zdravje in varnost strank in drugih zadevnih akterjev.

Proizvajalec digitalna navodila vključi v digitalni potni list izdelka in jih da na voljo prek ustreznega nosilca podatkov ali, kadar se pravila o digitalnem potnem listu izdelka ne uporabljajo, na izdelku ali, kadar to ni mogoče, na njegovi embalaži ali v spremnem dokumentu navede, kako dostopati do digitalnih navodil.

Proizvajalec predloži digitalna navodila v obliki, ki omogoča njihov prenos in shranjevanje na elektronski napravi, tako da so uporabniku vedno na voljo, in zagotovi, da so dostopna na spletu med pričakovano življenjsko dobo izdelka in vsekakor vsaj 10 let po tem, ko je bil izdelek dan na trg ali v uporabo.

Na zahtevo stranke ob nakupu ali največ 6 mesecev po njem mora proizvajalec v mesecu dni po prejemu take zahteve brezplačno zagotoviti digitalna navodila v papirni obliki.

Z delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi člena 4, se lahko določi, da je treba nekatere informacije, ki so del digitalnih navodil, predložiti tudi v papirni obliki.

8. Proizvajalci, ki menijo ali utemeljeno domnevajo, da izdelek, zajet v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, ki so ga dali na trg ali v uporabo, ni skladen z zahtevami iz tega delegiranega akta, brez nepotrebnega odlašanja sprejmejo potreben korektivni ukrep, da zagotovijo skladnost izdelka, ali ga po potrebi nemudoma umaknejo ali odpokličejo.

Proizvajalci nemudoma obvestijo organe za nadzor trga držav članic, v katerih so omogočili dostopnost izdelka ali ga dali v uporabo, o domnevni neskladnosti in vseh sprejetih korektivnih ukrepih.

9. Proizvajalci vzpostavijo javno dostopne komunikacijske kanale, kot so telefonska številka, elektronski naslov ali poseben razdelek na svojem spletišču, pri čemer upoštevajo potrebe invalidov glede dostopnosti, da strankam omogočijo vložitev pritožb ali pomislekov v zvezi z morebitno neskladnostjo izdelkov.

Proizvajalci vodijo register pritožb in pomislekov, dokler je to potrebno za namene te uredbe, vendar ne dalj od petih let po njihovi vložitvi, in register na zahtevo organa za nadzor trga dajo na voljo.

10. Proizvajalci za izdelke, zajete v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, na podlagi obrazložene zahteve pristojnega nacionalnega organa zagotovijo vse informacije in dokumentacijo, potrebne za dokazovanje skladnosti teh izdelkov, vključno s tehnično dokumentacijo, v jeziku, ki ga navedeni organ brez težav razume. Te informacije in

dokumentacija se predložijo v papirni ali elektronski obliki čim prej in v vsakem primeru najpozneje v 15 dneh od prejema zahteve navedenega organa.

Proizvajalci sodelujejo s pristojnim nacionalnim organom v zvezi s kakršnim koli korektivnim ukrepom, sprejetim za odpravo vsakega primera neskladnosti z zahtevami iz veljavnega delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4.

Člen 28

Pooblaščeni zastopniki

1. Proizvajalec lahko s pisnim pooblastilom imenuje pooblaščenega zastopnika.

Obveznosti iz člena 27(1) in priprava tehnične dokumentacije niso del pooblastila pooblaščenega zastopnika.

2. Pooblaščeni zastopnik opravlja naloge, določene v pooblastilu, ki ga prejme od proizvajalca. Pooblastilo pooblaščenemu zastopniku omogoča, da izvaja vsaj naslednje naloge:

(a) hrani EU izjavo o skladnosti in tehnično dokumentacijo za potrebe nacionalnih organov za nadzor trga še 10 let po tem, ko je bil izdelek, zajet v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, dan na trg ali v uporabo, razen če je bilo v navedenem delegiranem aktu določeno drugače obdobje;

(b) na zahtevo pristojnih nacionalnih organov sodeluje pri vseh ukrepih, sprejetih v zvezi s primeri neskladnosti izdelka, ki ga zajema pooblastilo pooblaščenega zastopnika;

(c) pristojnemu nacionalnemu organu na njegovo obrazloženo zahtevo v jeziku, ki ga ta organ brez težav razume, čim prej in vsekakor v 15 dneh po prejemu take zahteve predloži vse informacije in dokumentacijo, ki so potrebne, da se dokaže skladnost izdelka, ter

(d) odpove pooblastilo, če proizvajalec ravna v nasprotju s svojimi obveznostmi iz te uredbe.

Člen 29

Obveznosti uvoznikov

1. Uvozniki v zvezi z izdelki, zajetimi v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, lahko dajo na trg samo izdelke, ki izpolnjujejo zahteve iz veljavnih delegiranih aktov.

2. Pred dajanjem izdelka, zajetega v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, na trg uvozniki zagotovijo, da:

(a) je proizvajalec izvedel ustrezen postopek ugotavljanja skladnosti in da je pripravil tehnično dokumentacijo;

(b) izdelek spremljajo informacije, zahtevane na podlagi člena 7 in delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, ter

(c) je na voljo digitalni potni list izdelka v skladu s členom 9 in delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi člena 4, vključno z varnostno kopijo zadnje posodobljene različice digitalnega potnega lista izdelka, ki jo hrani ponudnik storitve digitalnega potnega lista izdelka v skladu s členom 10(4).

Uvoznik nadalje zagotovi, da ima izdelek, zajet v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, zahtevano oznako CE iz člena 45, kadar je primerno, v skladu s pravili in pogoji iz člena 46, ali alternativno oznako skladnosti, kot je določeno v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4(6), točka (d), in da so mu priloženi zahtevani dokumenti ter da je proizvajalec izpolnil zahteve iz člena 27(5) in (6).

Kadar uvozniki menijo ali utemeljeno domnevajo, da izdelek ni skladen z zahtevami iz delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4, izdelka ne dajo na trg ali v uporabo, dokler ni skladen z zahtevami.

3. Za izdelke, zajete v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, uvozniki svoje ime, registrirano trgovsko ime ali registrirano znamko, poštni naslov in elektronska komunikacijska sredstva, prek katerih so dosegljivi, navedejo:

(a) na javnem delu digitalnega potnega lista izdelka, kadar je primerno, ter

(b) na izdelku ali, kadar to ni mogoče, na embalaži ali v dokumentu, ki je priložen izdelku.

Kontaktni podatki morajo biti jasni, razumljivi in čitljivi.

4. Uvozniki zagotovijo, da so izdelku, zajetemu v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, priložena digitalna navodila, v jeziku, ki ga je mogoče brez težav razumeti, kot ga določi zadevna država članica. Taka navodila morajo biti jasna, razumljiva in čitljiva ter vključujejo vsaj informacije iz člena 7(2), točka (b)(ii), določene v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4. Obveznosti iz člena 27(7), četrti in peti pododstavek, se smiselno uporabljajo.

5. Uvozniki zagotovijo, da v času, ko so odgovorni za izdelek, pogoji skladiščenja ali prevoza ne vplivajo negativno na skladnost izdelka z zahtevami iz veljavnega delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4.

6. Uvozniki, ki menijo ali utemeljeno domnevajo, da izdelek, zajet v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, ki so ga dali na trg, ni skladen z zahtevami iz navedenega delegiranega akta, brez nepotrebnega odlašanja sprejmejo potreben korektivni ukrep, da zagotovijo skladnost izdelka, ali ga po potrebi nemudoma umaknejo ali odpokličejo.

Uvozniki nemudoma obvestijo organe za nadzor trga držav članic, v katerih so dali izdelek na voljo, o domnevni neskladnosti in kakršnem koli sprejetem korektivnem ukrepu.

7. Uvozniki hranijo izvod EU izjave o skladnosti za organe za nadzor trga in zagotovijo, da je tehnična dokumentacija na zahtevo na voljo tem organom še 10 let po tem, ko je bil izdelek, zajet v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, dan na trg ali v uporabo, razen če je v navedenem delegiranem aktu določeno drugače obdobje.

8. Uvozniki za izdelke, zajete v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, na podlagi obrazložene zahteve pristojnega nacionalnega organa zagotovijo vse informacije in dokumentacijo, potrebne za dokazovanje skladnosti teh izdelkov, vključno s tehnično dokumentacijo, v jeziku, ki ga navedeni organ brez težav razume. Te informacije in dokumentacija se predložijo v papirni ali elektronski obliki čim prej in v vsakem primeru najpozneje v 15 dneh od prejema zahteve navedenega organa.

Uvozniki sodelujejo s pristojnim nacionalnim organom v zvezi s kakršnim koli korektivnim ukrepom, sprejetim za odpravo vsakega primera neskladnosti z zahtevami iz veljavnega delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4.

Člen 30

Obveznosti distributerjev

1. Distributerji pri omogočanju dostopnosti izdelka, zajetega v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, na trgu ravnajo skrbno v zvezi z zahtevami iz veljavnih delegiranih aktov.

2. Distributerji pred omogočanjem dostopnosti izdelka, zajetega v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, na trgu preverijo, ali:

(a) je izdelek opremljen z oznako CE v skladu s členoma 45 in 46 ali alternativno oznako skladnosti, sprejeto v skladu s členom 4(6), točka (d), in je po potrebi označen ali povezan z digitalnim potnim listom izdelka v skladu z navedenim delegiranim aktom;

(b) so izdelku priloženi zahtevani dokumenti in digitalna navodila, v jeziku, ki ga stranke brez težav razumejo, kot ga določi zadevna država članica, ter da so taka navodila jasna, razumljiva in čitljiva ter vključujejo vsaj informacije iz člena 7(2), točka (b)(ii), kot so določene v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4; obveznosti iz člena 27(7), četrti in peti pododstavek, se smiselno uporabljajo, ter

(c) ali sta proizvajalec in uvoznik izpolnila zahteve iz člena 27(5) in (6) oziroma člena 29(3).

3. Kadar distributerji menijo ali utemeljeno domnevajo, da izdelek, preden omogočijo njegovo dostopnost na trgu, ni skladen z zahtevami iz veljavnih delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4, ali njegov proizvajalec ne izpolnjuje zahtev iz navedenega akta, ne smejo omogočiti dostopnosti izdelka na trgu, dokler izdelek ni skladen ali proizvajalec ne izpolni zahtev.

Distributerji zagotovijo, da v času, ko so odgovorni za izdelek, pogoji skladiščenja ali prevoza ne vplivajo negativno na skladnost izdelka z zahtevami iz veljavnih delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4.

4. Distributerji, ki menijo ali utemeljeno domnevajo, da izdelek, katerega dostopnost na trgu so omogočili, ni skladen z zahtevami iz veljavnih delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4, zagotovijo, da se sprejme korektivni ukrep, potreben za zagotovitev skladnosti izdelka z zahtevami, za njegov umik ali po potrebi odpoklic.

Distributerji nemudoma obvestijo organe za nadzor trga držav članic, v katerih so dali izdelek na voljo, o domnevni neskladnosti in kakršnem koli sprejetem korektivnem ukrepu.

5. Distributerji na podlagi obrazložene zahteve pristojnega nacionalnega organa posredujejo vse informacije in dokumentacijo, do katerih imajo dostop in ki so potrebne za dokazovanje skladnosti izdelka. Te informacije in dokumentacija se predložijo v papirni ali elektronski obliki v 15 dneh od prejema zahteve tega organa.

Distributerji sodelujejo s pristojnim nacionalnim organom v zvezi z vsemi korektivnimi ukrepi, sprejetimi za odpravo vsakega primera neskladnosti z zahtevami iz veljavnega delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4.

Člen 31

Obveznosti trgovcev

1. Trgovci zagotovijo, da imajo njihove stranke in potencialne stranke dostop do vseh ustreznih informacij, ki spremljajo izdelke, kot je zahtevano v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, vključno v primeru prodaje na daljavo.

2. Trgovci nadalje zagotovijo, da je digitalni potni list izdelka strankam in potencialnim strankam enostavno dostopen, tudi v primeru prodaje na daljavo, kot je določeno v členu 9(2), točka (e), in v veljavnih delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4.

3. Trgovci, tudi v primeru prodaje na daljavo:

(a) strankam in potencialnim strankam na viden način prikažejo znake, zagotovljene v skladu s členom 32(1), točki (b) ali (c);

(b) se v vizualnih oglasih ali tehničnem promocijskem gradivu za določen model v skladu z veljavnimi delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi člena 4, sklicujejo na informacije, vključene na znakih, ki so jim bili zagotovljeni v skladu s členom 32(1), točki (b) ali (c), ter

(c) ne dajejo ali prikazujejo drugih znakov, oznak, simbolov ali napisov, ki bi lahko zavajali ali zmedli stranke in potencialne stranka v zvezi z informacijami o zahtevah za okoljsko primerno zasnovo, vključenimi na znaku.

Člen 32

Obveznosti v zvezi z znaki

1. Kadar delegirani akt, sprejet na podlagi člena 4, zahteva, da imajo izdelki znak iz člena 16, gospodarski subjekti, ki dajejo izdelke na trg ali v uporabo:

(a) zagotovijo, da je vsaka posamezna enota izdelka v skladu z navedenim delegiranim aktom brezplačno opremljena z natisnjenimi znaki;

(b) trgovcu natisnjene znake ali digitalne kopije znakov brezplačno pošljejo nemudoma, v vsakem primeru pa v petih delovnih dneh po zahtevi trgovca ter

(c) zagotovijo, da so njihovi znaki točni, in predložijo zadostno tehnično dokumentacijo, ki omogoča oceno točnosti njihovih znakov.

2. Kadar delegirani akt, sprejet na podlagi člena 4, zahteva, da imajo izdelki znak iz člena 16, gospodarski subjekti, ki dajejo izdelke na trg ali v uporabo:

(a) v vizualnih oglasih ali tehničnem promocijskem gradivu za določen model v skladu z veljavnimi delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi člena 4, navede sklic na informacije, vključene na znaku;

(b) ne daje ali prikazuje drugih znakov, oznak, simbolov ali napisov, ki bi lahko zavajali ali zmedli stranke ali potencialne stranke v zvezi z informacijami o zahtevah za okoljsko primerno zasnovo, vključenimi na znaku.

Člen 33

Obveznosti ponudnikov storitev odpremnih skladišč

Ponudniki storitev odpremnih skladišč zagotovijo, da za izdelke, s katerimi ravnajo in so zajeti v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, pogoji med skladiščenjem, pakiranjem, naslavljanjem ali odpremo ne vplivajo negativno na skladnost izdelkov z navedenim delegiranim aktom.

Člen 34

Primeri, v katerih se obveznosti proizvajalcev uporabljajo za uvoznike in distributerje

Uvozniki ali distributerji se za namene te uredbe štejejo za proizvajalce, kadar:

(a) dajo izdelek, zajet v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, na trg pod svojim imenom ali znamko ali

(b) spremenijo tak izdelek, ki je že dan na trg, na način, ki vpliva na skladnost z zahtevami iz veljavnih delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4, ki zajemajo izdelek.

Člen 35

Obveznosti ponudnikov spletnih tržnic in spletnih iskalnikov

1. Za namene te uredbe se uporabljajo splošne obveznosti iz člena 11 in člena 30 Uredbe (EU) 2022/2065.

Brez poseganja v splošne obveznosti iz prvega pododstavka ponudniki spletnih tržnic na zahtevo organov za nadzor trga in v specifičnih primerih sodelujejo s slednjimi, da podprejo ukrepe, sprejete za odpravo ali, če to ni mogoče, ublažitev neskladnosti, do katere pride zaradi izdelka, ki je v prodaji ali je bil prodajan prek njihovih spletnih storitev.

2. Kar zadeva pooblastila, ki jih države članice podelijo v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2019/1020, države članice svojim organom za nadzor trga podelijo pooblastilo, da v zvezi z vsemi izdelki, zajetimi v ustreznem delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, ponudniku spletne tržnice odredijo, da ukrepa proti enemu ali več specifičnim delom vsebine, ki se nanaša na neskladni izdelek, tudi tako, da jih odstrani. Takšna vsebina se šteje za nezakonito vsebino v smislu člena 3, točka (h), Uredbe (EU) 2022/2065. Te odredbe lahko v skladu s členom 9 Uredbe (EU) 2022/2065 izdajo organi za nadzor trga.

3. Ponudniki spletnih tržnic vzpostavijo enotno kontaktno točko za namene neposredne komunikacije z organi držav članic za nadzor trga v zvezi z vprašanji skladnosti s to uredbo.

Ta enotna kontaktna točka je lahko ista kontaktna točka kot tista iz člena 22(1) Uredbe (EU) 2023/988 Evropskega parlamenta in Sveta ([62]) ali člena 11(1) Uredbe (EU) 2022/2065.

Člen 36

Obveznosti gospodarskih subjektov glede obveščanja

1. Gospodarski subjekti pri tem, ko omogočijo, da je izdelek, zajet v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, na trgu dostopen prek prodaje na daljavo, poskrbijo, da so v ponudbi izdelka jasno in vidno navedene vsaj naslednje informacije:

(a) ime, registrirano trgovsko ime ali registrirana znamka proizvajalca ter poštni in elektronski naslov, na katerem je proizvajalec dosegljiv;

(b) če proizvajalec nima sedeža v Uniji, ime, poštni in elektronski naslov in telefonsko številko gospodarskega subjekta s sedežem v Uniji v smislu člena 4(2) Uredbe (EU) 2019/1020 ter

(c) informacije, na podlagi katerih je mogoče izdelek identificirati, vključno z njegovo sliko, njegovo vrsto in katero koli drugo identifikacijsko oznako izdelka.

2. Gospodarski subjekti organom za nadzor trga na njihovo obrazloženo zahtevo predložijo:

(a) ime vsakega gospodarskega subjekta, ki jim je dobavil izdelek, ki spada na področje uporabe delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4;

(b) ime vsakega gospodarskega subjekta, ki so mu dobavili take izdelke, vključno s količinami in natančnimi modeli teh izdelkov.

Gospodarski subjekti zagotovijo, da lahko predložijo informacije iz prvega pododstavka še 10 let po tem, ko so jim bili zadevni izdelki dobavljeni, in še 10 let po tem, ko so take izdelke dobavili, razen če je v navedenem delegiranem aktu določen drugačen rok. Te informacije se v papirni ali elektronski obliki predložijo v 15 dneh po prejemu zahteve organa za nadzor trga.

3. Komisija pri zahtevi, da proizvajalci, njihovi pooblaščeni zastopniki ali uvozniki dajo dele tehnične dokumentacije v zvezi z zadevnim izdelkom na voljo digitalno na podlagi člena 4(6), točka (a)(iii), upošteva naslednja merila:

(a) potrebo, da se organom za nadzor trga olajša preverjanje skladnosti proizvajalcev, njihovih pooblaščenih zastopnikov in uvoznikov z veljavnimi zahtevami, ter

(b) potrebo, da se preprečijo nesorazmerna upravna bremena za gospodarske subjekte, zlasti za MSP.

([62]) Uredba (EU) 2023/988 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o splošni varnosti proizvodov, spremembi Uredbe (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive (EU) 2020/1828 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Sveta 87/357/EGS (UL L 135, 23.5.2023, str. 1).

Komisija določi način, kako se dajo na voljo ustrezni deli tehnične dokumentacije. Kadar je na voljo digitalni potni list izdelka, se tehnična dokumentacija da na voljo prek njega.

Člen 37

Obveznosti gospodarskih subjektov glede spremljanja in poročanja

1. Komisija pri zahtevi, da proizvajalci, njihovi pooblaščeni zastopniki ali uvozniki dajo na voljo Komisiji informacije o količinah izdelka na podlagi člena 4(6), točka (b), upošteva naslednja merila:

(a) razpoložljivost dokazov o prodoru zadevnega izdelka na trg, ki so potrebni za lažji pregled delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4, ki se uporabljajo za ta izdelek;

(b) potrebo, da se preprečijo nesorazmerna upravna bremena za gospodarske subjekte, zlasti za MSP, ter

(c) koristnost zahtevanih informacij in sorazmernost te zahteve.

Komisija določi časovno obdobje, na katero se nanašajo informacije iz prvega pododstavka. Te informacije se razlikujejo glede na model izdelka.

Komisija določi načine, na katere se dajo na voljo ustrezne informacije, in kako pogosto se te informacije dajo na voljo.

Komisija zagotovi, da se zagotovljene informacije obdelujejo varno in v skladu s pravom Unije.

2. Komisija pri zahtevi, da je izdelek sposoben meriti energijo, ki jo porabi, ali svojo učinkovitost v zvezi z drugimi ustreznimi parametri izdelka, navedenimi v Prilogi I, med uporabo na podlagi člena 4(6), točka (c)(i), upošteva naslednja merila:

(a) koristnost podatkov, pridobljenih med uporabo, za končne uporabnike za razumevanje in upravljanje rabe energije ali učinkovitosti izdelka;

(b) tehnično izvedljivost beleženja podatkov, pridobljenih med uporabo;

(c) potrebo, da se preprečijo nesorazmerna upravna bremena za gospodarske subjekte, zlasti za MSP, ter

(d) potrebo, da se zagotovi, da se ne zbirajo podatki, na podlagi katerih je mogoče identificirati posameznike ali sklepati o njihovem vedenju.

3. Izdelki, za katere velja zahteva, določena na podlagi člena 4(6), točka (c), kadar je to ustrezno, v skladu z merili iz odstavka 2 tega člena beležijo podatke, pridobljene med uporabo, in dajo te podatke na voljo končnim uporabnikom.

4. Komisija pri zahtevi, da proizvajalci, njihovi pooblaščeni zastopniki ali uvozniki zbirajo neosebne podatke, pridobljene med uporabo, iz odstavka 2 tega člena in take podatke sporočijo Komisiji na podlagi člena 4(6), točka (c)(ii), upošteva naslednja merila:

(a) koristnost neosebnih podatkov, pridobljenih med uporabo, za Komisijo pri pregledu zahtev za okoljsko primerno zasnovo ali pomoči organom za nadzor trga s statističnimi informacijami za njihovo analizo na podlagi tveganja, ter

(b) potrebo, da se preprečijo nesorazmerna upravna bremena za gospodarske subjekte, zlasti za MSP.

5. Zahteve iz odstavka 4 lahko vključujejo zlasti:

(a) zbiranje neosebnih podatkov, pridobljenih med uporabo, če je do njih mogoče dostopati na daljavo prek interneta, po izrecnem soglasju končnega uporabnika, da te podatke da na voljo, in

(b) sporočanje teh podatkov Komisiji vsaj enkrat na leto.

Kadar se zahteva poročanje na podlagi točke (b) prvega pododstavka, ti podatki vključujejo identifikacijsko oznako modela, kot je registriran v zbirki podatkov o izdelkih iz člena 12(1) Uredbe (EU) 2017/1369, kadar je na voljo, in splošne geografske informacije o izdelkih, če je to pomembno za njihovo delovanje.

6. Komisija v ustreznem delegiranem aktu določi podrobnosti in obliko za sporočanje neosebnih podatkov, pridobljenih med uporabo, iz odstavka 4.

7. Komisija redno ocenjuje neosebne podatke, pridobljene med uporabo, prejete na podlagi odstavka 4, in po potrebi objavi zbirne nabore podatkov.

Člen 38

Zahteve za akterje v dobavni verigi

Kadar je tako določeno v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, akterji v dobavni verigi:

(a) proizvajalcem, priglašenim organom in pristojnim nacionalnim organom na zahtevo in brezplačno predložijo ustrezne razpoložljive informacije o izdelkih, ki jih dobavljajo ali storitvah, ki jih zagotavljajo;

(b) če informacij iz točke (a) ni, proizvajalcem dovolijo, da ocenijo izdelke, ki jih dobavljajo, ali storitve, ki jih zagotavljajo, in tem proizvajalcem omogočijo dostop do ustreznih dokumentov ali obratov, ter

(c) priglašenim organom in pristojnim nacionalnim organom omogočijo, da preverijo točnost ustreznih informacij, ki se nanašajo na njihove dejavnosti.

POGLAVJE VIII

SKLADNOST IZDELKOV

Člen 39

Preskusne, merilne in računske metode

1. Za namene skladnosti in preverjanja skladnosti z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo se preskusi, meritve in izračuni opravijo z uporabo harmoniziranih standardov ali drugih zanesljivih, natančnih in ponovljivih metod, pri katerih se upošteva splošno priznan najnovejši tehnični razvoj. Te metode morajo izpolnjevati zahteve za preskusne, merilne in računske metode iz ustreznih delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4.

2. Komisija pri določanju zahteve za uporabo digitalnih orodij na podlagi člena 4(6), točka (c)(iii), upošteva naslednji merili:

(a) potrebo po zagotovitvi usklajene uporabe računske metode ter

(b) potrebo, da se čim bolj zmanjša upravno breme za gospodarske subjekte.

Digitalna orodja so gospodarskim subjektom prosto dostopna.

Člen 40

Preprečevanje izogibanja in poslabšanja učinkovitosti

1. Gospodarski subjekti ne smejo s svojim ravnanjem ogroziti skladnosti izdelkov s to uredbo, ne glede na to, ali je to ravnanje pogodbene, komercialne, tehnične ali druge narave.

2. Izdelki, ki spadajo na področje uporabe delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4, se ne smejo dati na trg ali v uporabo, če so zasnovani tako, da spremenijo svoje vedenje ali lastnosti, ko se preskušajo, da bi dosegli ugodnejši rezultat za katere koli parametre izdelka, kot jih urejajo veljavni delegirani akti, sprejeti na podlagi člena 4.

Za namene tega odstavka se izdelki, ki so zasnovani tako, da lahko odkrijejo, da so predmet preskušanja, in v odziv samodejno spremenijo svojo učinkovitost, ter izdelki, ki so vnaprej nastavljeni tako, da v času preskušanja spremenijo svojo učinkovitost, štejejo za izdelke, ki so zasnovani tako, da med preskušanjem spremenijo svoje vedenje ali lastnosti.

3. Gospodarski subjekti, ki dajejo na trg ali v uporabo izdelek, zajet v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, ne smejo predpisati posebnih navodil za preskušanje, ki spreminjajo vedenje ali lastnosti izdelkov, da bi dosegli ugodnejši rezultat za katere koli parametre izdelka, kot jih urejajo veljavni delegirani akti, sprejeti na podlagi člena 4, ki zajemajo izdelke.

Za namene tega odstavka se navodila, ki vodijo do ročne spremembe izdelka pred preskusom, zaradi katere se spremeni učinkovitost izdelka, štejejo za posebna navodila za preskušanje, ki spreminjajo vedenje ali lastnosti izdelka.

4. Izdelki, ki spadajo na področje uporabe delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4, se ne smejo dati na trg ali v uporabo, če so zasnovani tako, da se njihovo vedenje ali lastnosti spremenijo v kratkem obdobju po začetku uporabe izdelka, kar vodi do poslabšanja njihove učinkovitosti v zvezi s katerim koli od parametrov izdelka, kot jih urejajo veljavni delegirani akti, sprejeti na podlagi člena 4, ali njihove funkcionalne učinkovitost z vidika uporabnika.

5. Posodobitve programske ali strojne programske opreme ne smejo voditi v poslabšanje učinkovitosti izdelka za več, kot je sprejemljivo in kot tako določeno v veljavnih delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, v zvezi s katerim koli od parametrov izdelka, kot jih urejajo navedeni delegirani akti, ali funkcionalnih učinkovitosti z vidika uporabnika, kadar se merijo s preskusno metodo, uporabljeno za ugotavljanje skladnosti, razen kadar se stranka pred posodobitvijo izrecno strinja s takim poslabšanjem učinkovitosti. Zaradi zavrnitve posodobitve ne sme priti do spremembe.

Posodobitve programske ali strojne programske opreme v nobenih okoliščinah ne smejo voditi v poslabšanje učinkovitosti iz prvega pododstavka do te mere, da izdelek postane neskladen z zahtevami iz delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4, ki se uporabljajo v času dajanja izdelka na trg ali v uporabo.

Člen 41

Domneva o skladnosti

1. Za preskusne, merilne ali računske metode iz člena 39, ki so v skladu s harmoniziranimi standardi ali njihovimi deli, katerih sklici so bili objavljeni v *Uradnem listu Evropske unije*, se domneva, da so skladne z zahtevami iz navedenega člena ter zahtevami za preskuse, meritve in izračun iz delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4, če te zahteve zajemajo te harmonizirane standarde ali njihove dele.

2. Za digitalne potne liste izdelkov, ki so v skladu s harmoniziranimi standardi ali njihovimi deli, katerih sklici so bili objavljeni v *Uradnem listu Evropske unije*, se domneva, da so skladni z zahtevami, določenimi v členih 10 in 11, če te zahteve zajemajo take harmonizirane standarde ali njihove dele.

3. Za izdelke, ki so v skladu s harmoniziranimi standardi ali njihovimi deli, katerih sklici so bili objavljeni v *Uradnem listu Evropske unije*, se domneva, da so skladni z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, določenimi v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, če te zahteve zajemajo take harmonizirane standarde ali njihove dele.

4. Za izdelke, zajete v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, ki jim je bil podeljen znak EU za okolje na podlagi Uredbe (ES) št. 66/2010, se domneva, da izpolnjujejo zahteve za okoljsko primerno zasnovo iz navedenega delegiranega akta, če so navedene zahteve zajete v merilih za podeljevanje znaka EU za okolje, določenih na podlagi člena 16(2) navedene uredbe.

Člen 42

Skupne specifikacije

1. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi za izdelke, zajete v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, skupne specifikacije, ki zajemajo zahteve za okoljsko primerno zasnovo, bistvene zahteve za digitalne potne liste izdelkov iz členov 10 in 11 ali za preskusne, merilne ali računske metode iz člena 39.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo le, kadar so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) Komisija je na podlagi člena 10(1) Uredbe (EU) št. 1025/2012 od ene ali več evropskih organizacij za standardizacijo zahtevala, da pripravijo harmoniziran standard za zahtevo za okoljsko primerno zasnovo, za bistveno zahtevo za digitalne potne liste izdelkov iz členov 10 in 11 te uredbe ali za preskusno, merilno ali računsko metodo iz člena 39 te uredbe, in:

(i) zahteva ni bila sprejeta,

(ii) harmonizirani standard, ki je bil predmet te zahteve, ni bil predložen v roku, določenem v skladu s členom 10(1) Uredbe (EU) št. 1025/2012, ali

(iii) harmonizirani standard ni skladen z zahtevo ter

(b) v *Uradnem listu Evropske unije* v skladu z Uredbo (EU) št. 1025/2012 ni objavljen noben sklic na harmonizirane standarde za zahtevo za okoljsko primerno zasnovo ali bistveno zahtevo za digitalne potne liste izdelkov iz členov 10 in 11 te uredbe ali za preskusno, merilno ali računsko metodo iz člena 39 te uredbe, in se njegova objava v razumnem roku tudi ne pričakuje.

Izvedbeni akti iz prvega pododstavka tega odstavka se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 73(3).

2. Komisija pred pripravo osnutka izvedbenih aktov odstavka 1 tega člena obvesti odbor iz člena 22 Uredbe (EU) št. 1025/2012, da meni, da so pogoji iz odstavka 1 tega člena izpolnjeni.

3. Komisija pri pripravi osnutka izvedbenih aktov iz odstavka 1 upošteva stališča foruma za okoljsko primerno zasnovo in strokovne skupine držav članic ter vseh drugih ustreznih organov ter se ustrezno posvetuje z vsemi ustreznimi deležniki.

4. Za preskusne, merilne in računske metode iz člena 39, skladne s skupnimi specifikacijami, določenimi v izvedbenih aktih iz odstavka 1 tega člena, ali njihovimi deli, se domneva, da so skladne z zahtevami iz navedenega člena ter zahtevami za preskuse, meritve in izračun iz delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4, če te zahteve zajemajo tako skupno specifikacijo ali njene dele.

5. Za izdelke, ki spadajo na področje uporabe te uredbe in so v skladu s skupnimi specifikacijami, določenimi v izvedbenih aktih iz odstavka 1 tega člena, ali njihovimi deli, se domneva, da so skladni z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, z bistvenimi zahtevami za digitalne potne liste izdelkov iz členov 10 in 11 ali z zahtevami za preskusne, merilne ali računske metode iz člena 39, določenimi v veljavnih delegiranih aktih, sprejetimi na podlagi člena 4, če so te zahteve zajete s skupnimi specifikacijami ali njihovimi deli.

6. Kadar evropska organizacija za standardizacijo sprejme harmonizirani standard in ga predlaga Komisiji, z namenom da se sklic nanj objavi v *Uradnem listu Evropske unije*, Komisija harmonizirani standard oceni v skladu z Uredbo (EU) št. 1025/2012.

Ko so sklici na harmonizirani standard objavljeni v *Uradnem listu Evropske unije*, Komisija razveljavi izvedbene akte iz odstavka 1 ali njihove dele, ki se nanašajo na enake zahteve za okoljsko primerno zasnovo, bistvene zahteve za digitalne potne liste izdelkov ter zahteve za preskusne, merilne ali računske metode.

7. Kadar država članica ali Evropski parlament meni, da skupna specifikacija zahtev za okoljsko primerno zasnovo, bistvenih zahtev za digitalne potne liste izdelkov ter zahteve za preskusne, merilne ali računske metode ne izpolnjuje v celoti, o tem obvesti Komisijo, tako da poda podrobno obrazložitev. Komisija to podrobno obrazložitev oceni in lahko po potrebi spremeni izvedbeni akt, ki določa zadevno skupno specifikacijo.

Člen 43

Ugotavljanje skladnosti

1. Komisija pri določanju veljavnega postopka ugotavljanja skladnosti na podlagi člena 4(5) upošteva naslednja merila:

(a) ali je zadevni modul primeren glede na vrsto izdelka in ustrezne zahteve za okoljsko primerno zasnovo ter sorazmeren z javnim interesom, za katerega si prizadeva;

(b) naravo tveganj, ki jih prinaša izdelek, in obseg, v katerem ugotavljanje skladnosti ustreza naravi in stopnji teh tveganj, ter

(c) v primerih, ko je sodelovanje tretje strani obvezno, potreba proizvajalca, da lahko izbira med zagotavljanjem kakovosti in moduli certifikacije izdelka, kot določa Priloga II k Sklepu št. 768/2008/ES.

2. Po potrebi so evidence in korespondenca v zvezi z ugotavljanjem skladnosti v uradnem jeziku države članice, v kateri ima sedež priglašeni organ, vključen v postopek ugotavljanja skladnosti iz odstavka 1, ali v jeziku, ki je za navedeni organ sprejemljiv.

Člen 44

EU izjava o skladnosti

1. V EU izjavi o skladnosti se navede, da je bilo dokazano izpolnjevanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo, določenih v veljavnih delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, ali pa da velja domneva o skladnosti v skladu s členom 41.

2. EU izjava o skladnosti ima vzorčno strukturo, določeno v Prilogi V, in vsebuje elemente, opredeljene v veljavnem postopku ugotavljanja skladnosti, in sklic na veljavne delegirane akte, sprejete na podlagi člena 4. Izjava se redno posodablja in prevede v jezik ali jezike, ki ga/jih zahteva država članica, v kateri je izdelek dan na trg ali je na njem dostopen.

3. Kadar za izdelek, zajet v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, velja več kot en pravni akt Unije, ki zahteva EU izjavo o skladnosti, se pripravi enotna EU izjava o skladnosti za vse take pravne akte Unije. V tej izjavi se navedejo zadevni pravni akti Unije in sklici na njihove objave. Lahko gre za dokumentacijo, sestavljeno iz ustreznih posameznih izjav EU o skladnosti.

4. Proizvajalec s pripravo EU izjave o skladnosti prevzame odgovornost za skladnost izdelka.

Člen 45

Splošna načela oznake CE

Za oznako CE veljajo splošna načela iz člena 30 Uredbe (ES) št. 765/2008.

Člen 46

Pravila in pogoji za namestitev oznake CE

1. Oznaka CE mora biti vidno, čitljivo in neizbrisno nameščena na izdelek. Kadar to ni mogoče ali ni upravičeno zaradi značilnosti izdelka, se oznaka namesti na embalažo in spremne dokumente.

2. Oznaka CE se namesti, preden se izdelek da na trg ali v uporabo.

3. Če v fazi nadzora proizvodnje izdelka sodeluje priglašeni organ, oznaki CE sledi identifikacijska številka zadevnega priglašenega organa.

Identifikacijsko številko priglašenega organa namesti organ sam ali pa jo v skladu z njegovimi navodili namesti proizvajalec ali njegov pooblaščeni zastopnik.

4. Oznaki CE in po potrebi identifikacijski številki priglašenega organa lahko sledi piktogram ali druga oznaka, ki označuje posebno tveganje ali uporabo.

5. Države članice nadalje razvijajo obstoječe mehanizme, da zagotovijo pravilno uporabo sistema za označevanje z oznako CE, in sprejmejo ustrezne ukrepe v primeru nepravilne uporabe te oznake.

Člen 47

Posebna pravila o oznakah

Komisija pri določanju pravil o oznakah za izdelke, za katere ne veljajo zahteve za oznako CE na podlagi prava Unije, ki navajajo skladnost z veljavnimi zahtevami za okoljsko primerno zasnovo na podlagi člena 4(6), točka (d), upošteva naslednja merila:

(a) potrebo po čim manjšem upravnem bremenu za gospodarske subjekte;

(b) potrebo, da se zagotovi, da obstaja skladnost z drugimi oznakami, ki se uporabljajo za določen izdelek, ter

(c) potrebo po preprečevanju zmede glede pomena in oznak o skladnosti na podlagi drugega prava Unije.

POGLAVJE IX

PRIGLASITEV ORGANOV ZA UGOTAVLJANJE SKLADNOSTI

Člen 48

Priglasitev

Kadar so naloge ugotavljanja skladnosti, ki jih izvajajo tretje osebe, določene v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, države članice Komisiji in drugim državam članicam priglasijo organe, pooblaščene za izvajanje teh nalog.

Člen 49

Priglasitveni organi

1. Države članice določijo priglasitveni organ, ki je pristojen za uvedbo in izvajanje potrebnih postopkov za ocenjevanje in priglasitev organov za ugotavljanje skladnosti ter spremljanje priglašenih organov, vključno z izpolnjevanjem določb člena 54.

2. Države članice lahko odločijo, da ocenjevanje in spremljanje iz odstavka 1 izvaja nacionalni akreditacijski organ v smislu Uredbe (ES) št. 765/2008 in v skladu z njo.

3. Kadar priglasitveni organ za ocenjevanje, priglasitev ali spremljanje iz odstavka 1 tega člena pooblasti organ, ki ni vladni organ, ali mu drugače zaupa opravljanje teh nalog, mora biti navedeni organ pravna oseba in mora smiselno izpolnjevati zahteve iz člena 50. Poleg tega mora imeti tak organ urejeno zavarovanje odgovornosti, ki izhajajo iz njegovih dejavnosti.

4. Priglasitveni organ je v celoti odgovoren za naloge, ki jih izvaja organ iz odstavka 3.

Člen 50

Zahteve v zvezi s priglasitvenimi organi

1. Priglasitveni organ se ustanovi tako, da ne pride do nasprotja interesov z organi za ugotavljanje skladnosti.

2. Priglasitveni organ se organizira ter deluje tako, da zagotavlja objektivnost in nepristranskost svojih dejavnosti.

3. Priglasitveni organ se organizira tako, da vsako odločitev v zvezi s priglasitvijo organa za ugotavljanje skladnosti sprejmejo usposobljene osebe, ki niso tiste, ki so izvedle ocenjevanje.

4. Priglasitveni organ ne sme ponujati ali izvajati nobenih dejavnosti, ki jih izvajajo organi za ugotavljanje skladnosti, ali storitev svetovanja na komercialni ali konkurenčni podlagi.

5. Priglasitveni organ je dolžan varovati zaupnost pridobljenih informacij. Vendar pa si informacije o priglašenih organih na zahtevo izmenjuje s Komisijo, priglasitvenimi organi drugih držav članic in drugimi ustreznimi nacionalnimi organi.

6. Priglasitveni organ oceni samo določen organ za ugotavljanje skladnosti, ki zaprosi za priglasitev, in ne upošteva zmogljivosti ali osebja matičnih ali sestrskih družb. Priglasitveni organ oceni navedeni organ za ugotavljanje skladnosti v zvezi z vsemi ustreznimi zahtevami in nalogami ugotavljanja skladnosti.

7. Priglasitveni organ mora imeti na voljo zadostno število usposobljenega osebja in zadostno financiranje za pravilno izvajanje svojih nalog.

Člen 51

Obveznosti obveščanja o priglasitvenih organih

Države članice obvestijo Komisijo o svojih postopkih za ocenjevanje in priglasitev organov za ugotavljanje skladnosti in spremljanje priglašenih organov ter o vsaki spremembi v zvezi s tem.

Komisija poskrbi, da so navedene informacije javno dostopne.

Člen 52

Zahteve v zvezi s priglašenimi organi

1. Za namene priglasitve mora organ za ugotavljanje skladnosti izpolnjevati zahteve iz odstavkov 2 do 12.

2. Organ za ugotavljanje skladnosti se ustanovi na podlagi nacionalnega prava države članice in je pravna oseba.

3. Organ za ugotavljanje skladnosti je organ tretje strani, neodvisen od organizacije ali izdelka, ki ga ocenjuje. Ne sme imeti poslovnih vezi z organizacijami, ki imajo interes za izdelke, ki jih ocenjuje, zlasti s proizvajalci, njihovimi trgovskimi partnerji in vlagatelji delničarji. To organu za ugotavljanje skladnosti ne preprečuje, da opravlja dejavnosti ugotavljanja skladnosti za konkurenčne proizvajalce.

4. Organ za ugotavljanje skladnosti, njegovo najvišje vodstvo in osebje, odgovorno za izvajanje nalog ugotavljanja skladnosti, ne smejo biti projektanti, proizvajalci, dobavitelji, uvozniki, distributerji, monterji, kupci, lastniki, uporabniki ali vzdrževalci izdelkov, katerih skladnost ugotavljajo, niti zastopniki katere od teh strani. To ne onemogoča uporabe ocenjevanih izdelkov, ki so nujni za delovanje organa za ugotavljanje skladnosti, ali uporabe takih izdelkov za osebne namene.

Organ za ugotavljanje skladnosti, njegovo najvišje vodstvo in osebje, odgovorno za izvajanje nalog ugotavljanja skladnosti, ne smejo biti neposredno vključeni pri zasnovi, proizvodnji ali konstrukciji, trženju, namestitvi, uporabi ali vzdrževanju navedenih izdelkov niti ne smejo zastopati strani, ki sodelujejo pri navedenih dejavnostih. Ne smejo sodelovati pri nobeni

dejavnosti, ki bi lahko vplivala na njihovo neodvisno presojo ali integriteto v zvezi z dejavnostmi ugotavljanja skladnosti, za katere so priglašeni. To velja zlasti za svetovalne storitve.

Organi za ugotavljanje skladnosti zagotovijo, da dejavnosti njihovih matičnih ali sestrskih družb, odvisnih družb ali podizvajalcev ne vplivajo na zaupnost, objektivnost ali nepristranskost njihovih dejavnosti ugotavljanja skladnosti.

Organ za ugotavljanje skladnosti na podizvajalca ali odvisno družbo ne sme prenesti določanja notranjih postopkov, splošnih politik, kodeksov ravnanja ali drugih notranjih pravil ali nadzora nad njimi, dodeljevanja posameznih nalog svojemu osebju ali sprejemanja odločitev o ugotavljanju skladnosti.

5. Organi za ugotavljanje skladnosti in njihovo osebje morajo izvajati dejavnosti za ugotavljanje skladnosti z najvišjo stopnjo profesionalne integritete ter potrebnimi tehničnimi kompetencami na zadevnem področju. Delovati morajo tudi brez pritiskov in spodbud, zlasti finančnih, ki bi lahko vplivali na njihovo presojo ali rezultate njihovih dejavnosti ugotavljanja skladnosti, predvsem v zvezi z osebami ali skupinami oseb, za katere so rezultati navedenih dejavnosti pomembni.

6. Organ za ugotavljanje skladnosti mora biti sposoben izvajati vse naloge ugotavljanja skladnosti, ki so mu dodeljene na podlagi ustreznega delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4, ter za katere je bil priglašen, ne glede na to, ali navedene naloge izvaja sam organ za ugotavljanje skladnosti ali pa se te izvajajo v njegovem imenu in na njegovo odgovornost.

Organ za ugotavljanje skladnosti mora imeti vedno in za vsak postopek ugotavljanja skladnosti ter za vsako vrsto ali kategorijo izdelkov, v zvezi s katerimi je bil priglašen, na voljo:

(a) potrebno osebje s tehničnim znanjem ter zadostnimi in ustreznimi izkušnjami za izvajanje nalog ugotavljanja skladnosti;

(b) potrebne opise postopkov, v skladu s katerimi se izvaja ugotavljanje skladnosti, da se zagotovita preglednost in zmožnost ponovitve navedenih postopkov, vključno z opisom, kako so zadevno osebje, njihov status in naloge ustrezni za naloge ugotavljanja skladnosti, v zvezi s katerimi namerava biti organ priglašen;

(c) ustrezne politike in postopke za razlikovanje med nalogami, ki jih izvaja kot priglašeni organ, in njegovimi drugimi dejavnostmi;

(d) postopke za izvajanje dejavnosti, pri katerih so ustrezno upoštevani velikost podjetja, sektor, v katerem deluje, njegova struktura, stopnja zahtevnosti zadevne tehnologije izdelka ter množična ali serijska narava proizvodnega postopka.

Na razpolago mora imeti sredstva, potrebna za ustrezno izvajanje tehničnih in upravnih nalog, povezanih z dejavnostmi ugotavljanja skladnosti, in dostop do vse potrebne opreme ali prostorov.

7. Osebje, odgovorno za izvajanje dejavnosti ugotavljanja skladnosti:

(a) mora biti dobro tehnično in strokovno usposobljeno, kar zajema vse dejavnosti ugotavljanja skladnosti, za katere je organ za ugotavljanje skladnosti priglašen;

(b) mora zadovoljivo poznati zahteve ugotavljanj skladnosti, ki jih izvaja, in biti ustrezno pooblaščeno za izvajanje teh ugotavljanj skladnosti, kar vključuje tudi ustrezno poznavanje in razumevanje ustrezne zakonodaje, zahtev za preskuse, meritve in izračun, veljavnih harmoniziranih standardov ali skupnih specifikacij in ustreznih določb te uredbe ter delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4;

(c) mora biti usposobljeno za pripravo certifikatov, evidenc in poročil, ki izkazujejo, da so bila ugotavljanja skladnosti izvedena.

8. Osebje, odgovorno za sprejemanje odločitev glede ugotavljanja skladnosti:

(a) mora biti zaposleno pri organu za ugotavljanje skladnosti na podlagi nacionalnega prava priglasitvene države članice;

(b) ne sme imeti morebitnega navzkrižja interesov;

(c) mora biti usposobljeno za preverjanje ugotavljanj skladnosti, ki jih opravijo drugo osebje, zunanji strokovnjaki ali podizvajalci;

(d) njegovo število mora biti zadostno za zagotovitev neprekinjenega poslovanja in doslednega pristopa k ugotavljanju skladnosti.

9. Zagotovljena mora biti nepristranskost organa za ugotavljanje skladnosti ter njegovega najvišjega vodstva in osebja za ugotavljanje skladnosti.

Prejemki najvišjega vodstva in osebja za ugotavljanje skladnosti v organu za ugotavljanje skladnosti ne smejo biti odvisni od števila ali rezultatov opravljenih ocenjevanj.

10. Organi za ugotavljanje skladnosti sklenejo zavarovanje odgovornosti, razen če odgovornost prevzame država v skladu z nacionalnim pravom ali če je država članica sama neposredno odgovorna za ugotavljanje skladnosti.

11. Osebje organa za ugotavljanje skladnosti je dolžno varovati poklicno skrivnost v zvezi z vsemi informacijami, pridobljenimi med izvajanjem nalog ugotavljanja skladnosti na podlagi ustreznih delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4, razen v odnosu do priglasitvenih organov in drugih nacionalnih organov države članice, v kateri izvaja svoje dejavnosti. Lastninske pravice morajo biti zaščitene.

12. Organi za ugotavljanje skladnosti sodelujejo pri ustreznih dejavnostih standardizacije ali zagotovijo, da je njihovo osebje za ugotavljanje skladnosti obveščeno o teh dejavnostih, ter upoštevajo ustrezne smernice in priporočila, ki jih izdajo pristojni tehnični odbori evropskih organov za standardizacijo.

Člen 53

Domneva o skladnosti organov za ugotavljanje skladnosti

Kadar organ za ugotavljanje skladnosti dokaže svojo skladnost z merili, določenimi v ustreznih harmoniziranih standardih ali njihovih delih, katerih sklici so bili objavljeni v *Uradnem listu Evropske unije*, se šteje, da izpolnjuje zahteve iz člena 52, če ustrezni harmonizirani standardi zajemajo navedene zahteve.

Člen 54

Odvisne družbe in podizvajalci priglašenih organov

1. Kadar priglašeni organ za določene naloge, povezane z ugotavljanjem skladnosti, sklene pogodbo s podizvajalcem ali jih prenese na odvisno družbo, zagotovi, da podizvajalec ali odvisna družba izpolnjuje zahteve iz člena 52, ter o tem ustrezno obvesti priglasitveni organ.

2. Priglašeni organi so v celoti odgovorni za naloge, ki jih izvajajo podizvajalci ali odvisne družbe, ne glede na to, kje imajo ti podizvajalci ali te odvisne družbe sedež.

3. Dejavnosti se lahko prenesejo na podizvajalca ali odvisno družbo samo, če stranka s tem soglaša.

4. Priglašeni organi hranijo ter omogočajo priglasitvenemu organu dostop do zadevnih dokumentov v zvezi z ocenjevanjem in spremljanjem usposobljenosti podizvajalca ali odvisne družbe ter nalogami, ki jih izvaja na podlagi ustreznih delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4.

Člen 55

Zahtevek za priglasitev

1. Organ za ugotavljanje skladnosti vloži zahtevek za priglasitev pri priglasitvenemu organu države članice, v kateri ima sedež.

2. Navedenemu zahtevku se priložijo opis dejavnosti ocenjevanja skladnosti ter opis modula ali modulov za ocenjevanje skladnosti in izdelka ali izdelkov, za katere naj bi bil navedeni organ po lastnih trditvah usposobljen, ter certifikat o akreditaciji, ki ga izda nacionalni akreditacijski organ in ki potrjuje, da organ za ugotavljanje skladnosti izpolnjuje zahteve iz člena 52. Certifikat o akreditaciji se nanaša samo na točno določen pravni organ, ki vloži zahtevek za priglasitev, ter poleg na ustreznih harmoniziranih standardih temelji na specifičnih zahtevah in nalogah ugotavljanja skladnosti, določenih v ustreznem delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4.

3. Kadar zadevni organ za ugotavljanje skladnosti ne more predložiti certifikata o akreditaciji, priglasitvenemu organu predloži vsa dokumentarna dokazila, potrebna za preverjanje, priznavanje in redno spremljanje njegove skladnosti z zahtevami iz člena 52.

Člen 56

Postopek priglasitve

1. Priglasitveni organi lahko priglasijo samo tiste organe za ugotavljanje skladnosti, ki izpolnjujejo zahteve iz člena 52.

2. Priglasitveni organi Komisijo in ostale države članice obveščajo prek elektronskega orodja za priglasitev, ki ga je razvila in ga upravlja Komisija.

3. Priglasitev vključuje vse podrobnosti o dejavnostih ugotavljanja skladnosti, modulu ali modulih za ugotavljanje skladnosti in zadevnem izdelku ali izdelkih ter ustrezno potrdilo o usposobljenosti.

4. Kadar priglasitev ne temelji na certifikatu o akreditaciji iz člena 55(2), priglasitveni organ Komisiji in drugim državam članicam predloži dokumentarna dokazila, ki potrjujejo usposobljenost organa za ugotavljanje skladnosti in vzpostavljene ureditve, s čimer se zagotovi, da bo organ pod rednim nadzorom in bo stalno izpolnjeval zahteve iz člena 52.

5. Zadevni organ za ugotavljanje skladnosti lahko izvaja dejavnosti priglašenega organa, če Komisija ali ostale države članice ne podajo ugovora v dveh tednih od priglasitve, pri kateri se uporablja certifikat o akreditaciji, ali v dveh mesecih od priglasitve, pri kateri se akreditacija ne uporablja.

Samo tak organ se šteje za priglašeni organ za namene te uredbe.

6. Priglasitev začne veljati dan po tem, ko Komisija organ vključi na seznam priglašenih organov iz člena 57(2).

Zadevni organ lahko izvaja dejavnosti priglašenega organa šele po tem, ko priglasitev postane veljavna.

Komisija priglasitve ne objavi, če je seznanjena ali izve, da zadevni priglašeni organ ne izpolnjuje zahtev iz člena 52.

7. Komisija in druge države članice se uradno obvestijo o vseh nadaljnjih pomembnih spremembah priglasitve.

Člen 57

Identifikacijske številke in seznami priglašenih organov

1. Komisija priglašenemu organu dodeli identifikacijsko številko.

Dodeli mu samo eno tako številko, tudi kadar je organ priglašen na podlagi več aktov Unije.

2. Komisija javno objavi seznam organov, priglašenih na podlagi te uredbe, vključno z identifikacijskimi številkami, ki so jim bile dodeljene, in dejavnostmi, za katere so bili priglašeni.

Komisija zagotovi redno posodabljanje navedenega seznama.

Člen 58

Spremembe priglasitev

1. Kadar priglasitveni organ ugotovi ali je obveščen, da priglašeni organ ne izpolnjuje več zahtev iz člena 52 ali ne izpolnjuje svojih obveznosti, omeji, začasno prekliče ali odvzame priglasitev, kakor je ustrezno glede na resnost neizpolnjevanja navedenih zahtev ali nespoštovanja navedenih obveznosti. O tem takoj ustrezno obvesti Komisijo in druge države članice.

2. V primeru omejitve, začasnega preklica ali odvzema priglasitve ali kadar je priglašeni organ prenehal opravljati dejavnost, država članica priglasiteljica sprejme ustrezne ukrepe za zagotovitev, da spise tega organa obravnava drug priglašeni organ ali da so na voljo pristojnim priglasitvenim organom in organom za nadzor trga na njihovo zahtevo.

Člen 59

Izpodbijanje usposobljenosti priglašenih organov

1. Komisija razišče vse primere, v katerih dvomi oziroma je bila opozorjena na dvom v usposobljenost priglašenega organa ali v to, da še naprej izpolnjuje zahteve in obveznosti, ki veljajo zanj.

2. Država članica priglasiteljica Komisiji na zahtevo predloži vse informacije v zvezi s podlago za priglasitev ali z vzdrževanjem usposobljenosti zadevnega organa.

3. Komisija zagotovi, da se vse občutljive informacije, pridobljene med preiskavami, obravnavajo zaupno.

4. Kadar Komisija ugotovi, da priglašeni organ ne izpolnjuje ali ne izpolnjuje več zahtev za priglasitev, o tem obvesti državo članico priglasiteljico in od nje zahteva, da sprejme potrebne korektivne ukrepe, po potrebi tudi z odvzemom priglasitve.

Komisija seznam priglašenih organov iz člena 57(2) posodobi v dveh tednih od priglasitve korektivnih ukrepov, ki so jih sprejele države članice priglasiteljice v skladu s prvim pododstavkom tega odstavka.

Člen 60

Operativne obveznosti priglašenih organov

1. Priglašeni organi izvajajo ugotavljanje skladnosti v skladu s postopki za ugotavljanje skladnosti, določenimi v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4.

2. Ugotavljanja skladnosti se izvajajo ob upoštevanju sorazmernosti, tako da se prepreči nepotrebna obremenitev gospodarskih subjektov. Priglašeni organi pri izvajanju svojih dejavnosti upoštevajo velikost podjetja, sektor, v katerem deluje, in njegovo strukturo, stopnjo zahtevnosti zadevne tehnologije izdelka ter množično ali serijsko naravo proizvodnega postopka.

Pri tem spoštujejo stopnjo natančnosti in raven varstva, ki se zahtevata za skladnost izdelka z ustreznimi zahtevami.

3. Kadar priglašeni organ ugotovi, da proizvajalec ne izpolnjuje ustreznih zahtev ali ustreznih harmoniziranih standardov, skupnih specifikacij ali drugih tehničnih specifikacij, od tega proizvajalca zahteva, da sprejme ustrezne korektivne ukrepe glede na končno ugotavljanje skladnosti, razen če pomanjkljivosti ni mogoče odpraviti, v tem primeru pa ne izda certifikata ali odločbe o odobritvi.

4. Kadar priglašeni organ med spremljanjem skladnosti po izdaji certifikata v skladu s postopki za ugotavljanje skladnosti, določenimi v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, ali po izdaji odločbe o odobritvi ugotovi, da izdelek ali proizvajalec ni skladen ali ni več skladen, od proizvajalca zahteva, da sprejme ustrezne korektivne ukrepe, in po potrebi začasno prekliče ali odvzame certifikat ali odločbo o odobritvi.

5. Kadar korektivni ukrepi niso sprejeti ali nimajo zahtevanega učinka, priglašeni organ po potrebi omeji, začasno prekliče ali odvzame vse certifikate oziroma odločbe o odobritvi.

Člen 61

Obveznosti priglašenih organov glede obveščanja

1. Priglašeni organi obveščajo priglasitveni organ:

(a) o vsaki zavrnitvi, omejitvi, začasnem preklicu ali odvzemu certifikata;

(b) o vseh okoliščinah, ki vplivajo na področje uporabe priglasitve in pogoje za priglasitev;

(c) o vsaki zahtevi po informacijah v zvezi z dejavnostmi ugotavljanja skladnosti, ki so jo prejeli od organov za nadzor trga;

(d) o dejavnostih ugotavljanja skladnosti, izvedenih v okviru njihove priglasitve, in o kakršnih koli drugih izvedenih dejavnostih, vključno s čezmejnimi dejavnostmi in sklepanjem pogodb s podizvajalci, če je to zahtevano.

2. Priglašeni organi drugim organom, priglašenim na podlagi te uredbe, ki izvajajo podobne dejavnosti ugotavljanja skladnosti, ki zajemajo isto skupino izdelkov, zagotovijo ustrezne informacije o vprašanjih v zvezi z negativnimi rezultati ugotavljanja skladnosti, na zahtevo pa tudi s pozitivnimi rezultati ugotavljanja skladnosti.

3. Kadar Komisija ali organ za nadzor trga države članice predloži zahtevek priglašenemu organu s sedežem na ozemlju druge države članice v zvezi z ugotavljanjem skladnosti, ki ga je opravil ta priglašeni organ, priglašeni organ pošlje izvod tega zahtevka priglasitvenemu organu te druge države članice. Zadevni priglašeni organ odgovori na zahtevo brez odlašanja in najpozneje v 15 dneh. Priglasitveni organ zagotovi, da take zahtevke reši priglašeni organ.

4. Priglašeni organi, kadar imajo ali prejmejo naslednje dokaze, opozorijo in posredujejo te dokaze ustreznemu organu za nadzor trga ali priglasitvenemu organu, kakor je ustrezno:

(a) da drugi priglašeni organ ne izpolnjuje zahtev iz člena 52 ali svojih obveznosti;

(b) da izdelek, dan na trg, ne izpolnjuje zahtev za okoljsko primerno zasnovo, določenih v veljavnih delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, ali

(c) da izdelek, ki je dan na trg, zaradi svojega fizičnega stanja lahko povzroči resno tveganje.

Člen 62

Izmenjava izkušenj

Komisija organizira izmenjavo izkušenj med organi držav članic, ki so pristojni za politiko priglasitev.

Člen 63

Usklajevanje priglašenih organov

1. Komisija zagotovi, da se vzpostavita ustrezno usklajevanje in sodelovanje med organi, priglašenimi na podlagi te uredbo, ter njuno pravilno izvajanje v obliki skupine ali skupin priglašenih organov, po potrebi vključno s skupinami organov, priglašenimi na podlagi istega delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4, ali v zvezi s podobnimi nalogami ugotavljanja skladnosti.

Priglašeni organi sodelujejo pri delu katere koli ustrezne skupine, neposredno ali prek pooblaščenih predstavnikov.

2. Priglašeni organi kot splošne smernice uporabljajo vse ustrezne dokumente, pripravljene na podlagi dela skupin iz odstavka 1.

3. Cilj usklajevanja in sodelovanja v skupinah iz odstavka 1 je zagotoviti usklajeno uporabo te uredbe in delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4. Pri tem te skupine upoštevajo ustrezne smernice in priporočila, ki jih izdajo pristojni tehnični odbori evropskih organov za standardizacijo.

POGLAVJE X

SPODBUDE

Člen 64

Spodbude držav članic

1. Kadar države članice zagotavljajo spodbude za izdelke, zajete v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, so te spodbude usmerjene na najvišja dva razreda učinkovitosti, v katerih so na voljo izdelki na ravni Unije, ali po potrebi na izdelke z znakom EU za okolje.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 tega člena se v primeru, ko države članice zagotovijo spodbude za izdelke ali pnevmatike, povezane z energijo, zajete v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, za katere veljajo tudi zahteve za označevanje energetske učinkovitosti ali učinkovitosti goriva, uporablja člen 7(2) Uredbe (EU) 2017/1369 oziroma člen 11 Uredbe (EU) 2020/740.

Člen 65

Zelena javna naročila

1. Javni naročniki in naročniki v skladu z Direktivo 2014/24/EU ali 2014/25/EU oddajo javna naročila, ki izpolnjujejo minimalne zahteve, določene na podlagi odstavka 2 tega člena, za nakup izdelkov, zajetih v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, ali za dela ali storitve, kadar se ti izdelki uporabljajo za dejavnosti, ki so predmet teh naročil (v nadaljnjem besedilu: minimalne zahteve).

2. Minimalne zahteve se po potrebi določijo, da bi spodbudili ponudbo in povpraševanje po okoljsko trajnostnih izdelkih, zajetih v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, ob upoštevanju vrednosti in obsega javnih naročil, oddanih za ustrezne skupine izdelkov, ter ekonomske izvedljivosti, da javni naročniki in naročniki kupijo okoljsko bolj trajnostne izdelke brez nesorazmernih stroškov.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo. da z izvedbenimi akti določi minimalne zahteve v obliki tehničnih specifikacij, meril za oddajo naročila, pogojev za izvedbo naročila ali ciljev.

Minimalne zahteve se določijo v zvezi z vidiki izdelkov, obravnavanimi v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, ki se uporabljajo za zadevne skupine izdelkov, kot je ustrezno za te skupine izdelkov.

Minimalne zahteve temeljijo na dveh najvišjih razredih učinkovitosti, najvišjih ocenah ali, če niso na voljo, na najboljših možnih ravneh učinkovitosti, kot so določene v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, ki se uporablja za zadevne skupine izdelkov.

Merilom za dodelitev v postopku dodeljevanja je, kadar je primerno, dodeljen minimalni ponder od 15 % do 30 %, kar jim omogoča, da pomembno vplivajo na izid razpisnega postopka, ki daje prednost izbiri okoljsko najbolj trajnostnih izdelkov.

Cilji na letni ali večletni osnovi določijo, da najmanj 50 % javnih naročil, izvedenih na ravni javnih naročnikov ali naročnikov ali na skupni nacionalni ravni, predstavljajo najbolj trajnostni izdelki iz četrtega pododstavka.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 73(3).

POGLAVJE XI

NADZOR TRGA

Člen 66

Načrtovane dejavnosti za nadzor trga

1. Vsaka država članica v nacionalno strategijo za nadzor trga iz člena 13 Uredbe (EU) 2019/1020 vključi poglavje o načrtovanih dejavnostih za nadzor trga, da se zagotovi, da se v zvezi s to uredbo in delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi člena 4 te uredbe, v ustreznem obsegu opravijo ustrezni pregledi, po potrebi vključno s fizičnimi in laboratorijskimi pregledi.

Poglavje iz prvega pododstavka vključuje vsaj:

(a) izdelke ali zahteve, opredeljene kot prednostne naloge za nadzor trga, ob upoštevanju skupnih prednostnih nalog, ki jih je opredelila skupina za upravno koordinacijo (v nadaljnjem besedilu: skupina ADCO), ustanovljena na podlagi člena 30(2) Uredbe (EU) 2019/1020, v skladu s členom 68(1), točka (a), in opredeljenih v poročilih na podlagi člena 67(2);

(b) dejavnosti nadzora trga, načrtovane za zmanjšanje ali odpravo neskladnosti za tiste izdelke ali zahteve, ki so opredeljene kot prednostne, vključno z naravo pregledov, ki jih je treba opraviti v obdobju, ki ga zajema nacionalna strategija za nadzor trga.

2. Prednostne naloge za nadzor trga iz odstavka 1, točka (a), se opredelijo na podlagi objektivnih meril, ki vključujejo:

(a) ravni neskladnosti, ugotovljene na trgu, za katerega je pristojen organ za nadzor trga;

(b) vplive neskladnosti na okolje;

(c) kadar je na voljo, število pritožb, prejetih od končnih uporabnikov in potrošniških organizacij, ali druge informacije, ki jih prejmejo od gospodarskih subjektov ali medijev;

(d) število zadevnih izdelkov na voljo na trgu, za katerega je pristojen organ za nadzor trga, ter

(e) število zadevnih gospodarskih subjektov, dejavnih na trgu, za katerega je pristojen organ za nadzor trga.

3. Za kategorije izdelkov, za katere je bilo ugotovljeno, da predstavljajo visoko tveganje neskladnosti, pregledi iz odstavka 1 po potrebi vključujejo fizične in laboratorijske preglede na podlagi ustreznih vzorcev.

Organi za nadzor trga imajo pravico, da v primeru neskladnosti z delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi člena 4, od odgovornega gospodarskega subjekta zahtevajo povračilo stroškov za pregled dokumentacije in fizične preskuse izdelkov.

Člen 67

Poročanje in primerjalna analiza

1. Organi za nadzor trga v informacijski in komunikacijski sistem iz člena 34 Uredbe (EU) 2019/1020 vnesejo informacije o naravi in resnosti kazni, naloženih v zvezi z neskladnostjo s to uredbo.

2. Komisija vsaka štiri leta do 30. junija pripravi poročilo na podlagi informacij, ki jih v informacijski in komunikacijski sistem iz člena 34 Uredbe (EU) 2019/1020 vnesejo organi za nadzor trga.

Poročilo vključuje:

(a) informacije o naravi in številu pregledov, ki so jih organi za nadzor trga opravili v predhodnih štirih koledarskih letih na podlagi člena 34(4) in (5) Uredbe (EU) 2019/1020;

(b) informacije o ugotovljenih ravneh neskladnosti ter o naravi in resnosti naloženih kazni za predhodna štiri koledarska leta v zvezi z izdelki, zajetimi v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4 te uredbe;

(c) primerjavo informacij iz točk (a) in (b) tega odstavka z dejavnostmi, načrtovanimi v okviru oddelka o dejavnostih za nadzor trga, pripravljenih na podlagi člena 66(1);

(d) okvirna referenčna merila za organe za nadzor trga v zvezi s pogostostjo pregledov ter naravo in resnostjo naloženih kazni;

(e) seznam prednostnih nalog za organe za nadzor trga v zvezi z izdelki in zahtevami.

3. Komisija objavi poročilo iz odstavka 2 tega člena v informacijskem in komunikacijskem sistemu iz člena 34 Uredbe (EU) 2019/1020 ter ga da na voljo javnosti. Prvo od teh poročil objavi do 19. julija 2028.

Člen 68

Usklajevanje in podpora za nadzor trga

1. Za namene te uredbe se skupina ADCO sestaja redno in po potrebi na obrazloženo zahtevo Komisije ali dveh ali več sodelujočih organov za nadzor trga.

Pri izvajanju svojih nalog iz člena 32 Uredbe (EU) 2019/1020 skupina ADCO podpira izvajanje poglavja o dejavnostih za nadzor trga, pripravljenega na podlagi člena 66(1), in opredeli:

(a) skupne prednostne naloge za nadzor trga iz člena 66(1), točka (a), ki temeljijo na objektivnih merilih iz člena 66(2);

(b) prednostne naloge za podporo Unije na podlagi odstavka 2;

(c) zahteve iz delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4, ki se različno uporabljajo ali razlagajo, in ki bi se morale prednostno obravnavati pri organizaciji skupnih programov usposabljanj ali sprejetju smernic na podlagi odstavka 2 tega člena.

2. Komisija na podlagi prednostnih nalog, ki jih določi skupina ADCO:

(a) organizira skupne projekte za nadzor trga in preskušanje na področjih skupnega interesa;

(b) organizira skupne naložbe v zmogljivosti za nadzor trga, vključno z opremo in orodji informacijske tehnologije;

(c) organizira skupne programe usposabljanj za osebje organov za nadzor trga, carinskih organov, priglasitvenih organov in priglašenih organov, vključno s programi o pravilni razlagi in uporabi zahtev iz delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4, ter metodah in tehnikah, pomembnih za uporabo ali preverjanje skladnosti s temi zahtevami;

(d) pripravi smernice za uporabo in izvrševanje zahtev iz delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4, vključno s skupnimi praksami in metodologijami za učinkovit nadzor trga;

(e) se po potrebi posvetuje z deležniki in strokovnjaki.

Unija po potrebi financira ukrepe iz prvega pododstavka, točke (a), (b) in (c).

3. Komisija zagotovi tehnično in logistično podporo za zagotovitev, da skupina ADCO izpolnjuje svoje naloge iz tega člena in člena 32 Uredbe (EU) 2019/1020, kadar so te naloge povezane s to uredbo.

POGLAVJE XII

ZAŠČITNI POSTOPKI

Člen 69

Postopek za obravnavo izdelkov, ki predstavljajo tveganje, na nacionalni ravni

1. Kadar organi za nadzor trga upravičeno domnevajo, da izdelek, zajet v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4, predstavlja tveganje, izvedejo oceno, ki zajema vse zahteve, ki se nanašajo na tveganje in so določene v tej uredbi ali navedenem delegiranem aktu.

Kadar organi za nadzor trga med navedenim ocenjevanjem ugotovijo, da izdelek ni skladen z zahtevami iz te uredbe ali veljavnih delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 4, od zadevnega gospodarskega subjekta nemudoma zahtevajo, naj v razumnem roku, ki ga določijo organi za nadzor trga, sprejme ustrezen in sorazmeren korektiven ukrep, ki ustreza naravi in, kadar je ustrezno, stopnji neskladnosti, da se neskladnost odpravi. Ta korektivni ukrep lahko med drugim vključuje ukrepe iz člena 16(3) Uredbe (EU) 2019/1020.

Organi za nadzor trga o tem ustrezno obvestijo zadevni priglašeni organ.

2. Kadar organi za nadzor trga menijo, da neskladnost ni omejena na njihovo nacionalno ozemlje, Komisijo in druge države članice obvestijo o rezultatih ocenjevanja in korektivnem ukrepu, ki ga zahtevajo od gospodarskega subjekta.

3. Ustrezni gospodarski subjekt mora zagotoviti sprejetje vseh ustreznih korektivnih ukrepov glede vseh zadevnih izdelkov, katerih dostopnost je omogočil na trgu po vsej Uniji.

4. Kadar zadevni gospodarski subjekt v roku iz odstavka 1, drugi pododstavek, ne sprejme korektivnega ukrepa ali neskladnost ne preneha, organi za nadzor trga sprejmejo vse ustrezne začasne ukrepe za prepoved ali omejitev dostopnosti zadevnega izdelka na nacionalnem trgu, umik izdelka s tega trga ali njegov odpoklic.

Komisijo in druge države članice nemudoma obvestijo o takih ukrepih.

5. Informacije, ki se zagotovijo Komisiji in drugim državam članicam na podlagi odstavka 4 tega člena, se sporočijo prek informacijskega in komunikacijskega sistema iz člena 34 Uredbe (EU) 2019/1020 ter vsebujejo vse razpoložljive podrobnosti, še zlasti podatke, potrebne za identifikacijo neskladnega izdelka, poreklo izdelka, vrsto domnevne in dejanske neskladnosti ter vrsto in trajanje sprejetih nacionalnih ukrepov kakor tudi argumente zadevnega gospodarskega subjekta. Organi za nadzor trga navedejo, ali je neskladnost posledica:

(a) dejstva, da izdelek ne izpolnjuje zahtev iz ustreznega delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4 te uredbe, ali

(b) pomanjkljivosti harmoniziranih standardov ali skupnih specifikacij iz členov 41 in 42 te uredbe, na katerih temelji domneva o skladnosti.

6. Države članice, razen države članice, ki je začela postopek, Komisijo in druge države članice brez odlašanja obvestijo o vseh sprejetih ukrepih in vseh dodatnih razpoložljivih informacijah v zvezi z neskladnostjo zadevnega izdelka oziroma o svojih ugovorih, če se s priglašenim nacionalnim ukrepom ne strinjajo.

7. Kadar države članice ali Komisija v treh mesecih po prejemu informacij iz odstavka 4 ne podajo ugovora zoper začasni ukrep, ki ga je sprejela posamezna država članica, se šteje, da je ukrep upravičen. S tem začasnim ukrepom se lahko določi obdobje, ki ni trimesečno, da se upoštevajo posebnosti zadevnih izdelkov ali zahtev.

8. Države članice zagotovijo takojšnje sprejetje ustreznih omejevalnih ukrepov v zvezi z zadevnim izdelkom, kot je umik izdelka s trga.

Člen 70

Zaščitni postopek Unije

1. Kadar so po zaključku postopka iz člena 69(3) in (4) podani ugovori zoper ukrep države članice ali kadar Komisija meni, da je nacionalni ukrep v nasprotju s pravom Unije, Komisija nemudoma začne posvetovanja z državami članicami in zadevnim gospodarskim subjektom oziroma subjekti ter oceni nacionalni ukrep. Komisija na podlagi rezultatov navedenega ocenjevanja z izvedbenim aktom odloči, ali je nacionalni ukrep upravičen ali ne.

Navedeni izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 73(3).

Komisija svoj sklep naslovi na vse države članice ter ga nemudoma sporoči državam članicam in zadevnemu gospodarskemu subjektu oziroma subjektom.

2. Če se ugotovi, da je nacionalni ukrep upravičen, vse države članice sprejmejo ukrepe, potrebne za umik neskladnega izdelka s svojega trga, in o tem ustrezno obvestijo Komisijo.

Če se ugotovi, da je nacionalni ukrep neupravičen, zadevna država članica ukrep umakne.

3. Kadar se ugotovi, da je nacionalni ukrep upravičen, izdelek pa ni skladen zaradi pomanjkljivosti harmoniziranih standardov iz člena 41 te uredbe, Komisija uporabi postopek iz člena 11 Uredbe (EU) št. 1025/2012.

4. Kadar se ugotovi, da je nacionalni ukrep upravičen, izdelek pa ni skladen zaradi pomanjkljivosti skupnih specifikacij iz člena 42, Komisija nemudoma sprejme izvedbene akte, s katerimi spremeni ali razveljavi zadevne skupne specifikacije.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 73(3).

Člen 71

Formalna neskladnost

1. Država članica od gospodarskega subjekta zahteva, naj neskladnost odpravi, če ugotovi enega od naslednjih dejstev:

(a) oznaka CE je bila nameščena v nasprotju s členom 30 Uredbe (ES) št. 765/2008 ali členom 46 te uredbe;

(b) oznaka CE ni bila nameščena;

(c) identifikacijska številka priglašenega organa je bila nameščena v nasprotju s členom 46 ali ni bila nameščena, kadar je to potrebno;

(d) EU izjava o skladnosti ni pripravljena;

(e) EU izjava o skladnosti ni pravilno pripravljena;

(f) tehnična dokumentacija ni na voljo, ni popolna ali vsebuje napake;

(g) informacije iz člena 27(6) ali člena 29(3) manjkajo, so napačne ali nepopolne;

(h) katera koli od drugih upravnih zahtev iz člena 27 ali člena 29 ali iz veljavnega delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4, ni izpolnjena.

2. Kadar se neskladnost iz odstavka 1 nadaljuje, zadevna država članica sprejme vse ustrezne ukrepe za omejitev ali prepoved dostopnosti izdelka na trgu ali pa zagotovi njegov odpoklic ali umik s trga.

POGLAVJE XIII

PRENESENA POOBLASTILA IN POSTOPEK V ODBORU

Člen 72

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 4, člena 10(1), drugi pododstavek, člena 11, tretji pododstavek, člena 12(4) ter člena 25(3) in (5) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 18. julija 2024. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Prenos pooblastila iz člena 4, člena 10(1), drugi pododstavek, člena 11, tretji pododstavek, člena 12(4) in člena 25(3) in (5) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 4, člena 10(1), drugi pododstavek, člena 11, tretji pododstavek, člena 12(4) in člena 25(3) ali (5), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 73

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

POGLAVJE XIV

KONČNE DOLOČBE

Člen 74

Kazni

1. Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te kazni izvajajo. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Države članice o teh pravilih in ukrepih uradno obvestijo Komisijo brez odlašanja in jo brez odlašanja uradno obvestijo o vsakršni naknadni spremembi, ki nanje vpliva.

2. Države članice zagotovijo, da se pri kaznih iz tega člena ustrezno upošteva naslednje, kot je primerno:

(a) naravo, težo in trajanje kršitve;

(b) kadar je primerno, ali je kršitev naklepna ali posledica malomarnosti;

(c) finančno stanje fizične ali pravne osebe, odgovorne za kršitev;

(d) ekonomsko korist, ki jo je fizična ali pravna oseba, odgovorna za kršitev, s tem pridobila, če jo je mogoče določiti;

(e) okoljsko škodo zaradi kršitve;

(f) morebitne ukrepe, ki jih je sprejela fizična ali pravna oseba, odgovorna za kršitev, za ublažitev ali odpravo povzročene škode;

(g) ali je kršitev enkratna ali ponavljajoča;

(h) kakršne kole druge obteževalne ali olajševalne okoliščine v zvezi s primerom.

3. Države članice morajo imeti možnost, da v primeru kršitev te uredbe naložijo vsaj naslednje kazni:

(a) denarne kazni;

(b) časovno omejeno izključitev iz postopkov za oddajo javnega naročila.

Člen 75

Spremljanje in ocena

1. Komisija med pripravo ustreznih pripravljalnih dokumentov za posodobitev delovnega načrta v skladu s členom 18 (3) pripravi poročilo o zahtevah za okoljsko primerno zasnovo, da bi spremljala izboljšave okoljske trajnostnosti in krožnosti izdelkov, zajetih v uredbi.

2. Komisija do 19. julija 2030 in nato vsakih šest let izvede oceno te uredbe in njenega prispevka k delovanju notranjega trga, vključno glede sektorja ponovne uporabe in obnove, vozil iz člena 1(2), točka (h), in obveznosti iz poglavja VI, zlasti izjeme za mala in mikropodjetja, ter k izboljšanju okoljske trajnostnosti izdelkov. Kot del te ocene Komisija oceni izvedljivost vključitve samodejne prilagoditve zahtev za okoljsko primerno zasnovo na podlagi izboljšanja učinkovitosti izdelkov v izdelke, ki se dajejo na trg. Komisija predloži poročilo o glavnih ugotovitvah iz njene ocene Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru ter Odboru regij in ga javno objavi.

3. Države članice Komisiji predložijo potrebne informacije za pripravo poročil iz odstavkov 1 in 2.

4. Komisija do 19. julija 2028 oceni morebitne koristi vključitve zahtev glede socialne trajnostnosti v področje uporabe te uredbe. Komisija predloži poročilo o glavnih ugotovitvah iz njene ocene Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru ter Odboru regij in ga javno objavi.

5. Kadar je to primerno, Komisija poročilom iz odstavkov 2 in 4 priloži zakonodajni predlog za spremembo ustreznih določb te uredbe.

Člen 76

Pravna sredstva potrošnikov

V primeru neskladnosti izdelka z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, določenimi v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, so za škodo, ki jo utrpi potrošnik, odgovorni naslednji gospodarski subjekti:

(a) proizvajalec ali,

(b) če proizvajalec nima sedeža v Uniji in brez poseganja v njegovo lastno odgovornost, uvoznik ali pooblaščeni zastopnik proizvajalca, ali,

(c) če uvoznik nima sedeža v Uniji ali ni pooblaščenega zastopnika proizvajalca, ponudnik storitev odpremnih skladišč.

Odgovornost teh gospodarskih subjektov za škodo ne posega v uporabo drugih pravnih sredstev, ki so potrošnikom na voljo na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava.

Člen 77

Sprememba Direktive (EU) 2020/1828

Točka 27 Priloge I k Uredbi (EU) 2020/1828 se nadomesti z naslednjim:

„(27) Uredba (EU) 2024/1726 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o vzpostavitvi okvira za določitev zahtev za okoljsko primerno zasnovo za trajnostne izdelke, spremembi Direktive (EU) 2020/1828 in Uredbe (EU) 2023/1542 ter razveljavitvi Direktive 2009/125/ES (UL L, 2024/1726, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1726/oj).“.

Člen 78

Sprememba Uredbe (EU) 2023/1542

V členu 77 Uredbe (EU) 2023/1542 se doda naslednji odstavek:

„10. Gospodarski subjekt, ki daje baterijo na trg ali v uporabo, naloži edinstveno identifikacijsko oznako v register iz člena 13(1) Uredbe (EU) 2024/1726 Evropskega parlamenta in Sveta (*).

(*) Uredba (EU) 2024/1726 Evropskega parlamenta in Sveta 13. junija 2024 o vzpostavitvi okvira za določitev zahtev za okoljsko primerno zasnovo za trajnostne izdelke, spremembi Direktive (EU) 2020/1828 in Uredbe (EU) 2023/1542 ter razveljavitvi Direktive 2009/125/ES (UL L, 2024/1726, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1726/oj).“.

Člen 79

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Direktiva 2009/125/ES se razveljavi z učinkom od 18. julija 2024, razen:

(a) členov 1 in 2, člena 8(2), členov 11, 14, 15, 18 in 19 ter prilog I, II IV, V in VII k Direktivi 2009/125/ES v različici, ki se uporablja 17. julija 2024, ki se namesto členov 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 19 in 20 in prilog I, II, III in IV te uredbe še naprej uporabljajo:

(i) do 31. decembra 2026 za fotovoltaične panele, grelnike prostorov in kombinirane grelnike, grelnike vode, lokalne grelnike prostorov na trdno gorivo, klimatske naprave, vključno s toplotnimi črpalkami zrak-zrak in komfortnimi ventilatorji, kotle na trdno gorivo, prezračevalne enote izdelkov za toplozračno ogrevanje in izdelkov za hlajenje, sesalnike, kuhalne aparate, vodne črpalke, industrijske ventilatorje, obtočne črpalke, zunanje napajalnike, računalnike, strežnike in izdelke za shranjevanje podatkov, močnostne transformatorje ter profesionalno opremo za hlajenje in opremo za preslikovanje;

(ii) do 31. decembra 2030 za izdelke, ki jih urejajo izvedbeni ukrepi, sprejeti na podlagi člena 15 Direktive 2009/125/ES, vendar le, če so spremembe potrebne za obravnavo tehničnih vprašanj glede teh izvedbenih ukrepov;

(b) člena 1(3), člena 2, člena 3(1), členov 4, 5 in 8, člena 9(3), členov 10, 14 in 20 ter prilog IV, V in VI k Direktivi 2009/125/ES v različici, ki se uporablja 17. julija 2024, ki se še naprej uporabljajo namesto členov 1, 2, 27, 29, členov 41(4) in 43(2), členov 44, 45 in 46 in člena 74 te uredbe ter prilog IV in V k tej uredbi za izdelke, ki jih urejajo izvedbeni ukrepi, sprejeti na podlagi člena 15 navedene direktive, dokler se ti ukrepi ne razveljavijo ali razglasijo za zastarele.

Točka (b) tega odstavka se uporablja, ko Komisija sprejme izvedbene ukrepe na podlagi člena 15 Direktive 2009/125/ES za izdelke iz točk (a)(i) in (ii).

2. Člena 3 in 40 ter členi 66 do 71 te uredbe se uporabljajo za izdelke, ki jih urejajo izvedbeni ukrepi, sprejeti na podlagi člena 15 Direktive 2009/125/ES.

3. Sklicevanje na razveljavljeno direktivo se šteje kot sklicevanje na to uredbo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge VIII.

4. Proizvajalec za izdelke, dane na trg ali v uporabo v skladu z Direktivo 2009/125/ES pred datumom začetka uporabe delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4 te uredbe, ki zajema iste izdelke, za obdobje desetih let od datuma, ko je bil zadnji od teh izdelkov proizveden, v desetih dneh po prejemu zahteve organov za nadzor trga ali Komisije pripravi elektronsko različico dokumentacije v zvezi z ugotavljanjem skladnosti in izjavo o skladnosti, ki je na voljo za pregled.

Člen 80

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 13. junija 2024

Za Evropski parlament	*Za Svet*
predsednica	*predsednica*
R. METSOLA	H. LAHBIB

PRILOGA I

Parametri izdelka

Naslednji parametri, ki so po potrebi dopolnjeni z drugimi parametri, se posamezno ali skupaj uporabijo kot podlaga za izboljšanje vidikov izdelka, kakor je ustrezno:

(a) trajnost in zanesljivost izdelka ali njegovih sestavnih delov, kot sta izraženi z zajamčeno življenjsko dobo izdelka, tehnično življenjsko dobo, povprečnim časom med okvarami, navedbo informacij o dejanski rabi izdelka, odpornostjo proti obremenitvam ali mehanizmi staranja;

(b) enostavnost popravila in vzdrževanja, kot je izražena z lastnostmi, razpoložljivostjo, časom dobave in cenovno dostopnostjo nadomestnih delov, modularno zasnovo, združljivostjo s splošno razpoložljivimi orodji in nadomestnimi deli, razpoložljivostjo navodil za popravilo in vzdrževanje, številom uporabljenih materialov in sestavnih delov, uporabo standardnih sestavnih delov, uporabo standardov za kodiranje sestavnih delov in materialov za razpoznavanje sestavnih delov in materialov, številom in zapletenostjo potrebnih postopkov in ali so potrebna specializirana orodja, enostavnostjo razstavljanja brez škode in ponovnega sestavljanja, pogoji za dostop do podatkov o izdelku ter pogoji za dostop do potrebne strojne in programske opreme ali uporabo te opreme;

(c) enostavnost posodobitve, ponovne uporabe, ponovne izdelave in obnove, izražena s: številom uporabljenih materialov in sestavnih delov, uporabo standardnih sestavnih delov, uporabo standardov za kodiranje sestavnih delov in materialov za razpoznavanje sestavnih delov in materialov, številom in zapletenostjo potrebnih postopkov in orodij, enostavnostjo razstavljanja brez škode in ponovnega sestavljanja, pogoji za dostop do podatkov o izdelku, pogoji za dostop do potrebne strojne in programske opreme ali uporabo te opreme, pogoji za dostop do protokolov za preskušanje ali opreme za preskušanje, ki ni splošno razpoložljiva, razpoložljivostjo jamstev, specifičnih za ponovno izdelane ali obnovljene izdelke, pogoji za dostop do tehnologij, zaščitenih s pravicami intelektualne lastnine, ali uporabo teh tehnologij in modularno zasnovo;

(d) zasnova za recikliranje, enostavnost in kakovost recikliranja, izražena z: uporabo materialov, ki jih je enostavno reciklirati, varnim, enostavnim dostopom brez škode do sestavnih delov in materialov, ki jih je mogoče reciklirati, ali sestavnih delov in materialov, ki vsebujejo nevarne snovi, ter sestavo materialov in homogenostjo, možnostjo ločevanja visoke čistosti, številom uporabljenih materialov in sestavnih delov, uporabo standardnih sestavnih delov, uporabo standardov za kodiranje sestavnih delov in materialov za razpoznavanje sestavnih delov in materialov, številom in zapletenostjo potrebnih postopkov in orodij, enostavnostjo razstavljanja brez škode in ponovnega sestavljanja, pogoji za dostop do podatkov o izdelku, pogoji za dostop do potrebne strojne in programske opreme ali uporabo te opreme;

(e) izogibanje tehničnim rešitvam, škodljivim za ponovno uporabo, nadgradnjo, popravilo, vzdrževanje, obnovo, ponovno izdelavo in recikliranje izdelkov in sestavnih delov;

(f) uporaba snovi, in zlasti uporaba skrb vzbujajočih snovi, kot takih, kot sestavin snovi ali v zmeseh, med postopkom proizvodnje izdelkov ali njihova prisotnost v izdelkih, tudi ko ti izdelki postanejo odpadki, ter njihovi vplivi na zdravje ljudi in na okolje;

(g) uporaba ali poraba energije, vode in drugih virov v eni ali več fazah življenjskega cikla izdelka, vključno z učinkom fizičnih dejavnikov ali posodobitev programske in strojne programske opreme na učinkovitost izdelka ter vključno z vplivom na krčenje gozdov;

(h) uporaba ali vsebnost recikliranih materialov in predelava materialov, tudi kritičnih surovin;

(i) uporaba ali vsebnost trajnostnih obnovljivih materialov;

(j) masa in prostornina izdelka in njegove embalaže ter razmerje med izdelkom in embalažo;

(k) vključitev rabljenih sestavnih delov;

(l) količina, lastnosti in razpoložljivost potrošnih materialov, potrebnih za pravilno uporabo in vzdrževanje, kot so med drugim izraženi z izkoristkom, tehnično življenjsko dobo, zmožnostjo ponovne uporabe, popravila in ponovne izdelave, učinkovitostjo masovnih virov in interoperabilnostjo;

(m) okoljski odtis izdelka, izražen kot kvantitativna opredelitev vplivov izdelka na okolje v njegovem življenjskem ciklu v skladu z veljavnim delegiranim aktom, v povezavi z eno ali več kategorijami vplivov na okolje ali združenim naborom kategorij vplivov;

(n) ogljični odtis izdelka;

(o) materialni odtis izdelka;

(p) izpust mikroplastike in nanoplastike, kot je izražen z izpustom med ustreznimi fazami življenjskega cikla izdelka, vključno s proizvodnjo, prevozom, uporabo in koncem življenjske dobe;

(q) emisije v zrak, vodo ali tla, spuščene v eni ali več fazah življenjskega cikla izdelka, kot so izražene s količinami in vrsto emisij, vključno s hrupom;

(r) količina nastalih odpadkov, vključno s plastičnimi odpadki in odpadno embalažo, in enostavnost njihove ponovne uporabe ter količina nastalih nevarnih odpadkov;

(s) funkcionalna učinkovitost in pogoji uporabe, tudi kot so izraženi s sposobnostjo izvajanja predvidene uporabe izdelka, previdnostnimi ukrepi za uporabo, potrebnimi spretnostmi in združljivostjo z drugimi izdelki ali sistemi;

(t) lahka zasnova, kot je izražena z zmanjšanjem porabe materialov, optimizacijo glede obremenitve in napetosti struktur, integracijo funkcij v material ali v eno samo komponento izdelka, uporabo materialov manjše gostote ali materialov visoke trdnosti in hibridnih materialov v zvezi s prihranki materialov, recikliranjem in drugimi vidiki krožnosti ter zmanjšanjem odpadkov.

PRILOGA II

Postopek opredelitve zahtev glede učinkovitosti

Zahteve, specifične za izdelek, ali horizontalne zahteve glede učinkovitosti se določijo, kot sledi:

na podlagi tehnične, okoljske in ekonomske analize se na trgu izbere več reprezentativnih modelov obravnavanega izdelka ali izdelkov in ugotovijo tehnične možnosti za izboljšanje njegove učinkovitosti v zvezi s parametri izdelka iz Priloge I ob upoštevanju ekonomske izvedljivosti posameznih možnosti in izogibanju kakršnemu koli znatnemu povečanju drugih vplivov na okolje v življenjskem ciklu in znatnemu zmanjšanju učinkovitosti ali uporabnosti za potrošnike.

Z analizo iz prvega odstavka se za obravnavani parameter določijo tudi najučinkovitejši izdelki in tehnologije, razpoložljivi na trgu, ter prihajajoče tehnološke izboljšave.

Pri analizi iz prvega odstavka in določanju zahtev se upoštevajo učinkovitost izdelkov, ki so na voljo na mednarodnih trgih, in referenčna merila, opredeljena v pravu drugih držav.

Na podlagi analize iz prvega odstavka ter ob upoštevanju ekonomske in tehnične izvedljivosti, vključno z razpoložljivostjo ključnih virov in tehnologij, pa tudi možnosti za izboljšave, se opredelijo ravni ali nekvantitativne zahteve.

Morebitna mejna koncentracija za snovi iz Priloge I, točka (f), temelji na poglobljeni analizi trajnostnosti snovi in njihovih opredeljenih alternativ ter nima pomembnih škodljivih vplivov na zdravje ljudi ali okolje. Vsaka zahteva glede učinkovitosti snovi iz Priloge I, točka (f), upošteva obstoječe ocene kemijske varnosti, ki so jih v zvezi z zadevnimi snovmi izvedli ustrezni organi Unije, ter merila za kemikalije in materiale, ki so varni in trajnostni po zasnovi, ki jih je razvila Komisija. Predlagane mejne koncentracije upoštevajo tudi vidike izvršljivosti, kot so meje zaznavnosti.

Kadar je ustrezno, se pri analizi iz prvega odstavka upoštevajo verjetni učinki podnebnih sprememb na izdelek v njegovi predvideni življenjski dobi in potencial izdelka za izboljšanje odpornosti proti podnebnim spremembam v njegovem celotnem življenjskem ciklu.

Izvesti je treba analizo občutljivosti za ustrezne dejavnike, kot so cena energije ali drugih virov, strošek surovin in potrebnih tehnologij, stroški proizvodnje, diskontne stopnje in zunanji okoljski stroški, kadar je ustrezno, vključno s preprečenimi emisijami toplogrednih plinov.

Za razvoj analize iz prvega pododstavka se upoštevajo ustrezne informacije, ki so na voljo v okviru drugih dejavnosti Unije, med drugim tudi v obstoječih sektorskih časovnih načrtih iz Uredbe (EU) 2021/1119, ter vključujejo tehnične informacije, ki so bile uporabljene kot podlaga za Uredbo (ES) št. 66/2010, Direktivo 2010/75/EU, tehnična merila za pregled, sprejeta na podlagi Uredbe (EU) 2020/852, in merila EU za zelena javna naročila, ali so bile pridobljene iz njih.

To velja tudi za informacije, ki so na voljo v drugih delih sveta v okviru obstoječih programov za določanje posebnih zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, s katerimi trgujejo gospodarski partnerji Unije.

PRILOGA III

Digitalni potni list izdelka

(iz členov 9 do 12)

Zahteve v zvezi z digitalnim potnim listom izdelka, določene v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, določajo, kateri podatke med temi, ki so navedeni v nadaljevanju, se vključijo ali se lahko vključijo v digitalni potni list izdelka:

(a) informacije, zahtevane na podlagi člena 7(2), točka (b), in člena 7(5) ali drugega prava Unije, ki se uporablja za zadevno skupino izdelkov;

(b) edinstvena identifikacijska oznaka izdelka na ravni, navedeni v veljavnem delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4;

(c) globalna trgovinska identifikacijska številka izdelkov ali njihovih delov, kot jo določa standard Mednarodne organizacije za standardizacijo/Mednarodne elektrotehniške komisije ISO/IEC 15459-6 ali enakovreden standard;

(d) zadevne tarifne oznake, na primer oznaka TARIC, kot je določena v Uredbi (EGS) št. 2658/87;

(e) dokumentacija o skladnosti in informacije, zahtevane na podlagi te uredbe ali drugega prava Unije, ki se uporablja za izdelek, kot so izjava o skladnosti, tehnična dokumentacija ali certifikati o skladnosti;

(f) uporabniški priročniki, navodila, opozorila ali varnostne informacije, zahtevani v skladu z drugim pravom Unije, ki se uporablja za izdelek;

(g) informacije v zvezi s proizvajalcem, kot je njegova edinstvena identifikacijska oznaka subjekta, in informacije iz člena 27(7);

(h) edinstvene identifikacijske oznake subjektov, razen edinstvene identifikacijske oznake proizvajalca;

(i) edinstvena identifikacijska oznaka obrata;

(j) informacije v zvezi z uvoznikom, vključno z informacijami iz člena 29(3), in njegova registracijska in identifikacijska številka gospodarskega subjekta (EORI);

(k) naziv, kontaktni podatki in edinstvena identifikacijska oznaka gospodarskega subjekta s sedežem v Uniji, ki je odgovoren za izvajanje nalog iz člena 4 Uredbe (EU) 2019/1020 ali člena 15 Uredbe (EU) 2023/988 ali podobnih nalog na podlagi drugega prava Unije, ki se uporablja za izdelek.

(l) sklic ponudnika storitve digitalnega potnega lista izdelka, ki gosti varnostno kopijo digitalnega potnega lista izdelka.

Nosilec podatkov, edinstvena identifikacijska oznaka izdelka iz točke (b), edinstvene identifikacijske oznake subjekta iz točk (g), (h) in (k) ter edinstvene identifikacijske oznake obrata iz točke (i), kadar je to ustrezno za zadevne izdelke, izpolnjujejo standarde ISO/IEC 15459–1:2014, ISO/IEC 15459–2:2015, ISO/IEC 15459–3:2014, ISO/IEC 15459–4:2014, ISO/IEC 15459–5:2014 in ISO/IEC 15459–6:2014.

V delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 4, so opredeljene informacije, ki so pomembne za zahteve za okoljsko primerno zasnovo in ki jih proizvajalci lahko vključijo v digitalni potni list izdelka poleg informacij, potrebnih na podlagi člena 9(2), točka (a), vključno z informacijami o določenih prostovoljnih znakih, ki se uporabljajo za izdelek. Te informacije vključujejo podatek, ali je bil izdelku dodeljen znak EU za okolje v skladu z Uredbo (ES) št. 66/2010.

PRILOGA IV

Notranji nadzor proizvodnje

(modul A)

1. Notranji nadzor proizvodnje je postopek ugotavljanja skladnosti, pri katerem proizvajalec izpolni obveznosti iz točk 2, 3 in 4 ter zagotovi in na lastno odgovornost izjavi, da izdelek izpolnjuje zahteve iz delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4.

2. Tehnična dokumentacija

   Proizvajalec pripravi tehnično dokumentacijo. Na podlagi dokumentacije je mogoče ugotoviti skladnost izdelka z zahtevami iz delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4. Tehnična dokumentacija opredeljuje veljavne zahteve in zajema, če je to pomembno za ugotavljanje skladnosti, zasnovo, proizvodnjo in delovanje izdelka. Kadar je ustrezno, tehnična dokumentacija vsebuje vsaj naslednje elemente:

   — splošni opis izdelka in njegovo namembnost;

   — konceptualno zasnovo in proizvodne risbe ter sheme sestavnih delov, podsestavov, tokokrogov itd.;

   — opise in razlage, ki so potrebni za razumevanje navedenih risb in shem ter delovanja izdelka;

   — seznam harmoniziranih standardov, skupnih specifikacij ali drugih ustreznih tehničnih specifikacij, katerih sklici so bili objavljeni v *Uradnem listu Evropske unije* in ki so uporabljeni v celoti ali deloma, ter opisi rešitev, sprejetih za izpolnitev zahtev, kadar harmonizirani standardi niso bili uporabljeni. V primeru delne uporabe harmoniziranih standardov se v tehnični dokumentaciji navedejo deli, ki so bili uporabljeni;

   — rezultate opravljenih projektnih izračunov, pregledov itd.;

   — rezultate opravljenih meritev v zvezi z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, vključno s podrobnostmi o skladnosti teh meritev z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, določenimi v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi člena 4;

   — poročila o preskusih in

   — izvod informacij, predloženih v skladu z zahtevami glede informacij na podlagi člena 7.

3. Proizvodnja

   Proizvajalec sprejme vse potrebne ukrepe, da se s proizvodnim postopkom in njegovim spremljanjem zagotovi skladnost izdelka s tehnično dokumentacijo iz točke 2 in zahtevami iz delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4.

4. Oznaka CE in EU izjava o skladnosti

   Proizvajalec zahtevano oznako skladnosti namesti na vsak posamezen izdelek, ki izpolnjuje zahteve iz delegiranega akta, sprejetega na podlagi člena 4.

   Proizvajalec za vsak model izdelka pripravi pisno izjavo o skladnosti v skladu s členom 44 in jo za pristojne nacionalne organe skupaj s tehnično dokumentacijo hrani še deset let po tem, ko je bil izdelek dan na trg ali v uporabo. V izjavi o skladnosti se opredeli izdelek, za katerega je bila sestavljena.

   Na zahtevo se pristojnim organom predloži izvod izjave o skladnosti.

5. Pooblaščeni zastopnik

   Obveznosti proizvajalcev iz točke 4 lahko v njihovem imenu in na njihovo odgovornost izpolni pooblaščeni zastopnik, če so obveznosti navedene v pooblastilu.

PRILOGA V

EU izjava o skladnosti

(iz člena 44)

1. Št. … (edinstvena identifikacijska oznaka izdelka):
2. Naziv in naslov proizvajalca ter, kadar je ustrezno, njegovega pooblaščenega zastopnika:
3. Za izdajo te izjave o skladnosti je odgovoren izključno proizvajalec:
4. Predmet izjave (opis izdelka, ki zadostuje za njegovo nedvoumno identifikacijo in omogoča sledljivost; lahko vključuje sliko, kadar je to nujno za identifikacijo izdelka):
5. Predmet izjave iz točke 4 je v skladu s to uredbo, delegiranim aktom, sprejetim na podlagi člena 4, in drugo harmonizacijsko zakonodajo Unije, kadar je ustrezno:
6. Sklici na uporabljene ustrezne harmonizirane standarde ali skupne specifikacije ali sklici na druge tehnične specifikacije, na podlagi katerih je izdana izjava o skladnosti:
7. Kadar je ustrezno: priglašeni organ … (ime, številka) je izvedel … (opis ukrepa) in izdal certifikat ali odločbo o odobritvi … (številka):
8. Po potrebi sklic na drugo veljavno pravo Unije, ki določa namestitev oznake CE:
9. Ime in podpis osebe, ki je pooblaščena, da zaveže proizvajalca ali proizvajalčevega pooblaščenega zastopnika:
10. Dodatne informacije:

    Podpisano za in v imenu:

    (kraj in datum izdaje):

    (ime, funkcija) (podpis):

PRILOGA VI

Merila za ukrepe za samoregulacijo

(iz člena 21)

Za oceno ukrepov za samoregulacijo se v skladu s členom 21 uporabi naslednji neizčrpen seznam meril:

1. Odprtost sodelovanja

Ukrepi za samoregulacijo morajo biti odprti za sodelovanje vseh subjektov, ki dajejo na trg izdelek, na katerega se nanaša ukrep za samoregulacijo, vključno z MSP in subjekti iz tretjih držav, v pripravljalni fazi in fazi izvedbe. Gospodarski subjekti, ki nameravajo sprejeti ukrep za samoregulacijo, bi morali svoj namen javno objaviti, še preden se začne postopek priprave ukrepa.

2. Trajnostnost in dodana vrednost

Ukrepi za samoregulacijo morajo ustrezati ciljem politike iz te uredbe ter morajo biti skladni z gospodarskimi in družbenimi razsežnostmi trajnostnega razvoja. Temeljiti morajo na celostnem pristopu k varovanju okolja, interesov potrošnikov, zdravja, kakovosti življenja in ekonomskih interesov.

3. Reprezentativnost

Industrija in z njo povezana združenja, ki sodelujejo pri ukrepu za samoregulacijo, morajo predstavljati veliko večino ustreznega gospodarskega sektorja v skladu s členom 21(3), prvi pododstavek, točka (b). Paziti je treba, da se zagotovi spoštovanje prava Unije o konkurenci, zlasti člena 101 PDEU v zvezi s protikonkurenčnimi sporazumi.

4. Opredeljeni in zastavljeni cilji

Cilji, ki so jih podpisniki opredelili v okviru svojih ukrepov za samoregulacijo, morajo biti jasno določeni, merljivi in nedvoumni, začenši z natančno opredeljenim izhodiščem. Če ukrep za samoregulacijo temelji na dolgoročnem vidiku, je treba vključiti vmesne cilje. Omogočiti je treba spremljanje skladnosti z glavnimi in vmesnimi cilji, in sicer na cenovno sprejemljiv in verodostojen način z uporabo jasnih in zanesljivih kazalcev.

5. Sodelovanje civilne družbe

Za zagotavljanje preglednosti je treba ukrepe za samoregulacijo objaviti, tudi na spletu na javno in prosto dostopnem spletišču in prek drugih elektronskih sredstev za širjenje informacij.

Deležnike, ki vključujejo države članice, industrijo, okoljske nevladne organizacije in združenja potrošnikov, se povabi, da izrazijo svoje stališče glede ukrepa za samoregulacijo.

6. Spremljanje in poročanje

Izbrati in imenovati je treba neodvisnega inšpektorja, ki naj spremlja, kako podpisniki izpolnjujejo zahteve ukrepa za samoregulacijo. Ukrep za samoregulacijo mora neodvisnega inšpektorja pooblastiti za preverjanje skladnosti z zahtevami ukrepa za samoregulacijo. Poleg tega mora določati postopek za izbiro neodvisnega inšpektorja in pravila, da se zagotovi, da inšpektor ni v navzkrižju interesov ter da ima znanje in spretnosti, potrebne za preverjanje skladnosti z zahtevami ukrepa za samoregulacijo.

Vsak podpisnik mora vsako leto sporočiti vse potrebne informacije in podatke, na podlagi katerih lahko neodvisni inšpektor zanesljivo preveri skladnost podpisnika z ukrepom za samoregulacijo.

Na koncu vsakega enoletnega obdobja poročanja mora neodvisni inšpektor pripraviti poročilo o skladnosti.

Podpisnik, ki ne izpolnjuje zahtev ukrepa za samoregulacijo, mora sprejeti korektivni ukrep. Neodvisni inšpektor obvesti druge podpisnike, ki sodelujejo pri ukrepu za samoregulacijo, o neskladnosti podpisnika in korektivnih ukrepih, ki jih namerava sprejeti.

Neodvisni inšpektor upošteva rezultate vseh dejavnosti za nadzor trga, ki jih je opravil organ za nadzor trga, med katerimi je bila ugotovljena neskladnost z zahtevami ukrepa za samoregulacijo, zlasti v poročilu o skladnosti, in se sprejmejo korektivni ukrepi.

7. Stroškovna učinkovitost uporabe ukrepa za samoregulacijo

Stroški uporabe ukrepa za samoregulacijo, zlasti v zvezi s spremljanjem, ne smejo povzročiti nesorazmernega upravnega bremena v primerjavi s cilji ukrepa in drugimi razpoložljivimi instrumenti politike.

PRILOGA VII

Potrošniški izdelki, ki jih gospodarski subjekti ne smejo uničiti

Tarifne oznake in poimenovanja so vzeta iz kombinirane nomenklature iz člena 1(2) Uredbe (EGS) št. 2658/87 in določena v Prilogi I k navedeni uredbi, v različici v veljavi 28. junija 2024.

Tarifna oznaka	Opis
1. Oblačilni izdelki in oblačilni dodatki	
4203	Oblačila in oblačilni dodatki, iz usnja ali sestavljenega usnja
61	Oblačilni izdelki in oblačilni dodatki, pleteni ali kvačkani
62	Oblačilni izdelki in oblačilni dodatki, nepleteni ali nekvačkani
6504	Klobuki in druga pokrivala, prepleteni ali izdelani s sestavljanjem trakov iz katerega koli materiala, vključno tudi podloženi ali okrašeni
6505	Klobuki in druga pokrivala, pleteni ali kvačkani ali izdelani iz čipke, klobučevine ali drugih tekstilnih metražnih materialov (razen iz trakov), vključno s podloženimi ali okrašenimi; mrežice za lase iz kakršnega koli materiala, vključno podložene ali okrašene
2. Obutev	
6401	Nepremočljiva obutev s podplati in zgornjim delom iz gume ali plastične mase, katere zgornji del ni pritrjen na podplat in ne spojen z njim s šivanjem, z zakovicami ali z žeblji, vijaki, čepi ali po podobnih postopkih
6402	Druga obutev s podplati in zgornjim delom iz gume ali plastične mase
6403	Obutev s podplati iz gume, plastične mase, usnja ali umetnega usnja in z zgornjim delom iz usnja
6404	Obutev s podplati iz gume, plastične mase, iz usnja ali sestavljenega usnja in z zgornjim delom iz tekstilnih materialov
6405	Druga obutev

PRILOGA VIII

Korelacijska tabela

Direktiva 2009/125/ES	Ta uredba
Člen 1	Člen 1
Člen 2	Člen 2
Člen 3	—
Člen 4	Člen 29
Člen 5	Členi 44, 45 in 46
Člen 6	Člen 3
Člen 7	Členi 69, 70 in 71
Člen 8	Člena 27 in 43
Člen 9	Člen 41
Člen 10	—
Člen 11	Člen 38
Člen 12	Člen 68
Člen 13	Člen 22
Člen 14	Člen 7
Člen 15	Člena 4 in 5
Člen 16	Člen 18
Člen 17	Člen 21
Člen 18	Člen 19
—	Člen 24
—	Člen 28
—	Členi 30 do 40
—	Člen 42
—	Členi 47 do 67
—	Člen 72
Člen 19	Člen 73
Člen 20	Člen 74
Člen 21	Člen 75
Člen 22	—
Člen 23	—
Člen 24	Člen 79
Člen 25	Člen 80
Člen 26	—
Priloga I	Člena 5, 7, Priloga I
Priloga II	Priloga II
—	Priloga III

Direktiva 2009/125/ES	Ta uredba
Priloga III	—
Priloga IV	Priloga IV
Priloga V	—
Priloga VI	Priloga V
Priloga VII	Člen 8
Priloga VIII	Priloga VI
Priloga IX	—
Priloga X	Priloga VIII